

št. 266 (21.199) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Žakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 14. NOVEMBRA 2014

1,20 €

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

Tokrat je Renzi znal prisluhniti

DUŠAN UDOVIČ

Včeraj doseženi sporazum glede zakona o reformi dela prinaša olajšanje in razbremene v vrste Demokratske stranke, kjer je bilo ozračje v zadnjem času vse bolj natekreno. Če Renzi in njegovi ne bi sprejeli nekaterih popravkov k osnutku zakona, ki jih je predlagala leva manjšina, je obstajala resna možnost, da pride do nevarne poglobitve notranje razpoke, ki je za to stranko že dalj časa velik problem. Renzi je moral popustiti, saj se dobro zaveda, da čeprav ima v vodstvu stranke večino, je razmerje sil med parlamentarci DS drugačno. Tvegal bi, da pri normalnem glasovanju glasujejo proti zakonu, kar so številni poslanci levice DS tudi napovedali.

Renzi se rad sklicuje na disciplino znotraj stranke, ki mora priti najbolj do izraza pri glasovanjih v parlamentu. Toda discipline ne moreš zahtevati vedno in za vsako ceno, ne da bi prisluhnili tistim, ki v vrstah stranke misijo drugače. Tokrat je Renzi znal prisluhniti. Morada je bil za to skrajni čas, kajti močnega notranjega obračuna si v tem trenutku ni mogel privoščiti. Položaj v stranki je vse preveč napet, k čemur je znatno prispeval tudi sam, ko je podžigal polemike s sindikati in z različnimi potezami ustvaril vtis, da si želi, da se levica DS odcepí od stranke. Očitno je presodil, da za to še ni napočil pravi trenutek.

Renzi je tudi dobro vedel, da bo dogovor v DS glede reforme dela razkupil Alfanovo Novo desno sredino, ki jo premier kot vladnega zaveznika vsekakor potrebuje. V zameno ji je ponudil triodstotin vstopni prag v volilnem zakonu, brez katerega se Alfanovi stranki najbrž ne bi pisalo najbolje. Kaj je v zameno za to dal nezadovoljnemu Berlusconiju, pa je uganka. Res je, da ima Berlusconi ves interes, da ne razbije pakta z Renzijem, ta dogovor je namreč še edino, kar ga drži v politični igri, drugače bi usihal na njenem obrobu.

V igri pa je pomembno biti zraven posebno v trenutku, ko se bliža neizbežni konec Napoitanovega predsedniškega mandata. Mimo vseh kvant, ki so jih polni časopisi, je verjeti, da je vrli predsednik resnično utrujen, saj si je v visoki starosti naprtil neverjetno breme, kot je reševanje Italije pred polomijo, kateri je zanesljivo hite naproti.

RIM - Po dolgotrajni razpravi in polemikah

O reformi dela dogovor v Demokratski stranki

Oster protest Nove desne sredine, ki hoče preverjanje v večini

OBČINA TRST - Debata o nezaupnici predsedniku Furlaniču

Zelo ostre polemike

Nočno glasovanje in posegi predstavnikov skoraj vseh svetniških skupin

TRST - Pokrajina Dežela naj odobri načrt o divjadi in lovju

TRST - Tržaški pokrajinski svet je na včerajšnji seji soglasno odobril resolucijo, ki predsednico Pokrajine Mario Tereso Bassa Popopat in njen odbor vabi k temu, da pristojno deželno odborništvo opozori na potrebo po čimprejšnji odobritvi deželnega načrta o divjadi in lovju ter po uvedbi ukrepov za preprečevanje in nadzorovanje škode, ki jo tržaški pokrajini povzročajo divji prašiči.

Na 5. strani

TRST - Danes premiera nove koprodukcije SSG

Trst, mesto v vojni združilo mestna gledališča

V Vidmu festival pesmi v manjšinskih jezikih

Na 2. strani

Trst: občinski lekarni s kotičkom za dojenje

Na 5. strani

Tržaškemu arhitektu Fabianijevo priznanje

Na 8. strani

Potrebe šol zaradi prizadetosti naraščajo

Na 12. strani

Proračun goriške pokrajine nagrajen

Na 13. strani

SLOVENIJA - Rebalans proračuna za letos

Za Slovence v zamejstvu še nekaj manj sredstev

LJUBLJANA - V predlogu rebalansa proračuna za letos je za urad vlade za Slovene v zamejstvu in svetu predvidenih 147.225 evrov manj kot prvotno. Pristojni minister Gorazd Žmavc (na posnetku) je dejal, da pomeni zmanjšanje udarec, da pa so na srečo že poravnali vse obveznosti za letos. V predlogu rebalansa za letos so po področjih sredstva za zamejstvo znižali za okoli 31.000 evrov. Žmavc je še dejal, da bo treba za leto 2015 trmasto vztrajati, da se zagotovi toliko sredstev, kot jih je bilo pred nekaj leti.

Na 2. strani

GORIŠKA - Ozaveščevalna kampanja

Med goriškimi odpadki preveč zavržene hrane

Na 12

SLOVENIJA - Predlog rebalansa proračuna za letos

Za urad za Slovence v zamejstvu in po svetu 147 tisoč evrov manj

Minister Žmavc pričakuje več denarja v proračunu za 2015 - Za zamejstvo 31 tisoč evrov manj

LJUBLJANA - Komisija DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu se je včeraj na nujni seji seznanila s predlogom rebalansa proračuna za letos, ki uradu vlade za Slovence v zamejstvu in svetu zmanjšuje sredstva za 147.225 evrov. Kot je dejal minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, pomeni »zmanjšanje udarec pri tekočemu delu, vendar pa ne drastičen«, saj so že poravnali vse letošnje obveznosti, sicer bi imeli veliko političnih problemov, ker bi imele organizacije Slovencev težave pri preživetju. »Tega smo se zavedali, zato smo tudi v skladu s hitrim dogovorom s krovnimi organizacijami prisli do občutnega zmanjšanja sredstev in dosegli nek minimum, ki ga nujno potrebujemo,« je dejal. Poudaril pa je, da se z zmanjševanjem proračunskih sredstev ne želijo in ne morejo sprizgniti, saj je zadnja tri do štiri leta »ta kolač vedno manjši«.

Pri tem je pojasnil, da so se v omenjenem obdobju uradu proračunska sredstva za urad zmanjšala z okoli 10,4 na okoli 8,3 milijona evrov, letos pa že drugič, tako da sedaj v rebalansu predvidena

sredstva za urad znašajo 8,242 milijona evrov. Zato je zaskrbljen, poudaril pa je, da bo ključna zgodba proračun za leto 2015. Tu pa bo treba trmasto vztrajati na ravni sredstev, pod katero ne gredo, predvsem v odnosu do bruto družbenega proizvoda, s katerimi bodo lahko zagotavljal raven, kot je bila pred nekaj leti, je dejal. V predlogu rebalansa za letos so sicer po področjih znižali sredstva za zamejstvo za okoli 31.000 evrov, za Slovence v tujini 84.000 evrov ter za delovanje urada 31.000 evrov.

Člani komisije, ki so se z rebalansom proračuna seznanili kot zainteresirano delovno telo, so nato večji del seje namenili razpravi o predlogu amandaja, ki ga je predlagal poslanec SDS Danijel Krivec. V njem naj bi zapisali, da se proračunska postavka urada vrne na enako vrednost, kot je bila pred sedanjimi predlogom rebalansa, da se mu torej vrne 148.000 evrov iz sredstev za računsko sodišče in državno revizijsko komisijo. Znižanje sredstev je po oceni predlagatelja namreč slab signal državam, v katerih živijo zamejci, naj znižajo postavke za slovensko manjšino.

Opoziciji člani komisije so se s predlogom strinjali in napovedali njegovo podporo, tudi ker je znižanje sredstev slab signal tudi zamejcem in združenju. Podpora je napovedala tudi poslanec madžarske narodne skupnosti Laszlo Göncz, koalicije pa ne, predvsem zaradi odvzema sredstev določenim drugim proračunskim porabnikom in dejstva, da je urad vse svoje obveznosti za letos že poravnal in uresničil svoje dejavnosti. So pa se koalični člani komisije strinjali, da je treba uradu v prihodnjem letu zagotoviti ustrezna sredstva.

Göncz je še opozoril, da je zmanjšanje sredstev uradu v zadnjih letih vplivalo na zmanjšanje dejavnosti v zamejstvu in da se je treba vpričati, kako se bo zmanjšanje odrazilo na konkretno dejavnosti. »Ta znesek ne bo rešil proračunskih težav Slovenije, gre pa za področje, ki je posebej občutljivo« in v slovenskem nacionalnem interesu, je dejal.

Poslanci so nato amandma zavrnili s sedmimi glasovi proti štirim. (STA)

MANJŠINE - Jutri v Vidmu že šestič po vrsti glasbeni festival Suns 2014

Pesmi v manjšinskih jezikih

VIDEM - Spodbujati in promovirati umetniško, v tem primeru glasbeno, produkcijo v manjšinskih jezikih alpskega loka in Sredozemlja z izpostavljanjem vitalnosti in aktualnosti besedil, ritmov in melodij umetnikov, ki so izbrali to obliko izražanja. To je duh in vodilo »Festivala de cjançon in lenghe minoritarie, Suns 2014«, ki bo jutri doživel svojo šesto izvedbo. Že četrtič pa ga bodo v gledališču Palamostre v Vidmu priredili Deželna agencija za furlanski jezik ARLeF, Radio Onde Furlane in združenje Il Laboratorio ter Euritmica.

Prireditev, ki se bo začela ob 21. uri, in glavne protagoniste so prestavili na sedežu Dežele Furlanije Julijske krajine v Vidmu. »Na oder bo stopilo osem bendov oziroma kantavtorjev. Zmagovalec se bo uvrstil na Liet international, ki je najpomembnejši evropski festival pesmi v manjšinskih jezikih,« je uvodno povedal Pauli Cantarut, predsednik združuge, ki vodi Radio Onde Furlane.

Umetniški vodja festivala Leo Virgili pa je posebej poudaril, da se je ob sicer zmanjšanem številu prijav občutno znižala povprečna starost udeležencev, »kar potrjuje zanimanje mladih za materni jezik«. Poleg tega pa se je po njevi oceni še dodatno izboljšala kakovost pesmi. Furlanija in furlanski jezik bodo na održi zastopali člani benda Aldo Sbadiglio e la famiglia Ananas in vancaza a Dresda, ki so s svojim ironičnim rockom osvojili zadnji Premi Fritùl, in kantavtorica Elsa Martin.

Nastopili bodo še hrvaška skupina iz Moliseja Kroataranta, taranta, okcitanski folk-rock bend Lou Tapage iz Piemonta, kantavtor Pascal Gamboni, ki ustvarja v retoromanskem jeziku švicarskega kantona Grisons, osemnajstletna Ladinka Martina Iori iz doline Fassa in zgodovinska sardinska rock steady-ska skupina Ratapignata.

Uradne predstavitve festivala Suns so se udeležili tudi številni predstavniki inštitucij. Med temi so bili tudi predsednik ARLeFa Lorenzo Fabbro, deželní svetnik Cristiano Shaurli, videmski župan Furio Honsell in videmska odbornika za kulturo Federico Pirone in za manjšinske jezike Alessandra Nonino.

»Za ARLeF je ta prireditev ena izmed glavnih pobud, saj se na Deželi zdaj

Festival so predstavili na priložnosti tiskovni konferenci v Vidmu

zavzemamo za promocijo teritorija tudi s pomočjo manjšinskih jezikov, glasba pa je s tega vidika zelo pomembno sredstvo,« je povedal Fabbro. Načelnik skupine Demokratske stranke v deželnem svetu Shaurli pa je spregovoril o spremenjenem načinu doživljanja svojega manjšinskega jezika s strani mladih. »Nekoč smo se pri vprašanju zaščite furlanske omejevali na poučevanje, medtem ko je po mojem ključna promocija jezika, kar so doslej počele samo stvarnosti kot Radio Onde Furlane, medtem ko so bile institucije v tem pogledu pomanjkljive. To pa mora biti za nas izliv. Doseči moramo, da bodo manjšinski jeziki kompetitivna prednost naše dežele,« je zaključil. Prav manjšinski jeziki pa so po mnenju videmskega župana Honslla odlično sredstvo za odpiranje do drugih jezikov v luči gradnje skupne evropske hiše.

Festival Suns bosta letos obogatili tudi dve spremni pobudi. Danes, ob 18. uri bo v baru kina Visionario v Vidmu predstavitev knjige Marca Stolfe »Occitania, Friuli, Europa«. V nedeljo pa bo ob 18. uri v gledališču Palamostre predstavitev nove zgoščenke Lorisa Vescova z naslovom »Penisola«, s katero je furlanski kantavtor osvojil na grado Tenco. (NM)

KOPER - V torek na Univerzi na Primorskem

Posvet o manjšinskem šolstvu pred novimi izzivi

KOPER - Manjšinsko šolstvo pred novimi izzivi - Slovenska narodna skupnost v Italiji: tako je naslov posvetu, ki bo potekal v torek, 18. novembra, ob 16. uri v predavalnici Fakultete za management Univerze na Primorskem (Cankarjeva 5, Koper - 3. nadstropje). Posvet, ki bo obravnaval razvojne dinamike šolanja v slovenskem jeziku v Italiji, stanje in perspektive omenjenega šolstva, otrokovo pripovedovanje zgodbe v večjezičnem in večkulturnem prostoru ter vprašanje funkcionalne pismenosti v manjšinskem jeziku, prirejata Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem in Slovensko društvo raziskovalcev na področju edukacije (Slodre).

Kot v sporočilu poudarjajo organizatorji, bodo na srečanju s svojimi prispevki nastopile štiri aktivne raziskovalke področja zamejskega šolstva. Tako bo Norina Bogatec iz Slovenskega raziskovalnega inštituta iz Trsta govorila o razvojnih dinamikah šolanja v slovenskem jeziku v Italiji v večkulturnem in čezmejnem okolju, pri čemer bo predstavila razvojno pot slovenske šole v Italiji s poudarkom na spremembah narodnostni in jezikovni strukturi njene populacije ter izpostavila nekatere ugotovitve, ki izhajajo iz primjalne raziskave o medkulturni vzgoji v čezmejni perspektivi, izvedeni v okviru projekta Eduka. Predstavnica Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane in Univerze

na Primorskem Sara Brezigar bo podala evalvacijo stanja in razvojne perspektive slovenskega šolstva v Italiji, pri čemer bo predstavila glavne ugotovitve svojega podoktorskega temeljnega raziskovalnega projekta: predstavila bo mnenja, percepcije in pričakovanja intervjuvancev o ključnih vprašanjih na področju šolstva ter tudi nekaj možnosti za nadaljnji razvoj.

Barbara Baloh z Univerze na Primorskem bo govorila o otrokovem pripovedovanju zgodbe v predšolskem obdobju v večjezičnem in večkulturnem prostoru: predstavila bo jezikovne značilnosti pripovedi otrok, upoštevajoč tudi nekatere družbene in kulturne dejavnike (kot npr. družinsko okolje ali okolje vrtca), kako se pripovedi otrok med seboj razlikujejo glede na položaj jezika pri posamezniku ter tudi stališče, ravnanje in odločitve vzgojiteljev pri načrtovanju in pripravi dejavnosti za spodbujanje pripovedovanja. Raziskovalka Slorija in Univerze na Primorskem Maja Mezgec pa bo predstavila svojo študijo o funkcionalni pismenosti v manjšinskem jeziku, razmerju med stopnjo le-te v slovenskem in italijanskem jeziku, analizi ključnih dejavnikov, ki vplivajo na razvoj te pismenosti v manjšinskem jeziku ter o razmerju med stopnjo razvoja pisnih veščin v slovenskem jeziku in izpostavljenostjo slovenskemu jeziku.

Ojezerite na Cerkniškem jezeru in Planinskem polju se bodo počasi še povečevale

LJUBLJANA - Danes se bodo ojezerite na Loškem polju ustalile, na Cerkniškem jezeru in Planinskem polju pa se bodo še naprej počasi povečevale, so sporočili z Agencijo RS za okolje. Vodna gladina kraških poljih notranjskega kraša bo nato ponovno začela naraščati predvidoma v noči na nedeljo. Ojezerite v zgornji Piški kotlini se ne povečujejo. Reka Ljubljanica poplavila na Ljubljanskem barju na območju vsakoletnih poplav, gladina vode pa je ustaljena. Pretok reke Ljubljanice na Vrhniku in v Mostah zelo počasi upada. Predvidoma do jutri dopoldne pričakujejo večinoma suho vreme.

TDD danes predstavlja Toma Križnarja

TRST - Drevi okrog 20.50 bo takoj po slovenskem televizijskem dnevniku RAI oddaja novinarskih poglobitev TDD Predstavlja, Fabio Gergolet se bo pogovoril s Tomom Križnarjem, humanitarnim aktivistom, avtorjem osmih knjig in 5 celovečernih dokumentarnih filmov o neznenosnih razmerah v Sahelu, še posebno v Sudangu. Tam je namreč še vedno na oblasti predsednik Al Bašir, edini predsednik v funkciji na vsem svetu, ki je obtožen najhujših zločinov proti človeštvu, vključno z genocidom.

Morrissey 11. 12. v Zagrebu

ZAGREB - Organizatorji znanega zagrebškega festivala INmusic so včeraj sporočili, da bo eden največjih zvezdnikov neodvisne glasbene scene Steven Patrick Morrissey 11. decembra nastopil v Zagrebu. Vstopnice za njegov koncert v 9. paviljonu zagrebškega velesejma so že na voljo na spletni strani festivala. Pesnik, pevec, upornik, vegetarijanec, borec za pravice živali in rockovski zvezdnik bo v Zagrebu predstavil svoj deseti studijski album World Peace Is None Of Your Business.

TRST, MESTO V VOJNI - Danes premiera koprodukcije SSG, Rossetti in Dom gledaliških delavcev

Gledališka govorica združila dva jezika in dva pogleda na svet

TRST - Združiti dve gledališči, dva pisatelja, dva jezika, dva pogleda na svet v umetniško dovršeno predstavo o sto let oddaljenih dogodkih, ki so pretresli svet in za vedno spremnili Trst, mesto v vojni, včeraj pa so ga predstavili javnosti v tržaškem Kulturnem domu. Novinarska konferenca je potekala v sestivnem pododruju; njeni udeleženci smo sedeli pod velikim odrrom, igralci in igralke pa na njem in s svojimi nogami bingljali nad našimi glavami. Tu pa tam se je na tla spustil jesensko obarvan drevesni list in nas spomnil, da je italijanski pesnik Giuseppe Ungaretti vojake primerjal ravno z jesenskim listjem, ki lahko vsak trenutek pade z dreves. Kajti ena od značilnosti predstave je po besedah 32-letnega tržaškega režisera Igorja Pisona ravno ta, da želi v gledaličih vzbuditi asociacije.

Predstava Trst, mesto v vojni, je sad plodnega sodelovanja med deželnim stalnim gledališčem Rossetti in Slovenskim stalnim gledališčem. Obe sta jo vključili v svojo abonmajsko ponudbo: od danes do 30. novembra bo na ogled v mali dvorani v Ulici Petronio; pol ure pred začetkom bo vsakič na sprednu tuji predstavitev predstave, 24. novembra pa bo koprodukcija zaživila v goriškem Kulturnem domu. Od 2. do 22. decembra bo predstava na ogled v dvorani Bartoli na Drevoredu 20. septembra.

Kot sta uvodoma poudarila predsednika obeh gledaliških hiš, je priprava tovrstne predstave predstavljala velik umetniški in organizacijski izviv. Bredu Pahor je ponosna, da sta SSG in Rossetti združila moči pri sestavi mozaika, ki skuša občinstvu predstaviti različne vidike tržaške stvarnosti. Naša stvarnost je namreč sestavljena iz različnih pogledov na preteklost in na sedanjost, skupna gledališka produkcija pa je dokaz, da je kljub temu mogoče sodelovati. Miloš Budin je prepričan, da lahko gledališka govorica zbliza tržaško javnost in pripomore k ustvarjanju skupne družbe: ko bo Trst bolj enoten, pa bo sposoben pogledati tudi proti dezelam, ki so v preteklosti že sestavljale njego-

vo zaledje, to je Sloveniji, Hrvaški, Avstriji in še dlje proti vzhodni Evropi.

Zamisel za dvojezično predstavo se je rodila v Domu gledaliških delavcev (Casa del lavoratore teatrale), ki združuje skupino tržaških igralcev. Kot je v njihovem imenu povedal Maurizio Zacchigna, želijo gledališču vrniti njegovo naravno vlogo: nagovarjati javnost, postavljati vprašanja in nakazovati možne odgovore. K sodelovanju so najprej povabili slovenskega in italijanskega pisatelja; Tržaščan Marko Sosič je prispeval tekst Kakor in snu, v Naborjetu rojeni Carlo Tolazzi pa Il pane dell'attesa. Nato so projekt predstavili mestnima stalnima gledališčema in v obeh našli odlične sogovornike. Zacchigna se je izrecno zahvalil vsem zaposlenim v SSG, saj so jim v zadnjih mesecih omogočili, da so se v Kulturnem domu počutili kot doma in se »z ljubeznijo in dosto-

Z leve Tomaž Scaria, Igor Pison, Eva Kraševič in Igor Pahor, spodaj pogled na tiskovno konferenco v pododruju Kulturnega doma

FOTODAMJ@N

janstvom« posvetili igralskemu poklicu. Ta predstava je dokaz, da je kljub pregovornemu »no se pol« tudi v Trstu marsikaj mogoče. A le, če se okrog skupnega cilja združijo duše, sanje in finančni viri tistih, ki imajo kaj povedati.

Sosičevi tekst je kolaž dramatskih fragmentov glasov, besed in podob, ve-

zanih na doživljjanje vojne, Tolazzi pa si je Trst zamislil kot mesto, ki se v notranosti ni povsem zavedalo, kaj se je dogajalo na fronti in je živel v iluziji, da se tam daleč bojujejo le zanj. Kako združiti ta dva različna teksta, napisana v različnih jezikih, v gledališko celoto? S tem vprašanjem sta se ukvarjala dramatur-

ginja Eva Kraševič in režiser Igor Pison. Izhajala sta iz lika igralca-režisera, ki ga je ustvaril Sosič, in iskala odgovor na vprašanje, kako je vojna zarezala v tržaško stvarnost, v kolikšni meri so imperialistični interesi, ki so jo spodbudili, še danes veljavni, kaj se je dejansko spremenilo. Naši odgovori so v predstavi, sta

dejala, vidimo pa jih skozi oči protagonistov malih zgodb, ki se prepletajo z velikim konfliktom. Pison se je zahvalil celotni ekipi, ki jo ob številnih igralcih, članih SSG in Doma gledaliških delavcev, sestavlja še kostumograf Igor Pahor in Tomaž Scaria, ki mu je pomagal ustvariti video posnetke. (pd)

VATIKAN - Ob predaji razglednic v sredo

Papež obljudil, da bo prišel na Višarje

Škatlo z zbranimi razglednicami in dopisnicami in vabilo v italijanščini, slovenščini in nemščini je papežu Frančišku predala Maria Giovanna Elmi

Papež Frančišek in Maria Giovanna Elmi med predajo škatle z razglednicami in dopisnicami

RIM - V sredo je delegacija s Trbiža v Vatikanu obiskala papeža Frančiška, ki je iz rok Marije Giovanne Elmi prevzel škatlo z razglednicami in dopisnicami, s katerimi so Avstrijci, Italijani in Slovenci povabili papeža na Višarje in k Mariji, kraljici Evrope.

Projekt »Razglednica za papeža« je doživel svoj uspeh že s tem, saj je v več kot enem letu od prve zamisli privabila k sodelovanju ljudi iz treh dežel, ki so najbliže Višarjam. Zamisel se je porodila Manuelli Federici De Cillia, ki je v ožjo organizacijsko družbo pritegnila Mario Giovanni Elmi in Claro Lotti, te pa so k sodelovanju pri promociji akcije pritegnile tudi številne športnike, politike, kulturnike in druge. V Sloveniji so vzpostavili stik z Milanom Štulcem in tako je stekla akcija zbiranja razglednic in dopisnic tudi na slovenski strani.

O tem so poročali tudi nekateri vidnejši slovenski mediji. Zbrane razglednice in dopisnice je Milan Štulc predal organizatorjem na Trbižu, skupaj z vsemi drugimi pa so tako romale v Vatikan, kjer jih je Maria Giovanna Elmi v sredo predala papežu Frančišku. Skupaj s polno škatlo razglednic in dopisnic mu je predala tudi mapa z vsemi objavljenimi članki v časopisu in spiskom elektronskih medijev, ki so pomagali pri obveščanju javnosti. »Av-

striji, Italijani in Slovenci, združeni za ohranjanje miru, ti pišemo iz dežele brez meja,« pa se glasi naslov pergamenta s povabilom, napisanim v treh jezikih, ki ga je Maria Giovanna Elmi tudi predala papežu Frančišku in ga tudi povabila na Višarje. Poslušal je njen obrazložitev in na veliko veselje vseh sodelujočih v projektu odgovoril: »Pridem!« »Am-pak... Sveti oče, ste rekli da pridete,« je Maria Giovanna komaj verjela pravkar slišanemu. »Pridem, če mi bo le Gospod dal zdravja,« je še enkrat potrdil papež Frančišek.

S tem je bil narejen velik korak k realizaciji papeževega obiska Višarij, ki so od nekdaj stičišče treh kultur, pomembno sporočilo miru tudi za mlade generacije in seveda tudi eno najpomembnejših romarskih poti za številne vernike treh dežel - Koroške, Furlanije-Julijiske krajine in Slovenije, sicer pa na Višarje prihaja veliko ljudi iz vsega sveta. Tako je zaključena prva misija, papeževa obljava pa je seveda komaj začetek realizacije zahtevnejšega projekta.

Delegacijo, ki je papežu Frančišku predala razglednice so sestavljali Manuella Federici De Cillia, Maria Giovanna Elmi, Clara Lotti, videški nadškof Andrea Bruno Mazzocato, trbiški župan Renato Carlantoni in župnik Don Carlo Bevilacqua.

OBČINSKI SVET - Glasovanje o nezaupnici predsednika Iztoku Furlaniča

Napeto vzdušje in polemike o polpretekli zgodovini Trsta

Razprava se je zavlekla pozno v noč - Posegi večine in opozicije ter župana Roberta Cosolinija

V vzdušju naraščajoče napetosti in glasnih polemik je tržaški občinski svet počasi odločal o usodi predsednika Iztoka Furlaniča. Do 23.30, ko smo zaključili redakcijo, še ni bilo jasno, če bo predsednik iz vrste SKP prestal glasovanje o nezaupnici, ki jo je predložila opozicija. Vzdušje v mestni skupščini je bilo podobno vzdušju iz časov hladne vojne, kar je obžaloval župan Roberto Cosolini.

Pred pričetkom obravnave zahteve opozicije je Furlaničev somišlenik Marino Andolina ocenil, da je nezaupnica nezaščitna, ker predsednik ni kršil ne občinskega statuta in niti poslovnika skupščine. Predstavnik SKP je občinsko tajnico zaprosil, naj se izreče o tej zadevi, Filomena Falabella pa se ni opredelila, češ da se o legitimnosti nezaupnice mora obvezno izreči občinski svet. 37 svetnikov je bilo mnenja, da je tako zasnovana nezaupnica legitimna, le dva (Andolina in Furlanič) pa sta bila nasprotnega mnenja.

V prvem delu seje so po pričakovanju imeli glavno besedo predlagatelji nezaupnice, začenši s prvim podpisnikom Francom Bandellijem. Furlaniču ni očital, da slabo ali pristransko vodi skupščino, temveč, da je zavzel znana stališča o krajevni polpreteki zgodovini. Stefano Patuanelli (Gibanje 5 zvezd) misli nasprotno. Predsednika ni grajal zaradi zgodovine, temveč zato, ker je omenjena stališča zavzel kot predsednik občinskega sveta. Gibanje 5 zvezd očita Furlaniču, da je s svojimi izjavami škodil ne le sožitju, temveč tudi slovenski manjšini.

V takšnem in še ostrejšem tonu so bili naravnani vsi posegi opozicije. Forza Italia je očitala Furlaniču, da se je iznevezil duhu srečanja predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške, »ki ga leva sredina tako opeva in povzdigne.« Predsednik se ima za zgodovinarja, resnici pa je politik, predvsem pa institucionalna osebnost, ki se je izneverila svoji vlogi, je bilo še slišati s klopi desne sredine. Skratka ena sama obtožnica na račun Furlaniča. Kritike desnice si je prislužila tudi Demokratska stranka, češ da je talka svoje slovenske komponente.

Oglasil se je tudi Furlanič. Gleda svo-

jega tolmačenja zgodovinskih dejstev je ponovil, da so Trst osvobodili jugoslovanski vojaki skupaj s slovenskimi in italijanskimi partizani, priznal pa je, da glede tega obstajajo različne občutljivosti in zgodovinski spomini. Potrdil je, da in Piccolu ni nastopil kot predsednik občinskega sveta, ampak, da je svobodno izrazil svoje mnenje. Bi molčal, če občinski svet ne bi julija odobril stališča gibanja L'Altra Trieste, ki postavlja na glavo zgodovino, kar se mu zdi nedopustno.

Desnica je večkrat prekinila Marina Andolina (SKP), ki je svetnike opozicije primerjal z javnimi tožilci, občinski svet pa s sodičem. Andolina je tudi obtožil nekatere desničarje, da se jih dejansko toži po Rizarni. Furlanič je bil prisiljen prekiniti sejo, v nadaljevanju je svojega somišlenika opomnil zaradi nekaterih njegovih izjav, ki jih je desnica označila za žaljive. Zelo kritičen do Furlaniča je bil vodja svetnikov Demokratske stranke Marco Toncelli.

S.T.

Župan Roberto Cosolini in Iztok Furlanič sta bila sinoči še kar zaskrbljena

FOTO DAMJ@N

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Levica solidarna z Iztokom Furlaničem

Cosolini ni hotel sprejeti pisma

Pred županstvom so se zbrali pristaši SKP, SIK in Liste Tsipras - Kvestura prepovedala shod desničarjev

»Mi smo solidarni s predsednikom Furlaničem.« Pod tem gesлом so se sinoči pred županstvom na pobudo SKP, SIK in Liste Tsipras zbrali ne ravno v velikem številu podporniki predsednika občinskega sveta, ki so prišli - kot je povedal Stojan Špetič - braniti zgodovino in istočasno demokracijo. Poleg Špetiča so se za mikrofonom zvrstili Peter Brehrens, Bruna Zorzini, Claudia Cernigoi in Jacopo Venier. Udeleženci so bili kritični do desnice, a tudi do Demokratske stranke. Furlaniču so izrazili solidarnost in podporo, »ker je glasoval proti lažem in poudaril nesporno resnico, da je bil Trst osvobojen 1. maja 1945.«

Politično bistvo »afere Furlanič« je po oceni pobudnikov sinočnjega shoda »želja

sredinskih strank, predvsem DS, da se prelomi na zadnjih občinskih volitvah zmagovalo zaveznštvo iz izločitvijo levice.« Županu Robertu Cosoliniju so pred občinsko sejo hoteli izročiti solidarnostno pismo v podporo Furlaniču, ki ga je na spletu podpisalo skoraj dva tisoč ljudi. Cosolini pisma ni hotel sprejeti z utemeljitvijo, da ni on imenoval Furlaniča in pozval razočarane pobudnike, naj pišmo izročijo načelnikom skupin.

Pred županstvom so se sinoči nameščevali zbrati tudi mladi desničarji stranke Fratelli d'Italia. Kvestura je prepovedala njihov shod, češ da bi lahko prišlo do incidentov s Furlaničevimi pristaši.

S.T.

Marinu Calcinariju (Lista Tsipras) ni uspelo izročiti pisma županu Robertu Cosoliniju

FOTO DAMJ@N

AKTUALNO - Dolinski Forum

»To je nesprejemljiv revizionizem«

»Po tolikih letih od konca druge svetovne vojne se sliši neverjetno, da se še postavlja v dvom vlogo 4. armade in IX. korpusa partizanske vojske pri osvoboditvi Trsta in se jo obravnava kot zasedbo s strani tuje vojske, medtem ko je partizanska vojska enakopravno spadala med zaveznike, ki so osvobodile svet pred nevarnostjo nacifašističnega jarma,« je v izjavi zapisala Majda Canziani Kocjančič iz dolinskega Občanskega foruma.

»Zadnje dni aprila 1945 se je Trstu približal s severne strani 9. korpus in 30. aprila so tri divizije popolnoma obklopile sovražnikovo posadko v Trstu in njegovi bližnji okolici. Osvoboditvi Trsta pa je prispevala tudi vstava njegovih prebivalcev. Trst so zatorej osvobodile partizanske enote in prebivalci Trsta.«

Nenasilni prehod iz jugoslovanske v zavezniško upravo bi nekateri tržaški revanšistični krogi tolmačili kot osvoboditev izpod okupatorja. To je nesprejemljivo. Kar se v teh dneh okoli teh dogodkov plete, je nečeden in nesprejemljiv revizionizem, zatorej brez pridržkov podpiramo Iztoka Furlaniča, ki je brez dlak na jeziku v javnosti izrazil zgoraj omenjena nesporna dejstva, in zavračamo utemeljenost njemu na slovljene nezaupnice, piše še Majda Canziani Kocjančič.

REFORMA UPRAV - Predlog Roberta Dipiazze

»Mestna občina bi koristila Slovencem«

Tržaška mestna (ali metropolitanska) občina bi prišla prav in koristila tudi občanom slovenske narodnosti. V to je prepričan deželni svetnik in bivši župan Trsta Roberto Dipiazza, ki predlaga, da se ta upravno-politični projekt v deželno reformo krajevnih uprav. Mestna občina bi po njegovem prepričanju občanom šestih občin prinesla le koristi, manj bi bilo birokracije in upravnih stroškov. Dipiazza je pred dnevi v oddaji Teleguattro zagovarjal ustanovitev mestne občine, priznal pa je, da zaradi nasprotovanja slovenske manjšine bo ta načrt ostal le na papirju. Dipiazza, ki menda razmišlja o ponovni županski kandidaturi leta 2016, sicer ni povedal, da je deželni svet svoj čas že zavrnil ustanovitev mestne občine in je vključil v nov statut Furlaniče-Julijske krajine.

Pristojna deželna komisija je

ROBERTO DIPIAZZA

medtem včeraj nadaljevala obravnavo zakonskega predloga o reformi uprav, ki ga bo deželni svet ocenil in najbrž tudi odobril v času od 24. do 26. novembra. Osnutku, ki ga je predlagal odbornik Paolo Panontin, nasprotuje Stranka komunistične prenove. Slednja med drugim obžaluje, da deželni predlog ne upošteva slovenske manjšine in tudi ne dvojezičnih občin goralske in tržaške pokrajine.

POLITIKA - Pokrajinsko tajništvo

SSk spet kritična do reforme uprav

Pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti je obravnavalo pravilo jesenskih kongresov in aktualne politične teme. Postavljen je bil načrt za strankino soočanje, ki ga bo treba sedaj izpeljati, piše v sporocilu. V zvezi z reformo krajevnih uprav je tajništvo potrdilo stališče, ki ga soglasno že dvakrat zavzelo tudi deželno vodstvo stranke, in sicer, da je predlog deželne vlade in večine na to temo za našo manjšinsko skupnost negativen. In to zato, ker jemlje avtonomijo občinam, ki jih upravlja ali soupravlja manjšina na lastnem nasebitvenem prostoru in s tem zmanjšuje njeno moč in zaščito.

Reforma po mnenju SSK tudi ne jamči pravic manjšine, ker ni prav nič gotovo, da lahko Dežela razširi državne zaščitne norme na uprave, ki jih zaščitni zakon ne določa. »Potrebno bi bilo preventivno soočanje z ustavnim sodiščem, da ne izgubimo naše zaščite. Preureditev občin, ki jo Dežela predlaga, pa iznica enotnost zaščitenih občin v Benečiji, Reziji in Kanalski dolini ter posledično njihovo varstvo preko nedorečenih statutov. Doslej predloženi popravki ne rešujejo težav te reforme in avtonomijo manjšine.« Zato bo SSK - piše v sporocilu - vnesla v razpravo zakona popravke, ki to urešnijo, točneje po modelu resolucije, ki se je izoblikovala med župani in izvoljenimi predstavniki in ki je bila soglasno sprejeta v republikarskem občinskem svetu. Večina na Deželi se bo s temi popravki morala soočiti, tudi glede na dejstvo, da predlagana oblika reforme ni predmet koalicijske pogodbe, meni tajništvo SSK.

POKRAJINA - Z včerajšnje seje pokrajinskega sveta

Dežela naj oblikuje načrt o divjadi in lovnu

Tržaški pokrajinski svet je na včerajšnji poldanski seji med drugim soglasno odobril resolucijo, ki predsednico Mario Tereso Bassa Poropat in njen odbor poziva, naj pristojno deželno odborništvo opozori na potrebo po čimprejšnjem sprejetju deželnega načrta o divjadi in lovnu ter ukrepov za preprečevanje in nadzorovanje škode, ki jo v tržaški pokrajini povzročajo divji prašiči.

Resolucija, pod katero so se podpisali Mau- rizio Vidali (SSk), Majda Canziani (IDV), Nadja Debenjak (DS), Sabrina Morena (SEL), Elena Legiša (ZL), Fabio Longo (Mešana skupina) in Giorgio Rossi (Lista Dipiazza) - omeniti velja, da je drugo resolucijo o problematiki divjadi vložilo tudi Ljudstvo svobode - izhaja iz ugotovitve o prekomernem naraščanju števila divjih prašičev na Tržaškem in posledično škode, ki jo ta vrsta divjadi povzroča krajevnim kmetovalcem. V tem oziru bi morali v deželnem načrtu o divjadi in lovnu vključiti tudi cilja, da se popravijo slabosti kmetijstva v tržaški pokrajini v zavesti, da ohranjanje kmetijskih dejavnosti lahko pripomore k zmanjšanju tveganja uničevanja okolja, pa tudi, da se pripravi pravilnik, ki naj

predvideva izključitev iz t.i. režima »de minimis« v zvezi z odškodnino za škodo, ki jo povzroča divjad. Prav tako je treba oblikovati telesa za upravljanje favne, v katerih naj bodo enako zastopane kmetijska, lovska in okoljevarstvena združenja, v kratkem času pa naj se odobrijo kriteriji za odprtje obratov za predelavo divjačine ter naj se prepreči hranjenje divjih živali.

Drugače pa je dnevni red včerajšnje seje obsegal tudi vrsto drugih sklepov: tako je moral pokrajinski svet izglasovati dokončno mnenje o strateški okoljski presoji splošnega prostorskega načrta Občine Milje, kjer ima pokrajinska uprava vrsto prihramkov, medtem ko je bila na sporednu tudi zamenjava predstavnika Pokrajine Trst v Združenju pokrajin Furlanije Julijske krajine (doslej je bil to Sandy Klun, ki pa je medtem odstopil, ker je bil izvoljen za dolinskega župana). Med resolucijami pa je dve vložili Severna liga v zvezi z nezakonitimi priseljenci in političnimi pribiževalci, eno Ljudstvo svobode o preprečevanju zračnega in zvočnega onesnaževanja, eno pa Svoboda, ekologija, levica o t.i. Jobs Actu in nižanju ravni zaščite delavcev.

Problematika divjih prašičev kliče po deželnem načrtu ARHIV

OBČINA TRST - Novosti v občinskih lekarnah

Od kotička za dojenje do koriščenja popusta pri nakupih

V občinskih lekarnah Al Cedro na Oberdankovem trgu 2 in Al Cammello na Drevoredu XX. septembra 6 so strankam na voljo zanimive novosti, med katerimi prednjačijo t.i. »kotički za dojenje«, možnost, da občani sami opravijo analize krvi ter možnost pridobitve posebnih kartic za koriščenje popusta pri nakupu parafarmacevtskih proizvodov.

Omenjene novosti so včeraj predstavili tržaška občinska odbornica za socialno Laura Famulari, direktor odborništva Mauro Silla, odgovorna v obeh lekarnah Fabrizio Ongaro in Gabriella Segatti, predsednik tržaškega združenja farmacevtov Marcello Milani in delegat zveze Federfarma Vittorio Zamboni. Po besedah Famularijeve, ki je opozorila, kako je do nudenja novih storitev prišlo po dolgem postopku, je cilj vsega tegega ovrednotenje družbenih in ekonomskih vlog lekarn, zlasti tistih, ki so v občinski lasti.

V obeh omenjenih občinskih lekarnah so tako na voljo prostori, kjer mamice lahko v miru podojijo svoje malčke in jim tudi zamenjajo pleničko, saj v obeh lekarnah deluje tudi prevajalnica, storitev pa je že naletela na široko odobravanje, so sporočili iz tiskovnega urada Občine Trst.

To pa ni edina novost: posamezniki bodo lahko - seveda pod nadzorom in na podlagi smernic družinskega zdravnik ter s pomočjo posebne naprave - sami opravili analizo krvi za določitev vrednosti holesterola, trigliceridov in krvnega sladkorja v realnem času in po standardni tržni ceni. Dalje bodo zainteresirani lahko brezplačno prejeli magnetno kartico zvestobe, ki bo omogočala zbiranje točk za koriščenje popusta pri nakupu parafarmacevtskih proizvodov (z izjemo zdravil in homeopatskih proizvodov). Občani, starejši od 65 let, in starši z otroki, mlajšimi od 12 let, bodo ob prejetju kartice dobili še dodatnih 50 točk bonusa, ki bo omogočil popust v višini desetih evrov. Poleg tega bodo občani, starejši od 65 let, v občinskih lekarnah lahko zaprosili za t.i. »srebrno kartico«, ki bo omogočala koriščenje popusta pri nakupovanju v trgovinah in veletrgovinah, koriščenju storitev prostih poklicev in pri drugih storitvah.

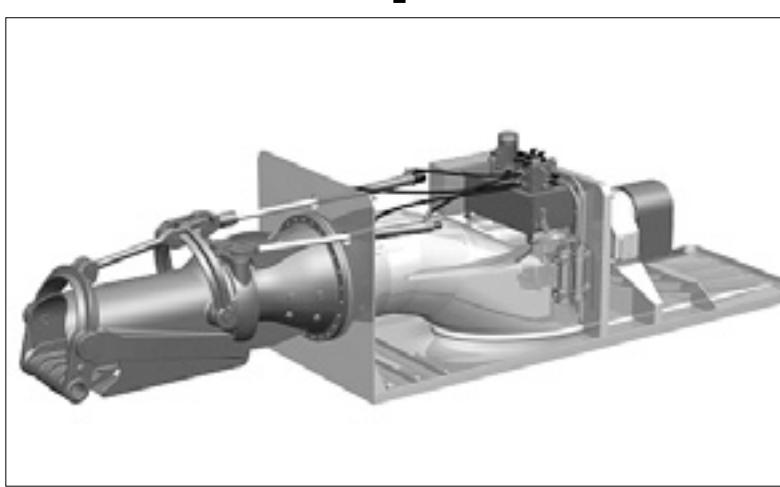
V občinskih lekarnah so na voljo nove zanimive storitve

FOTO DAMJ@N

BOLJUNEC - Včeraj predstavitev v tovarni Wärtsilä

Nov vodni reaktivni motor bo omogočil plovbo tudi v plitvih vodah

Podjetje Wärtsilä je izdelalo nov vodni reaktivni motor - t.i. waterjet midsize plug-and-play - za hitra plovila, ki bo le-tom omogočil plovbo tudi v plitvih vodah. Nov izdelek, ki so ga včeraj predstavili v Wärtsilini tovarni v Boljuncu ob prisotnosti strank in predstavnikov oblasti, omogoča lažje vodenje in nadzor, ne povzroča veliko hrupa in vibracij ter ne potrebuje toliko vzdrževanja in lahko nadomesti tradicionalni vijak pri ladjah, ki plujejo s hitrostjo od 25 do 55 vozlov in se lahko z novim pogonskim sistemom podajo tudi v plitve vode, saj se motor ne nahaja pod vodno gladino, poleg tega se ga lahko uporabi pri šibkejših in lažjih motorjih. Prva zamisel o takem sistemu, piše v sporočilu, sega v leto 1976, ko sta inženirja Riva in Calzoni izdelala načrt o vijaku znotraj cevi, ki bi bil moral delovati kot črpalka. Leta 1988 sta omenjena inženirja združila moči z Lipsom, ki je pozneje izdelal водne reaktivne motorje z močjo 23 Mw in 50 Mw, ko je Lipsovo podjetje prevzela Wärtsilä pa so razvijali nove modele

vse do tistega, ki so ga včeraj predstavili v Boljuncu in s katerim po besedah odgovornega za prodajo pri podjetju Wartsila Italia Giannaria Melonija finski koncern potrjuje svojo vodilno vlogo na področju gradnje ladijskih pogonskih sistemov. Za novi motor se zanima tudi italijanska vo-

jaška mornarica, kot je potrdil tudi njen urad, pristojen za ladijske motorje. Pri visoki hitrosti bo vodni reaktivni motor nadomestil tradicionalni vijak in brez tega na vojaških ladjah prihodnosti ne bo šlo, saj je pri le-teh sposobnost hitrega posega vedno bolj pomembna.

UNIVERZA

Aretirani zaradi neupravičene odsotnosti

Tržaški karabinjerji so včeraj aretirali štiri uslužbence Univerze v Trstu zaradi golufije v obtežilih okoliščinah. Gre za tri moške in eno žensko. Karabinjerji so objavili le njihove kratice in starost. Aretiranci so: D.S. (56 let), D.L. (52 let), I.D. (56 let) in C.S. (55 let). Trenutno se nahajajo v hišnem priporu na svojih domovih.

A kaj so aretiranci zagrešili? Neupravičeno so zapustili svoja delovna mesta med delovnim časom. Kot se je razvedelo, četverica dela na sedežu Visoke šole za tolmače in prevajalce v Narodnem domu v Filzijevi ulici. Gre za upravne uradnike. Karabinjerji so jim do daleč sledili od trenutka, ko so včeraj dopoldne neupravičeno odšli iz Narodnega doma. Ko so se vrnili na svoja delovna mesta, pa so jih najprej pregledali in naposled aretirali.

Tržaško poveljstvo karabinjerjev je napovedalo, da bo zadevo pojasnilo na tiskovni konferenci.

Euroaperitiv z De Montejevo

V kavarni S. Marco bo danes ob 18. uri srečanje z evropsko poslanko Isabellou De Monte, ki bo gost združenja "Adesso, Trieste città viva". Političarka iz Karnije, ki jo bo predstavil Walter Godina, bo govorila predvsem o prevozih, prometnih povezavah in o pristaniščih, beseda pa bo gotovo nanesla tudi na italijanske politične razmere. De Montejeva, ki je bila senatorka in še pred tem županja v Tablji, je podpredsednica italijanske delegacije Evropske socialistične stranke v evropskem parlamentu.

Duo Šiškovič-Ferrini

V sklopu mednarodnih srečanj s sodobno glasbo Trieste prima bosta danes ob 18. uri v avditoriju muzeja Revoltella nastopila violinist Črtomir Šiškovič in pianist Luca Ferrini.

V Križu predavanje o Kubi

V Domu Alberta Sirk v Križu bo drevi domačin Daniel Milano predstavil svoje nedavno potovanje po Kubi z naslovom Po potek kubanske revolucije. Predmet je SKD Vesna, začetek ob 20. uri.

V Gropadi Martinova večerja

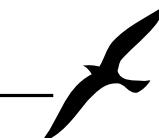
Danes od 20. ure dalje bo v zadržnem domu Skala v Gropadi Martinova večerja z glasbo in plesom. Po večerji bo sta nastopila glasbena skupina Trijo midva ter ansambel Jari in jarci. Jutri bo v Gropadi od 14.00 do 20.00 seminar vokalne tehnike v zboru. Predaval bo profesor Robert Feguš. Trdilno dogajanje se bo v Gropadi zaključilo v nedeljo, ko bo ob 19.00 Martinov koncert. Nastopili bodo domači mešani pevski zbor Skala Slovan, MIVS AnaKrousis in ansambel Les 7 notas del cha-cha.

Pupkin Kabarett

Drevi se v Mihi začenja nova sezona Pupkin Kabareta, ki bo ponudila kar nekaj novosti. Ena od teh je, da predstave ne bodo na sporednu le ob ponedeljkih, ampak tudi ob petkih. Ob petkih bodo igrali premierne predstave, ob ponedeljkih pa ponovitve. Drevišnji show se bo začel ob 21.01.

Maša za prof. Janjo Novak

Ob skorajšnji obletinci smrti prof. Janja Novak Auersperga bo jutri, 15. t. m., ob 18. uri maša zadušnica v cerkvi na Repentabru.

OPĆINE - Danes v priredbi Moškega pevskega zbora Tabor

Martinov pevski večer

Sodelovala bosta še moška pevska zborna Fran Venturini od Domja in Štmaver

MoPZ Tabor in MoPZ Fran Venturini na skupnem nastopu v Cankarjevem domu v Ljubljani na Srečanju upokojenskih pevskih zborov Slovenije 30. septembra letos

Moški pevski zbor Tabor z Općin že vrsto let prireja ob prazniku sv. Martina Martinov pevski večer, na katerega povabi razne pevske zborne, s katerimi sooblikuje to priredeitev.

Tako bo tudi letos MoPZ Tabor danes ob 20.30 v Prosvetnem domu organiziral ta že tradicionalni pevski večer.

čer, na katerega je tokrat povabil dva druga zborna in sicer, MoPZ Fran Venturini od Domja, ki ga vodi Ivan Tavčar, in MoPZ Štmaver, ki ga vodi domačinka Nadjia Kovic.

Openski zbor sodeluje z zborom Fran Venturini že vrsto let, saj sta skupaj nastopila že dvakrat v Cankarjevem

domu v Ljubljani ob srečanju upokojenskih pevskih zborov Slovenije, a skupaj sta pela tudi v Kopru in Celju.

Z MoPZ Štmaver pa so se openski pevci srečali februarja 2008, ko so jih Štmaverci povabili na praznik domačega patrona sv. Valentina, da so s svojo pesmijo popestrili ta priljubljen praznik. Štmaverci bodo torej nocoj vrnili obisk.

Za Martinov pevski večer so zborni za svoje nastope zbrali predvsem veselje pesmi in pesmi, ki govorijo o vinu. Na koncu se bodo vsi trije zbori združili in skupaj zapeli še dve priljubljeni pesmi. Po koncertu bodo s kozarcem pravnega vinca vsi skupaj nazdravili svetemu Martinu. (A. Š.)

Včeraj danes

Danes, PETEK, 14. novembra 2014

NIKOLAJ

Sonce vzide ob 7.03 in zatone ob 16.36 - Dolžina dneva 9.33 - Luna vzide ob 23.38 in zatone ob 13.08.

Jutri, SOBOTA, 15. novembra 2014

POLDE

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 19 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 80-odstotna, veter 5 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 17 stopinj C.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOFLA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 23. novembra.

Tel. 040-229439

KMETIJA DEBELIS je na Kolonkovcu odprla agriturizem do 16.11.2014.

Tel. 347-3648603 - zaprto ob sredah

VINOTOČ (OSMICA) PRI KAM-NARJEVIH v Volčjem Gradu bo za Martinovo odprt to soboto in nedeljo.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

RENZO TAVČAR je odprl osmico v Repnu. Tel. št. 040-327135.

Leta letijo, svet se vrti,
nekdo pa v Šempolaju 50 let poroke slavi.

Draga MARIO in ALESSANDRA
obito sreča, zdravja in skupnega življenja.
Vama iz srca želijo
Taliana, Bruno, Manuel in Nicole

Čestitke

Naša pevka Sava ponovno nona je postal, še malo TEREZO zdaj bo pestovala. Novorojenki sreča v življenu želimo, s staršema se veselimo. KD in ŽPZ Ivan Grbec.

Lekarne

Od pondeljka, 10., do sobote, 15. novembra 2014:

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Borgo S. Sergio - Ul. Curiel 7/B - 040 281256, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Borgo S. Sergio - Ul. Curiel 7/B, Trg Venezia 2, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Venezia 2 - 040 308248.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 20.30 »Interstellar«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »La foresta di ghiaccio«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 18.00, 20.00 »Terra di Maria«; 21.45 »Pelamalo«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il sale della terra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.40, 21.30 »Il giovane favoloso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.00, 19.45, 21.30 »Torneranno i prati«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 20.10 »Words and Pictures«; 18.15, 22.10 »Tre cuori«.

KOPER - PLANET TUŠ - 21.00 »Bes«;

16.00, 18.20, 20.30, 22.40 »Butec in butec DA«; 19.00 »Labirint«; 18.00, 20.20 »Medzvezdje«; 17.00 »Na koncu mavrice«; 21.15 »Ouija«; 18.15, 21.10 »Skoraj policijaca«; 20.35, 22.30 »Spomenik Majklu Džeksonu«; 19.10 »Vloga za Emo«; 16.40, 18.40 »Čebelica Maja«; 16.10 »Čebelica Maja 3D«; 16.10 »Škatlarji«; 17.10 »Škatlarji 3D«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA

- 20.00 »Smeti«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.30, 21.30

»Interstellar«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La scuola più bella del mondo«; Dvorana 2: 16.40, 18.30, 20.30 »Il mio amico Nanuk«; 16.30, 18.20, 20.00, 22.10 »Nightcrawler - Lo sciaccallo«; Dvorana 3: 16.30, 20.15, 22.10 »Andiamo a quel paese«; Dvorana 4: 18.15, 22.00 »Confusi e felici«; 16.40 »Doraemon«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 18.05, 21.25 »Interstellar«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »La scuola più bella del mondo«; 16.40, 19.00, 21.10 »Il mio amico Nanuk«; 16.30, 19.00, 21.30 »Nightcrawler - Lo sciaccallo«; 20.00, 22.05 »Clown - Nessun bambino è al sicuro«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Andiamo a quel paese«; 16.40 »Doraemon«; 20.10, 22.10 »Dracula Untold«; 16.05 »Un fantasma per amico«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.20,

20.30 »Interstellar«; Dvorana 2: 18.00, 20.15, 22.15 »Andiamo a quel paese«; Dvorana 3: 17.30, 20.10, 22.10 »La scuola più bella del mondo«; Dvorana 4: 18.15, 20.10, 22.10 »Tre tocchi«; Dvorana 5: 17.15, 20.00, 21.30 »Torneranno i prati«.

Šolske vesti

DTZ ŽIGE ZOISA vabi profesorje in starše dijakov 2., 3., 4., in 5. razredov na srečanje o podjetniškem krožku. Odgovorni društvo Ustvarjalnik iz Ljubljane bo prikazal delovanje krožka in društva, ki je pospeševalnik mlađinskega podjetništva. Srečanje bo danes, 14. novembra, ob 18.30 v predavalnici A, Ul. De Pastrovich 5/A (pri cerkvici nad šolo). Info na willj.mikac@zigazois.it.

DIZ J. STEFANA sporoča, da v torek, 18. novembra, ob 18.30 do 19.30 bo do na šoli potekale individualne govorilne ure staršev s posameznimi profesorji.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomski razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrezno dokumentacijo, je treba predložiti do 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

Loterija

13. novembra 2014

Bari	89	40	12	69	79
Cagliari	1	58	4	48	7
Firence	50	8	90	56	89
Genova	16	51	17	28	62
Milan	81	7	83	35	74
Neapelj	12	87	13	5	32
Palermo	25	48	42	86	80
Rim	79	36	84	40	81
Turin	49	69	86	35	60
Benetke	73	28	75	6	41
Nazionale	5	87	69	40	73

Super Enalotto

Št. 136

2	38	47	50	55	79	jolly 87
Nagradni sklad						39.443.498,15 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
3 dobitnika s 5 točkami						71.282,04 €
513 dobitnikov s 4 točkami						420,94 €
21.984 dobitnikov s 3 točkami						19,55 €

Superstar

41

<tbl_r cells="1" ix="1

**Slovensko prosvetno društvo
Mačkolje**

vabi na poljudno predavanje

SVET ČEBEL

- o njihovi vzreji in pomenu bo
spregovoril Danijel Novak

Nocoj, 14. novembra, ob 20h
v Srenjski hiši

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 16. novembra, jesenski pohod skozi geološki čas. Zbirališče ob 8.45 v Gropadi na cesti, ki vodi do nekdanjega mejnega prehoda. Tri urnemu pohodu bo sledil ogled razstave »Pozabljeni rudniki« v Didaktičnem centru gozdne uprave v Bavorovici. V primeru slabega vremena je predviden le ogled Didaktičnega centra in razstave. Za prečkanje državne meje morajo udeleženci obvezno imeti pri sebi veljavno osebno izkaznico.

KRU.T - zaključuje se vpisovanje na izlet v Treviso v ponedeljek, 8. decembra, z vodenim ogledom razstave »Japonska od samurajev do animejev« in popoldanskim sprehanjanjem med božičnimi stojnicami in po praznično okrašenem mestu. Info in vpisovanje na sedež Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

50-LETNIKI IZ BREGA se srečamo na večerji v soboto, 22. novembra, ob 19. uri na Jezeru. Potrdite svojo prisotnost do danes, 14. novembra, s klicem ali sporočilom na tel. 348-2545080 (Frančko) ali 347-0510554 (Damiana).

DO SVOBODNEGA GIBA - revija otroških in mladinskih plesnih skupin ZSKD bo v soboto, 29. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapade danes, 14. novembra. Info: 040-635626 ali info@zskd.eu.

SK DEVIN prireja Smučarski sejem v prostorih Coop GrandUino v Devinu. Sejem: danes, 14. novembra, 16.00-19.30; 15. in 16. novembra, 10.00-19.30. Prevzem opreme: 17. in 18. novembra, 10.00-19.30.

SKD SKALA iz Gropade organizira danes, 14. novembra, v Domu Skala v Gropadi Martinovo večerjo. Nastopali bodo »Trijo midva« in »Jari in jarci«. Za večerjo so možne še prijave: 331-1711096 (Egon) in 328-3923792 (Sonja). V soboto, 15. novembra, bo v Gropadi od 14. do 20. ure seminar voikalne tehnike v zboru. Predaval bo prof. Robert Feguš. V nedeljo, 16. novembra, ob 19.00 bo v Gropadi koncert MePZ Skala/Slovan, MIVS Ana-Krousis in ansambla Les 7 notas del cha-cha.

SKD VESNA vabi danes, 14. novembra, ob 20. uri v Sirkov dom v Križ na potopisno predavanje domaćina Danielela Milana »Po poteh kubanske revolucije«.

V MARIJANIŠČU NA OPČINAH bo dr. prof. Jože Bajzek danes, 14. novembra, ob 20. uri imel drugo predavanje iz sklopa 7 predavanj na temo »Sv. Pismo-knjiga življenja«. Na ta srečanja so vabljeni še posebej starši otrok v veroučnem obdobju in vsi, ki žele po-globiti svoje znanje o Sv. Pismu. Naslov drugega predavanja je »Stara zaveza-Brez Stare Zaveze ne moremo razumeti Nove Zavez«. Vabljeni.

DELAVNICA KUHANJA z dobro po-znavalko kraške kuhinje Vesno Guštin, avtorico knjige »Je več dnevou ku klobas«. Tečaj bo potekal v Trstu, Ul. Androna del Pane 7, v soboto, 15., in 22. novembra. Info in prijave na tel. št. 040-2460879 ali 392-2109031.

DRUŠTVO SLOVENSKIH ČEBELAR- JEV - Trst prireja začetniški čebelarski tečaj, ki se bo odvijal na društve-

nem sedežu na Padričah. Pričel se bo v torek, 18. novembra, ob 20.00 in se bo odvijalo do poletja (zajeta celoletna čebelarska sezona). Predviden je teoretični del ter praktični del v društvenem čebelnjaku in ogledi čebelnjakov nekaterih naših članov. Vpiše se lahko vsakdo, ki bi rad spoznal čebele ali se s čebelarstvom tudi resno ukvarjal. Vabljeni zainteresirani, da se čim prej vpisujejo (do 15. novembra). Informacije na tel. št. 0039-3383881424. (Danijel).

JUS MEDJAVAS sprejema prošnje za sečnjo drvi do sobote, 15. novembra. Obrazce za prošnjo dobite v vaški go-stilni ali v osmici.

KROG PRIJATELJEV BRUNA GROENINGA vabi na predavanje z naslovom »Pomoči in izcelitve po duhovni poti, s pomočjo učenja Bruna Groeninga - medicinsko dokazljivo« v soboto, 15. novembra, ob 16. uri v veliki dvorani Mestne občine Nova Gorica. Predaval bo dr. med. Miljenka Blaževič iz Hrvaške, s prevodom v slovenščino in italijanščino. Info na tel. 00386-40216756.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi v nedeljo, 16. novembra, ob 16. uri v Mladinski dom na srečanje z misijonarjem g. Bajcem. Misijonar nam bo prikazal svoje dolgoletno delovanje na Slonokoščeni obali.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in zadružna La Quercia obveščajo, da bo ludo-teka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure. Namenjena je otrokom od 1 do 6 let. Info na tel. št. 040-299099, od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure.

SKD VALENTIN VODNIK IN MLADINSKI KROŽEK DOLINA vabi na tradicionalno Martinovanje, v nedeljo, 16. novembra, ob 17.00 v društvenih prostorih. Nastopajo MoPZ V. Vodnik in Mali kitaristi iz Brega.

DSI vabi v ponedeljek, 17. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na okroglo mizo z naslovom »Skok iz slovenske medijske predvidljivosti«. Sodelovali bodo zgodovinar Renato Podberšič ml., časnikar Tino Matičić in moderator Jani Drnovšek. Začetek ob 20.30.

KROŽEK KRUT IN SKD VIGRED pristopata k solidarnostni akciji »Podarimo.si« in zbirata oblačila, obutev (za otroke in odrasle), šolske potrebščine, igrače, posteljnino, itd... za Zvezo prijateljev mladine Slovenije še v ponedeljek, 17. novembra, od 16. do 17. ure v Štalci v Šempolaju po domeni na tel. 380-3584580. Manjše količine blaga se lahko odda tudi na društvenem sedežu Kruta, Ul. Cicerone.

KRU.T IN SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST vabi na predavanje »Kraško rastlinstvo in danosti, ki ga pogojujejo« s prof. Marinko Pertot, v ponedeljek, 17. novembra, ob 18. uri na sedežu Kru.ta v Ul. Cicerone 8, II. nad. Prijave in dodatne info na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi svoje člane na redni občni zbor v ponedeljek, 17. novembra, v prvem sklicu ob 20.00 in drugem ob 20.30 v društveni prireditveni dvorani.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega sveta SKGZ, da bo seja v ponedeljek, 17. novembra, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/II).

MATEMATIKA JE NEIZČRPNATA, zato matematični krožek nadaljuje z delom. Vabljeni vsi dosedanji zvesti člani in novinci, saj za naš konjiček ni potrebno predznanje. Zelo dobrodošli tudi strokovnjaki, ti bi občutno dvingili raven naših srečanj. Prvo srečanje bo v torek, 18. novembra, ob 17.00 v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3.

prej do novice
www.primorski.eu

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bo na sedežu na Padričah v torek, 18. novembra, ob 20.45 redna pevska vaja. V petek, 21. novembra, ob 20.45 seja odobra.

SIVANJE NOŠ V BOLJUNCU pri SKD F. Prešeren bo vsak torek od 17. do 19. ure v društveni sobi občinske gledališča F. Prešeren. Prvo srečanje bo v torek, 18. novembra, ob 17. uri.

DAVČNI URAD OBČINE REPENTABOR sporoča, da bo na razpolago občanom za izračun davkov TASI in IMU (rok zapadlosti 16. decembra) vsako sredo od srede, 19. novembra dalje od 9.30 do 17.00. S seboj priselite kopije plačil predujmov in katastrske izvlečke. Za izračun lahko uporabite program na www.monrupino-repentabor.it. Dodatne info in pojasnila na tel. 040-327122, 040-327335.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA sklicuje v četrtek, 20. novembra, srečanje za vse člane in tiste, ki bi želeli postati člani. Po predavanju ob 18.30, bo sestanek, kateremu bo sledila družabna večerja. Info in prijava: 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

ZALOŽBA MLADIKA, ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA Tiska in KRUT prireja v petek, 28. novembra, obisk 30.

Slovenskega knjižnega sejma v Ljubljani z avtobusnim prevozom. Odhod s Trga Oberdan ob 9.00 in z Općin izpred Finžgarjevega doma ob 9.15. Povratek v Trst okrog 17.00. Prijave sprejema založba Mladika, Ul. Donizetti 3, tel. 040-3480818, redakcija@mladika.com. Prijava je možna do srede, 20. novembra.

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD S. TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev stipendij in podpor za akademsko leto 2014/2015. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Vloge sprejemamo do 21. novembra, na sedežu sklada (Ul. Gimnastica 72) ali na tajnistvo@skladtoncic.org. Podrobnejši pogoji razpisa so objavljeni na spletni strani sklada: www.skladtoncic.org.

ONAV (vesvrzljavo združenje pokuševalcev vina) vabi na večer posvečen vinu »Schioppettino di Prepotto«. Pokušnjo bomo izpeljali v torek, 25. novembra, ob 20.00 v restavraciji v Mirjah. Informacije in prijave na tel. 333-9857776, trieste@onav.it, www.onavtrieste.jimdo.com.

PRAVLJIČNA GOSTJA - Oddelek za mlade bralce NŠK bo obiskala gostja, prevajalka in babica Irena Lampe, ki bo v četrtek, 27. novembra, ob 17.00 podala v prostorih Narodnega doma, Ul. Filzi 14, pravljico malim obiskovalcem knjižnice. Toplo vabljeni!

JUS OPĆINE obvešča člane in bivajoče na Opčinah, da bo sprejemanje prošenja za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30 in nato vsak naslednji torek, do najkasneje 28. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ulica 71.

30-LETNIKI POZOR!! Vabljeni na večerjo v gostilno v Bazovici, ki bo v soboto, 29. novembra ob 20. uri. Potrdite vašo prisotnost odgovornim.

45-LETNIKI (1969) od Milj do Štivana, se bomo srečali v soboto, 13. decembra, ob 20.00 v Križu. Za prijave polegajte najkasneje do nedelje, 30. novembra, na tel. 333-6170026 (Patrizia), 346-2197404 (Ivo) in 335-6008774 (Pavel).

ZSKD obvešča včlanjene zbrane, da je na www.zpz.si odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi v nedeljo, 30. novembra, na obisk Knjižnega sejma s prevozom in ogled predstave »ArT-Sprehod - z besedo in glasbo po sledočih Slovencih v Trstu«, ki bo ob 17.00 v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Odhod s Trga Oberdan ob 10.00. Prijave na tel. 040-635626, od ponedeljka do petka 9.00-13.00.

SOCIALNA SLUŽBA Socialnega Okraja 1.1 (Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor) obvešča, da je mogoče oddati vlogo (do 1. decembra) za subvencijo za znižanje mesečnih otroških jasli in ostalih storitev za najmlajše v šolskem letu 2013/2014. Obrazci so na razpolago na spletnih straneh občin Socialnega Okraja in na sedežu Socialne službe Okraja 1.1, v Naselju Sv. Mavra 124 - Sesljan. Info: Socialna služba - Naselje Sv. Mavra 124 (Sesljan): petek od 8.30 do 10.30. Tel. 040-2017387.

Prreditve

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE Skupina Fortunato Pavisi, prireja na sedežu v Trstu, Ul. Mazzini 30, srečanje: »Od osebne tričlenkovitosti, k socialni tričlenkovitosti« danes, 14. novembra, ob 20.00 prvi in v soboto, 15. novembra, ob 17.30 drugi del. Predava prof. Michele Codogno.

FOTOVIDEO TRST 80 prireja danes, 14. novembra, ob 20. uri na sedežu, Ul. San Giorgio 1, predavanje arh. Barbare Žetko Od riževih polj do nebotičnikov, na katerem bo avtorica prikazala fotografije s svojega potovanja od Vietnama preko Kambodže, Tajske in Malezije do Singapurja.

SKD TABOR - Prosvetni dom, Općine vabi danes, 14. novembra, ob 20.30 na Martinov glasbeni večer. Sodelujejo: MoPZ Tabor - dirigent David Žerjal, MoPZ F. Venturini - dirigent Ivan Tavčar in MoPZ Štmaver - dirigentka Nadja Kovic; v nedeljo, 16. novembra, ob 18.00 Openska glasbena srečanja z MoPZ Srečko Kosovel in orkester Nova - dirigent Matjaž Šček.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju, ob koncih tedna, do 23. novembra na ogled razstave »Pijača med prvo svetovno vojno«. Urnik: danes, 14. in 21. novembra, 16.00-19.00; 15. in 22. novembra, 16.00-19.00; 16. in 23. novembra, 9.30-12.00 ter 15.00-19.00. Zamisel-material: Bruno Santini in Marco Perrino.

SPD MAČKOLJE prireja poljudno predavanje »Svet čebel«. O njihovi vzreji in pomenu bo spregovoril Danijel Novak, predsednik Društva slovenskih čebelarjev. Vljudno vabljeni danes, 14. novembra, ob 20. uri v dvorano Srenjske hiše v Mačkoljah.

ŽUPNIJA SV. MARTINA na Prosek, v sklopu praznovanj farnega zavetnika, vabi v soboto, 15. novembra, ob 19.30 na zborovski koncert MPZ Vesela Pomač in MPS Sv. Jernej z Općin.

»ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE...« - Mednarodno srečanje ljudskih pevskih v plesnih skupin, v sodelovanju z ZSKD, v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. V soboto, 15. novembra, ob 20.30 pevski zborovski večer: ŽPS Stu Ledi - Trst, MePZ Fran Venturini - Domjo, ŽVS Vinika - goriska Brda, MoPZ Amici della montagna - Origgio (Varese); v nedeljo, 16. novembra, ob 17. uri plesni in glasbeni popold

ŠTANJEL - Jutri bodo podelili urbanistična priznanja Max Fabiani

Med nagrajenci tudi Tržačan Dani Toscano

V Štanjelu na Krasu bodo jutri podelili najvišje urbanistično priznanje v Sloveniji, poimenovano po Maksu Fabianiju, arhitektu in urbanistu, ki je v tem kraškem kraju pustil poseben pečat. Nagrado so leta 2006 začeli podeljevati Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije, ustanova Maks Fabiani in Občina Komen v Štanjelu. Nagrada podljujejo vsaki dve leti, letos pa ne bodo podelili nagrade Maks Fabiani, ker nobeno delo, kot je v utemeljitvi zapisala strokovna žirija, ni tako izjemno ali sporočljivo oz. ne prispeva tako zelo k slovenski ter svetovni kulturi načrtovanja ali oblikovanja prostora, da bi mu za obdobje dveh let podelili nagrado.

Bodo pa podelili tri Fabianijeva priznanja za zelo različne vrste del. Eno je s področja ekologije, energetike in ohranjanja dediščine. Drugo je vzoren primer študije, projekta in realizacije kolesarske poti. Tretji pa je s področja komunikiranja z javnostjo na konkretnem primeru občinskega prostorskoga načrta. Slednja zasnova je za nas zanimiva, ker je pri njeni izdelavi sodeloval tudi tržaški arhitekt Dani Toscano.

Po besedah predsednika komisije Fabianijeve nagrade Andreja Pogačnika je »kraška« zasnova odličen primer inovativnega vpogleda v načela, cilje in

DANI TOSCANO

rešitve pri izdelavi občinskega prostorskoga načrta. Naročnik projekta je bila Občina Sežana, ki je podjetju Locus povzela izdelavo prostorskoga načrta. To je k sodelovanju kot strokovnega sodelavca povabilo arhitekta Toscano, ki je izdelal grafični del prostorskoga načrta in usmeritvenih kart s prikazom možnega urejanja območja. Karte, ki jih je izdelal tržaški arhitekt, ki ima - mimogrede - od junija letos svoj biro v Ljubljani in ki preiktira zlasti na Krasu in v Goriških brdih, so le del grafičnih kart, ki jih je izdelalo podjetje Locus.

Ob tej priložnosti smo poklicali Danija Toscano in ga vprašali, kaj mu pomeni to priznanje. Sogovornik je odgovoril, da mu priznanje pomeni dokaz, da so dobro opravili delo in da bo njihov projekt morda postal del gradbenih smernic

v občini Sežana. Projekt je namreč v fazi sprejetja, kar pomeni, da so svoja stališča izrazili pristojna ministrstva in krajanji. Avtorji projekta so za arhitekte in investitorje pripravili priporočila glede prostorskoga razvoja. Med ta priporočila na območju sežanske občine denimo sodijo: posebne strehe in dimniki, fasa- da značilnih nežnih okrastih barv, kamniti okviri okoli oken, omejena višina objektov ... »Le z upoštevanjem priporočil lahko ohranimo kraško krajino in njen pristni videz,« je dejal Toscano in dodal, da to še ne pomeni, da ljudje ne morejo živeti moderno, v sodobnih hišah. Zanimiv je tudi arhitektov pogled na tržaški Kras, še posebej zahodni Kras, kjer so pred desetletji zrasle netipične kraške hiše, s katerimi so oblasti hotelle kraško pokrajino s slovenskim prebivalstvom načrtno spremeniti v drugačno deželo.

Kraški nagrajenci letosnjega Fabianijevega priznanja so s prostorskim načrtom, ki je bližu ljudem, saj predstavitev popestijo stavki, zapisani v lokalnem dialetku, potrdili, da je Kras treba zaščititi pred nepremišljenimi posegi v prostor. Če bo ta prostorskog načrt tudi sprejet, bodo ljudje lahko spoznali, zakaj ni potrebno bežati pred tipično kraško hišo in zakaj lahko kraško idilo tržimo le s tradicijo. (sc)

NOVINARSKI KROŽEK - Predstavitev

Knjiga in video o judovskem pokopališču

Včerašnjo predstavitev knjige in videa je povezoval Pierluigi Sabatti FOTODAMJAN

Prvi podatki o judovskem pokopališču v Trstu segajo v drugo polovico 15. stoletja, ko so tržaški Judje kupili parcelo za pokopavanje pokojnih. Leta 1843 so v Ul. del Monte uredili novo pokopališče, kjer so pokojne pokopavali do leta 1907, ko so zaradi prostorske stiske pokopališče preselili v Ul. della Pace. Takšni in drugačni po-

datki so zbrani v publikaciji z naslovom »Il giardino dell'eternità«, ki jo je v Novinarškem krožku včeraj predstavila tržaška judovska skupnost.

Odlično obiskano srečanje je povezoval novinar in pisatelj Pierluigi Sabatti, ki je spregovoril z avtorji publikacije. Pri realizaciji te so sodelovali Ariel Camerini, Livio Vasieri in Nathan Neumann. Slednji je knjigo obogatil s fotografiskim gradivom, ki ga je za priložnost posnel na tržaškem judovskem pokopališču. Na predstavitvi je dejal, da je med svojim delom občutil veliko strahospoščevanje do predmetov, ki jih je fotografiral. V fotografiski objektiv ni ujel le nagrobnih kamnov, spomenikov, plošč, napisov, ampak tudi bujno vegetacijo kraja.

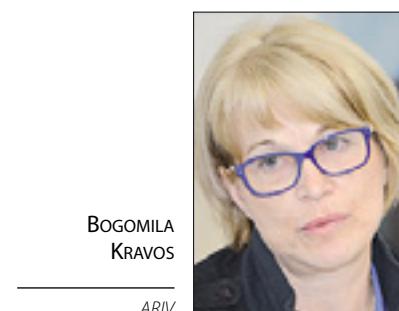
Slišali smo, da na judovska pokopališča obiskovalci ne nosijo cvetja, ampak kamencke. Več o navadah je povedal Livio Vasieri, ki se že sedem let ukvarja s preučevanjem in obnavljanjem judovskih nagrobnih kamnov na tržaškem pokopališču. Soavtor publikacije je povedal, da svojci s puščanjem kamenčkov želijo obiskovalcem sporočiti, da so bili tam. Po drugi teoriji pa naj bi s kamenčkom dokazovali, da je spomin na pokojne trden kot je kamen. Na Sabattijevi vprašanju, koliko nagrobnikov ima pokopaliče v Ul. della Pace, je Vasieri odgovoril, da ima približno 12 tisoč grobov. V sedmih letih je Vasieri očistil, zbrusil in preucil napise na 4 tisoč nagrobnikov, s svojim raziskovalnim delom pa namerava nadaljevati, vse dokler bo pri močeh.

Knjigo spremlja tudi DVD, ki v besedi in sliki ter z glasbeno spremljavo predstavlja tržaško judovsko pokopališče. (sc)

SV. IVAN - Člani društva so se zbrali na volilnem občnem zboru

Pestra dejavnost SKD S. Škamperle

Prihodnje leto bo društvo slavilo 70 let svojega obstoja in 60 let od slovesnega odprtja stavbe na Stadionu - Finančne težave

BOGOMILA
KRAVOS
ARIV

jekt moskovske Akademije znanosti, ki proučuje obrobje slovanstva.

Po odobritvi obračuna in proračuna ter razrešnici starega odbora sta skupščino pozdravila Borov predsednik Igor Kocijančič in predstavnik ZSKD Martin Lissach, na volitvah pa so bili v odbor izvoljeni Rinaldo Čač, Sara Dougan, Marino Dovgan,

Nadja Fonda, Bogomila Kravos, Patrizia Krbavac, Martina Pettrossi, Gleb Verč in nova članica Micaela Stibiel. Soglasno so bili potrjeni člani nadzornega odbora Flavio Posega, Maksi Kralj in Gorazd Pučnik. V tokratnem odboru ni dolgoletne tajnice in neutrudne pobudnice premnogih pomembnih dogodkov Tatjane Čač, ki se je morala zaradi drugih zadolžitev odpovedati rednemu sodelovanju, ne pa občasemu, na kar odborniki in člani računajo. Pred zaključkom občnega zборa je bilo zastavljeno vprašanje o vrnitvi Narodnega doma, ki škamperlove močno zavezuje, saj sta razpadajoča stavba in zaraščen vrt res sramotna izkaznica za tržaške Slovence in posebej za Svetovivančane, pa še vprašanje o dotrajaniosti/zanemarjenosti objektov na Stadionu 1. maj, kjer se dnevno srečuje in vadi na stotine otrok in odraslih.

SLOVENSKO STA-LNO GLEDALIŠČE
Slovensko stalno gledališče, Stalno gledališče FJK in društvo Casa del lavoratore teatrale

Marko Sosič/ Carlo Tolazzi

• TRST, MESTO V VOJNI

DANES, 14. november, ob 20.30 - reda A, F

sobota, 15. november, ob 20.30 - red B

četrtek, 20. november, ob 20.30 - red T

petek, 21. november, ob 20.30 - red A, F

sobota, 22. november, ob 20.30 - red B

nedelja, 23. november, ob 16.00 - red C

{z avtobusnim prevozom}

petek, 28. november, ob 20.30 - red T

sobota, 29. november, ob 19.00 - red K

nedelja, 30. november, ob 16.00 - red C

{z avtobusnim prevozom}

v Mali dvorani

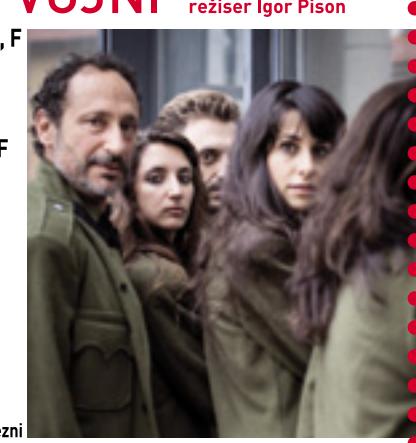
potrditev in rezervacija sta obvezni

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka 10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav

Tel. 040 2452616 / brezplačna številka 800214302

www.teaterssg.com

SEZONA 2014-2015

FRAN VENTURINI Učenci počastili domače padle

Med številnimi mladimi Slovenci, ki so v teh dneh počastili padle v drugi svetovni vojni in zasluisse domačine, so tudi otroci, ki obiskujejo celodnevno osnovno šolo Frana Venturinija iz Boljuncu in Boršča.

Ob prvem novembru, ko se tradicionalno spominjam pokojnih, so se s svojimi učiteljicami in učitelji podali do borštanskega pokopališča in do spomenika padlim v narondo-osvobodilnem boju, ki stoji v Boljuncu. Žrtvam so se poklonili z občutenimi recitacijami.

Ministrica Maria Elena Boschi in predsednik DS Matteo Orfini

ANSA

Republikanci zmagali tudi na Aljaski

NEW YORK - Republikanski kandidat za zveznega senatorja iz Aljaske Dan Sullivan je v sredo razglasil zmago na kongresnih volitvah pretekli torek proti demokratskemu senatorju Marku Begichu. Kot zmagovalca so ga prvega razglasili ameriški mediji. Begich poraza še ni priznal. Begich je po preštetih še ne vseh glasovnic osvojil 45,3 odstotka glasov, Sullivan pa 49 odstotkov. Begicha tako naj ne bi imel več možnosti za zmago.

Republikanci bodo imeli v 100-članskem senatu prihodnji dve leti najmanj 53 sedežev, lahko pa osvoijo še enega. Decembra bo potekal še drugi krog volitev v Louisiani, kjer se za nov šestletni mandat bori demokratska senatorka Mary Landrieu z republikanskim izzivalcem Billom Cassidyjem.

Protesti v Mehiki

CIUDAD DE MEXICO - Študenti in člani učiteljskega sindikata so v sredo v prestolnici mehiške zvezne države Guerrero Chilpancingu začeli deželnih parlament, pred tem pa še urade ministrstva za šolstvo. Že v torek začeli sedeži vladajoče Institucionalne revolucionarne stranke (PRI). Študentje in učitelji na ta način izražajo nezadovoljstvo nad skorumpiranimi oblastmi po izginotju in umoru 43 študentov v mestu Iguala 26. septembra. Pretekli petek so člani mamilarskega kartela priznali, da jih je policija predala aretirane študente, ki so jih pobili, njihova trupla pa začeli na smetišču. Policijo je na študente načuval župan Iguale, ki se je bal, da bodo zmotili predvoljni govor njegove soproge, ki kandidira za županjo.

Protesti potekajo tudi drugje po Mehiki, predsednik države Enrique Pena Nieto pa se nanje ne ozira in nadaljuje svojo turnejo po Aziji.

V Bosni aretacije skrajnežev

SARAJEVO - Pripadniki državne policijske agencije za preiskave in zaščito (Sipa) so v Bosni in Hercegovini včeraj aretirali 11 domnevnih islamskih skrajnežev, osumljениh terorističnih aktivnosti. V okviru akcije Damask so hišne preiskave izvedli v Sarajevu, Zenici, Kakanju, Maglaju in Živinicami. Aretirani posamezniki so osumljeni storitve kaznivih dejanj financiranja terorističnih dejavnosti, spodbujanja k terorizmu ter oblikovanja in organiziranja terorističnih skupin, poroča srbska tiskovna agencija Tanjug.

RIM - Po dolgotrajni razpravi in napetostih znotraj stranke

Dosežen sporazum v DS o reformi dela

Nezadovoljstvo in protesti v Alfanovi Novi desni sredini

RIM - po dolgotrajnih pogajanjih, ki so se strnila v včerajšnje jutranje srečanje, je Demokratska stranka v svojih vrstah uspela najti dogovor glede zakona o reformi dela, tako imenovanega »Jobs Act«. Sporazum predvideva nekatere popravke k zakonskemu osnutku, med temi, možnost vrnitve na delo v slučaju diskriminatornih odpustov ali v slučaju disciplinskih postopkov brez utemelje-

nega razloga (v določenih primerih). Poleg tega dogovor predvideva več finančnih sredstev, ki naj bi jih v zakonu o stabilnosti namenili za socialne amortizerje. Vendar, če se je klima v Demokratski stranki ob sprejetem dogovoru občutno izboljšala, je takoj planila na noge Alfanova nova desna sredina, ki govoriti o kršenju sprejetih dogovorov in zahteva preverjanje v vladnem zavezništvu.

Torej naj bi osnutek, ki je že šel skozi senat, vendarle popravili in dopolnili, tak kot je glasno zahtevala manjšinska leva struja v Demokratski stranki. Vest o dogovoru je javnosti sporočil predsednik Demokratske stranke Matteo Orfini po srečanju odgovornega za delo in ekonomijo v stranki Filippa Taddea in člani komisije za delo v poslanski zbornici, ki ji predseduje nekdanji minister Cesare Damiano.

Predsednik vlade Matteo Renzi, ki je bil včeraj na obisku v Bukarešti, je tam na vprašanje novinarjev povedal, da je zadeva s tem zaključena. Parlament bo o zakonu glasoval v kratkem, od prvega januarja novega leta pa bo Italija imela jasen položaj, kar zadeva pravila o trgu dela. Poleg tega bo manj stroškov za podjetnike, več denarja v plačilnih kuvertah delavcev in manj oblik delovnih pogodb, je še dejal Renzi. Tako se ne jemlje nobenih pravic, z novim zakonom pa se posega v mehanizem osemnajstega člena, kar je velik korak naprej, je ocenil premier.

Medtem pa je na dogovor v Demokratski stranki in novo formulacijo zakona ostro reagirala Nova desna sredina. Predsednik komisije za delo Maurizio Sacconi je dejal, da je tekst, če je v resnici tak, kot so ga posredovali agencije, nesprejemljiv. Pridružila se mu je poslanka Nunzia Da Gironi, ki je naglasila nujnost preverjanja v večini vladnega zavezništva, drugače se vladna večina razbije.

Novi desni sredini je rezko odgovorila ministrica Maria Elena Boschi, ki je zavrnila njihovo zahtevo po preverjanju v večini. Vse delo lahko opravi izključno parlament, je poudarila in napovedala, da bo poslanska zbornica o reformi glasovala 26. novembra, tako kot je vlad zahtevala.

Medtem so avtonomni sindikati Cub za prevoze in Cobas za danes v 25 mestih oklicali stavko proti vladnemu »Jobs Act«. Napovedujejo se komplikacije v prevozih in prometu po vsej državi.

MILAN - Tudi včeraj dva mrtva

Vodna ujma je včeraj težko prizadela območja Lombardije

Tako je včeraj izgledal poplavljeni Seveso v Lombardiji

ANSA

DUNAJ - Po študiji ameriških raziskovalcev Sporazum o čezatlantskem trgovinskem partnerstvu (TTIP) bi Evropo stal 600 tisoč delovnih mest

DUNAJ - Sporazum o čezatlantskem trgovinskem in naložbenem partnerstvu (TTIP), o katerem se pogajata ZDA in EU, bi Evropo stal 600.000 delovnih mest. Vodil bi tudi do izgube prihodka v višini od 165 do več kot 5000 evrov na osebo letno, kaže raziskava ameriške univerze Tufts. Na študiju je včeraj opozorilo avstrijsko gibanje Attac, ki se zavzema za demokratično in socialno pravico globalno gospodarstvu.

Načrtovani prostotrgovinski sporazum med ZDA in Evropo bi staro celino veliko stal, kaže študija univerze iz Massachusettsa. Vodil naj bi do krčenja davčnih prihodkov in bruto domačega proizvoda (BDP) držav. Študija temelji na modelu Združenih narodov.

»Projekcije, ki jih izpostavlja Evropska komisija, kažejo na pozitivne, čeprav zanemarljive pozitivne učinke na BDP in osebne prihodke,« poudarjajo ameriški raziskovalci. A novejše raziskave kažejo na številne težavne točke omenjene študije. Ta namreč temelji na modelu splošnega ravnovesja, ki se je izkazal kot neprimeren za analizo trgovinskih politik.

»Ameriška študija kaže, da TTIP ni le napad na socialne standarde, delavske pravice, varstvo okolja, trajnostno kmetijstvo in demokracijo. Večina ljudi bo moral s TTIP sprejeti tudi padec blaginje,« je v sporočilu za javnost opozorila Ale-

xandra Strickner iz Attac Österreich.

Ameriški raziskovalci so izračunali, da bi bil desetletje po uveljavitvi TTIP evropski neto izvoz manjši kot v scenariju brez TTIP. Največje izgube bi beležile severnoevropske države (2,07 odstotka BDP), sledili pa bi Francija (1,9 odstotka) in Nemčija (1,14 odstotka), kaže povzetek. TTIP bi pripeljal tudi do neto izgub BDP. Tudi tu naj bi največjo škodo utrpela severnoevropske države (-0,50 odstotka), Francija (-0,48 odstotka) in Nemčija (-0,29 odstotka).

Na drugi strani pa bi pri prihodkih največjo škodo utrpela Francija, kjer bi vsak delavec izgubil 5500 evrov letno, sledile bi severnoevropske države s 4800 evrov na delavca, Velika Britanija s 4200 evrov na delavca in Nemčija s 3400 evrov na posameznega delavca. Med izgubljenimi delovnimi mesti pa naj bi jih bilo 223.000 izgubljenih v severnoevropskih državah, 134.000 v Nemčiji, 130.000 v Franciji in 90.000 v južnoevropskih članicah EU.

TTIP pa bi med drugim vodil tudi do više finančne nestabilnosti in neravnovesij.

Raziskovalci iz ZDA med drugim izpostavljajo še, da zgolj krepitev obsega trgovine ni prava pot za doseganje trajne rasti v EU. V trenutnem okolju varčevanja, visoke brezposelnosti in počasne rasti bi povečevanje pritiska na prihodke delavcev le še dodatno oslabilo gospodarsko aktivnost, so opozorili.

ZLATO
(999,99 %) za kg

29.857,11 -41,18

SOD NAFTE
(159 litrov)

77,65\$ -4,28

EVRO

1,2456\$ -0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

13. novembra 2014

evro (popvrečni tečaj)

valute	13. 11.	12. 11.
ameriški dolar	1,2456	1,2467
japonski jen	148,87	143,63
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,644	27,603
danska krona	7,4427	7,4416
britanski funt	0,79120	0,78800
madžarski forint	360,36	307,36
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,2282	4,2192
romunski lev	4,4305	4,4323
švedska krona	9,2442	9,2283
švicarski frank	1,2018	1,2023
norveška krona	8,4565	8,4415
hrvaška kuna	7,6683	7,6676
ruski rubel	58,0382	57,7180
turska lira	2,8054	2,8180
avstralski dolar	1,4254	1,4318
brazilski real	3,2058	3,1936
kanadski dolar	1,4111	1,4109
kitajski juan	7,6319	7,6382
mehiški peso	16,9243	16,9676
južnoafriški rand	13,9810	14,0105

KNJIŽEVNOST - Visoko odlikovanje RS

Tržaškemu pisatelju Alojzu Reboli zlati red za zasluge

Alojz Rebula je poleti slavl 90. rojstnem dan

ARHIV

Novo priznanje za tržaškega pisatelja Alojza Rebula. Predsednik republike Slovenije Borut Pahor ga bo namreč v ponedeljek odlikoval z visokim republiškim priznanjem - zlatim redom za zasluge. Kot so zapisali v uradu predsednika republike, bodo akademika dr. Alojza Rebula odlikovali ob 90. rojstnem dnevu »za izjemni prispevek k uveljavljanju slovenskega jezika, kulture in slovenstva v zamejstvu«.

V Šempolaju rojeni pisatelj, ki je kot znano visok življenjski jubilej praznoval 21. julija letos, velja za klasična slovenska književnosti. Med njegovimi najbolj zanimimi romani so Senčni ples, V Sibilinem vetru, Jutri čez Jordan, Kačja roža; letos je izšel njegov roman Kominform v Zabrinju. Vročitev visokega priznanja

bo v ponedeljek ob 11. uri v predsedniški palači v Ljubljani, Alojz Rebula pa se je zelo verjetno ne bo udeležil. Ob tržaškem pisatelju, ki bo edini prejemnik zlatega reda za zasluge, bo predsednik republike podelil še nekatera odlikovanja. Z redom za zasluge bo odlikoval Doris Debenjak, Božidarja Debenjaka in Primoža Debenjaka za slovenski prevod Slave vojvodine Kranjske. Z medaljo za zasluge pa Mihaela Verbiča za živiljenjsko delo kot športnega delavca, organizatorja plesne rekreacije in tekmovanja, kot plesnega funkcionarja in tekmovalca, ter javni zavod Akademska in raziskovalna mreža Slovenije – Arnes za zasluge pri razvoju in uvajanjtu novih informacijsko-komunikacijskih tehnologij v Sloveniji.

TRŽIČ - Beatles Submarine v izvedbi Marcoreja z Bando Osiris

Tudi najboljši igralec ne more rešiti teksta, ki sloni na puhlem humorju

Na Beatlese vežejo zelo živi glasbeni spomini, ki vztrepetajo ob najmanjši skruntvi, morda zato, ker se tako vokalno kot instrumentalno Banda Osiris ne more kosati z originalom, čeprav so se vsi štirje člani zelo vztrajno naprezali, da bi dosegli čimboljši rezultat. Neri Marcore', od katerega je bilo pričakovati največ, je s petjem in kitaro deloval nekam odtujeno, čeprav mu ni očitati nespretnosti, pogrešali pa smo poustvarjalni žar, s katerim nas je igralec velikokrat navdušil.

Zgodba se je začela s pripovedjo o stvaritvi živalskega sveta, v katerem so hrošči ali ščurki - netočen prevod besede beatle, ki je le fonetično sorodna besedi be-

NOVOSADSKO MADŽARSKO GLEDALIŠČE - Posrečeni priredbi Opera ultima Figaro najprej v lahketnem, nato v družbeno angažiranem muzikalnu

Bilo je neizbežno. Tudi najsłavniji brivec na svetu, sloviti figaro, je pristal v muzikalnu. In to na odru madžarskega novosadskega gledališča. Srbski režiser Kokan Mladenović je iz dveh znanih komedij francoskega avtorja Pierra Beaumarcheja, Seviljski brivec (1775) in Veseli dan ali Figarova svatba (1784), ustvaril zaznavno uprizoritev Opera ultima. Avtorsko jo podpisuje trojica Beaumarchais-Mladenović-Đarmati. Po premieri 11. marca 2003 v madžarskem gledališču Novosadsko pozorište - Ujvideki sinhaz je predstava prejela že vrsto nagrad. Povsem upravičeno. V zelo posrečeni uprizoritvi blestita predvsem nosilca glavnih vlog, Emina Flor (Rozina, nato grofica Rozina) in Aron Bača (Figaro, brivec in služabnik), ki sta za vlogi dobila tudi Sterijino nagrado. Sicer pa so tudi ostali člani madžarskega novosadskega gledališkega ansambla odlično odigrali svoje vloge. Te so bile izredno zahtevne, ne samo, ker je Opera ultima muzikal in nastopajoči pojeto in igrajo, temveč tudi zato, ker je režiser predstavo strogo razdelil na dva dela. Prvi je lahketnejši, drugi mračnejši, postavljen po vzorcu socialno angažiranega teatra. Izveden je v madžarsčini s srbskimi nadnapisi.

Vsebinska Beaumarchejevih komedij je splošno znana. Po obeh sta med drugim nastali še danes izredno priljubljeni operi: Rossinijev Seviljski brivec (1816) pride do izraza tudi v Operi ultimi, medtem ko Mozartovih not Figarove svatbe (1784) v novosadski uprizoritvi ni slišati. Kot tudi ne šegavosti, ki jo je po uspešnem francoskem avtorju v svojo veseloigro Ta veseli dan ali Matiček se ženi (1790) vnesel Linhart. Člani vojvodinskega madžarskega gledališča v prvem delu Opere ultime odpojejo najsłavnnejše arije iz Rossinijeve opere. Vendar je vse dogajanje podano veliko bolj ironično, mestoma groteskno. Zgodba,

deloma peta, deloma igrana, ostaja zvesta izvirniku: s Figarovo pomočjo se Rozina le izogne poroki s svojim ostarem varuhom in končno lahko poda roko mlademu grofu Almavivi.

Drugi del predstave je veliko tematskejši. Tokrat je zgodba Figarove svatbe podana kot odločen protest proti socialnim neenakostim tedanje (današnje) dobe in kot ostro zavračanje vsakršne vojne. Z vsebinskega vidika sicer zgodba sledi izvirniku, grof Almaviva zapeljuje mlado služkinjo svoje žene in z njo, zaročeno z njegovim slugo Figarom, skuša uveljavljati jus primae noctis. Tudi Figaro ni čisto iskren, ker ne omenja oblube starejši služabnici, ki mu je posodila denar ... Tudi v tem primeru se stvar srečno razplete, vendar Mladenović grobo razgali vse moške nasilne razvade na račun žensk in v splošnem (npr. starejših na račun mlajših ali bogatejših na račun revnejših). Kot rečeno, Mozartove prijetne glasbe ni slišati, glasbeno kulisno je prispevala mlada glasbenica Irena Popović. Vloge, prisotne v

obeh komedijah, igrajo v obeh delih isti igraci, vendar se ne poigravajo več, temveč napadajo, obtožujejo. Zanimiva je ugotovitev, da uprizoritev, ki je markantno in šokantno razdeljena v dva dela, učinkuje enovito. Obenem pa dokazuje, da je lahko muzikal hkrati lahket in družbeno kritičen. Predvsem pa ne nujno banalen. Za kvalitetni rezultat so nedvomno zaslужni vsi oblikovalci in izvajalci. Na odru se je izkazalo 18 igralk in igralcev ansambla, ki skupno šteje 20 članov.

Novosadsko pozorište/Ujvideki sinhaz so ustanovili leta 1974 kot gledališče, prvenstveno namenjeno Madžarom, ki živijo v Vojvodini. Da so pre rasli v izreden kvalitetni teater, dokazuje predstave, kot je Opera ultima. Nase pa trenutno opozarjajo še z družimi, kot pripominjajo gledališki strokovnjaki. Izbira Gledališča Koper, ki je organiziralo množičen ogled tega kvalitetnega in svojstvenega muzikala, je več kot posrečena.

Breda Pahor

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNJI HITU

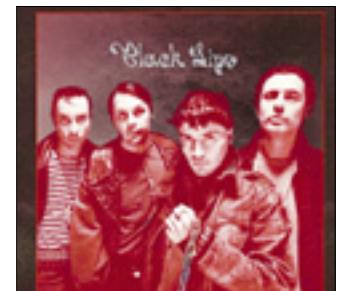
Underneath The Rainbow

Black Lips

Garage rock

Vice Records, 2014

Ocena: ★★★★★

Na obisk se bomo tokrat podali v ameriško zvezno državo Georgia, točneje v mesto Dunwoody, od koder je doma garage rock skupina Black Lips. Ameriški bend je namreč marca izdal svojo sedmo ploščo z naslovom Underneath The Rainbow. Zasedbo Black Lips so leta 1999 ustanovili pevec in kitarist Cole Alexander, kitarist Ben Eberbaugh, basist Jared Swilley in bobnar Joe Bradley. Člani benda so se najprej spoznali v šolskih klopeh, kjer jih je združila ljubezen do glasbe in predvsem študentskih žurov. Studij jim ni šel ravno od rok, v glasbenem studiu pa so se takoj ujeli. Spojili so surov garage rock s pank ritmi in poskočno rockabilly glasbo, iz tega pa je nastal uspešen sound, ki še najbolj pride do izraza med nastopi v živo. In ravno s koncerti je bend zaslovel na svetovni glasbeni sceni, saj se v teku njegovih nastopov lahko prijeti res kar koli. V novi, sedmi plošči Underneath The Rainbow lahko razberemo tako tipične garage komade kot tudi bolj umirjene pesmi. Nekoliko morda primanjkuje le tiste glasbene surrosti, ki je bila na začetku tako značilna za ameriški bend. V prvi Drive By Buddy se na primer Alexaner in njegovi spustijo v skoraj surf ritme, ponekad pa spominja komad tudi na znamenite Beatles. V naslednji Smiling pride do izraza indie oziroma garage rock, katerega smo bili že vajeni v starejših uspešnicah. Ena izmed bolj posebnih pesmi novega albuma je prav gotovo skladba Funny, v kateri pridejo do izraza tudi elektronski efekti. K temu je verjetno pripomoglo sodelovanje skupine z glasbenim producentom in članom benda Black Keys Patrickom Carneyem. Tipični Black Lips glasbeni stil pride na dan z naslednjima, hitrima pesmima Dorner Party in I Don't Wanna Go Home. Vpliv producenta Carneya pride še močno do izraza v skladbah Boys In The Woods in Dandelion Dustpesmi, ki bi lahko brez skrbni spadali v naslednji Black Keys album. Glasbeni histeriji članov benda pa lahko prisluhnemo v komadu Do The Vibrate, ki rahlo spominja na ameriško »Guanaco« Iggyja Popa. Underneath The Rainbow je konec konavdovljava plošča, ki se distancira od starejših uspešnic (beri Bad Kids, Drugs in Katrina), a je vseeno kvalitetna.

Katja Kralj

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Ma ti imaš ključe od vseh slovenskih ustanov v Gorici?«

»Ne, samo od polovice ... od druge polovice jih imate vi!«

(Pogovor med skavtom in tabornico ob kozarcu prosekarja)

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

Svet je lep, gremo na potep

Rusija

Ime in priimek: Asja Gregori, 21 let, študentka tujih jezikov in književnosti na višemški fakulteti

Destinacija: Rusija, Sankt Peterburg

Trajanje: 3.8.-24.8.2014

Namen potovanja: tečaj ruskega poslovnega jezika na Politehnični univerzi v Sankt Peterburgu

St. Peterburg in Trst: razlike in podobnosti.

Sankt Peterburg je, za razliko od Trsta, mest za mlade: koncertov na prostem je nič koliko, prav tako popustov za študente (npr. brezplačni ali vstop v muzeje po znižani ceni). Tudi cene so prijazne študentom: knjige stanejo res malo v primerjavi z Italijo, veliko bistrojev ponuja polno kosilo za nizko ceno, javni prevoz je poenostavljen.

Kateri so bili prvi občutki po nekaj dneh v Rusiji?

V Rusijo sem prispela, ko so se ravno zaključevali bele noči - to je pojav, ko je ponoči svetlo kakor podnevi. Bilo je res nenavadno, ker je bilo svetlo skoraj do polnoči, sonce pa je spet vzšlo ob štirih zjutraj. Presenetilo me je tudi podnebje: prvi teden so temperature dosegle 30 stopinj!

Mesto ima povsem evropski videz. Eden izmed vzdevkov Sankt Peterburga je naziv »Severne Benetke«. Ko sem se sprejala po mestu, me je spremjal občutek, da je vse ogromno, in počutila sem se res majhno. K doživljjanju mesta pripomorejo tudi komunalke, to so stanovanjski bloki, ki so bili zgrajeni v času socializma, in v katerih danes živi na tisoče ljudi.

Kakšni so Rusi?

Sankt Peterburg šteje skoraj pet milijonov prebivalcev. Razlike med revnimi in bogatimi bodojo v oči, ko se sprejavaš po mestu. Rusi, s katerimi sem le bežno prišla v stik, so mi običajno delovali kot odrezavi in zaprti. V moji jezikovni šoli pa je bilo obratno: vsi so bili do nas študentov zelo prijazni. Na splošno Ruse zelo veseli, da se tujci učijo njihovega jezika. Še zlasti imajo radi Italijane, saj se po njihovem mnenju italijanski študenti hitro naučijo ruščine. Skratka, ne moremo pospoljevati: v Rusiji, kakor povsod, lahko srečaš dobre in slabe ljudi.

Bi opisala dogodek, ki ti je ostal najbolj v spominu?

Eden izmed najlepših spominov je vezan na zapiranje mostov. Kot sem že povedala, je mesto podobno Benetkom prav zaradi mostov in kanalov. Ob enih ponoči odpredo mostove, da lahko ladje plujejo po reki Nevi in razvražajo tovore, ob petih zjutraj pa jih zaprejo. To je enkraten dogodek, še zlasti če ga sprembla sončni vzhod.

Šepeta se - Šepeta se

Triindvajset

V Global peace index report, dokumentu, ki ga je izdala globalna neprofitna organizacija Institute of Economics and Peace (Gospodarski in mirovni inštitut), lahko izvemo, da je svet od leta 2008 naprej čedalje manj miroljuben: v zadnjih šestih letih se je namreč v sto najstih izboljšalo pa se je le v enainpetdesetih. Na svetu se le dvaindvajset držav lahko ponaša z zelo visokim nivojem miroljubnosti, 59 z visokim, ostalih 81 pa je na robu hujšega konflikta oziroma v stanju velikega ali zelo velikega pomanjkanja miru. Teh enainosemdeset držav seveda zaobjema veliko večino svetovne populacije - približno 77%.

V tem trenutku, ne glede na to, kdaj berete ta članek, umira nepojmljivo število ljudi. Še večje število ljudi trpi.

Trenutno največ ljudi zaradi vojn umre v Mehiki, Siriji, Iraku in Južnem Sudanu, ogromno ljudi pa umira tudi zaradi konflikta med Izraelci in Palestinci, v Afganistanu, Centralni afriški republik, Somaliji, Nigeriji, Ukrajini in še in še bi lahko naštevali. V večini primerov so to ljudje, ki niso na noben način pripomogli k temu, da se je njihova država znašla v notranjem ali zunanjem konfliktu. Mogoče so ti podatki nekoristni, mogoče nihče izmed nas ne more storiti ničesar, da bi se stanje spremenilo. Toda nekdo nekje mora nekaj narediti, mogoče ne danes, morda čez deset ali dvajset let - nekoč. Zato morajo informacije priti do

bogatejših, do teh, ki jim v bistvu ni treba razmišljati o vojni, o konfliktih, o revščini in obupu. To smo seveda mi. Mi, ki v množici banalnih in nebanalnih vsakodnevnih dram, čutimo bratstvo le do najbližjih - če sploh do koga - in smo solidarni samo na teoretski ravni. Dokler imamo še ideale, lahko vsak po svoji moči poskusiti pomagati tem, ki ne poznajo banalnih dram, vendar samo hude in zelo hude. Imejmo vedno pred očmi, da smo zadeli na loteriji usode in živimo na področju, ki spada med najbogatejše in najbolj mirne na svetu. Če se bomo vedno in vsekakor spomnili na to, se bo priložnost, da pomagamo nesrečnejšim, prej ali slej pojavila in jo bomo izkoristili. Ker je ljudi, ki so na slabšem kot mi, veliko. Ker manj kot četrtnina svetovnega prebivalstva živi v državah z vsaj zadovoljivim procentom miru: natančneje triindvajset procentov.

Prvi odcep desno

Na slovenski televiziji RAI bo v nedeljo 16. novembra ob 20.00 na sporednu mladinsko televizijsko oddajo Prvi odcep desno. Tokratna gostja bo Zaira Vidau, raziskovalka na Slovenskem raziskovalnem inštitutu. V pogovoru z voditeljico Mairim Cheber in izbranimi dijaki iz tržaških in goriških višjih srednjih šol, ki bodo sooblikovali oddajo skozi letošnjo sezono, bo iztočnica za vpogled v 40-letnico SLORI-ja. Obenem bo to priložnost za osvetlitev različnih vidikov poklica raziskovalca, tudi v luči novih tržnih logik na zaposlitvenem trgu. Oddaja nastaja v uredu Žive Pahor, Mairim Cheber in Jana Leopoldija, ki podpisuje obenem režijo. Ponovitev bo na sporednu v četrtek, 20. novembra ob istem času.

Kamerun

Jakob Terčon, 20 let, študent inženirstva na tržaški univerzi

Destinacija: Kamerun

Namen potovanja: prostovoljno delo

Trajanje: 23. 7. - 23. 8. 2014

Ali so se pričakovanja, ki si jih imel pred potovanjem, izpolnila?

Imel sem samo dve pričakovanji, ki se nista uresničili. Prepričan sem bil, da bom srečal veliko tujih študentov - prostovoljcev, v resnici pa sem bil ves mesec v stiku samo z domačini. Na začetku me je to nekoliko razočaralo in skrbelo, nato pa sem to izkoristil sebi v prid in bil navsezadnjie srečen, saj sem takoj boljše spoznal samega sebe. Drugo neuresničeno pričakovanje zadeva prostovoljno delo. Prepričan sem bil, da bomo zelo zaposleni, v resnici pa je prišlo do težav, zavlačevanj in improvizacij. Obiskali smo le eno naselje, natančnega programa ni bilo, skoraj vsi so govorili samo francosko in potreboval sem prevajalko.

Najlepši spomin na potovanje ...

Najlepša spomina sta dva: prvi je trenutek, ko sem ob mraku sedel na dvorišču pred hišo sredi zelenega tropskega gozda s knjigo v roki in poslušal glas narave, ki se je dvigal okoli mene. Drugi pa so otroci, ki so vedno nasmejani in te hočejo stalno držati za roko in biti stalno ob tebi (čeprav si jih prejšnjih trideset minut govoril o ploščini trikotnika). Zelo zabavno je tudi bilo plesati afriške plesne, bilo je zelo posebno doživetje, saj smo plešali na način, ki ga prej nikoli nisem videl.

Kaj pa najbolj bizarna izkušnja?

Najbolj bizarna izkušnja je bil prvi tuš: punca, ki me je gostila prvi teden v mestu mi je povedala, da se lahko tuširam v kopalnici, a jaz tuša nisem nikjer videl, nakar sem razumel, da so vrči, ki so na tleh, namenjeni ravno tuširanju. Tako je to potekalo precej preprosto: prej si se malo zmočil, se namilil in si nato enostavno zvrnil vrč na glavo.

Ali te je kaj zares presunilo?

Neko jutro, sem slišal ljudi, ki so peli, in sem šel pogledat, kaj se dogaja. Videl sem, da v sosednjih hišah poteka maša in sem vstopil. Nedvomno je bilo to zame najmočnejša izkušnja, saj sem ostal pri angleški maši več kot uro in pol in poslušal ljudi, ki so molili, pravzaprav, ki so peli in kričali. Bili so tako ganjeni, da sem bil tudi sam ganjen. Ko so vsi prosto molili na glas, sem videl otroka, ki se je sprehajal po cerkvi, mahal z rokami z zaprtimi očmi in na ves glas molil tako intenzivno in gajeno, kakor nisem prej videl še nikogar in sem kmaj zadržal solze.

jal, naj gremo k njemu na kavo. Odnehal je še le, ko smo si izmislice, da nas v hotelu čaka fant.

Gotovo si doživelva še veliko zanimivih dogodkov ...

Do sedaj sem izpostavila samo negativne dogodke, doživele pa smo tudi veliko lepega. Ljudje so zelo gostoljubni, bolj kot v Trstu. Radi so nam pomagali, ko smo bile v težavah, večkrat so nam ponujali hrano zastonj, v trgovinah so nas učili arabske besede ... Ljudje so se mi zdeli tuji bolj nasmejani kot pri nas.

Česa ne boš nikoli pozabila?

Ko smo zapustili letališče, smo se odpeljali z avtobusom proti mestu: prvo kar sem videvala, je bila puščava, same razvaline, ljudje so se deli ob cesti ali krožili na oslih ... Šele takrat sem se zavedla, da sem v Afriki, v Maroku. V resnici pa je bilo tako le v predmestju, v centru je manj revščine.

Iz Maroka spet v popolnom različen Trst ...

Razlik je ogromno. Najbolje se spomnjam, kako se mi je zdelo čudno, ko sem šla nakupovat po Trstu in sem se pri blagajni zavedla, da se v trgovinah ne morem več pogajat za ceno.

Maroko

Janja Hauschild, 20 let, študentka arabščine in turščine na univerzi Ca' Foscari v Benetkah

Destinacija: Maroko, mesto Fes

Namen potovanja: potovanje s sošolko

m na pobudo profesorja arabščine

Trajanje: 11.7.-9.8.2014

Nekateri so vam odsvetovali, da se na pot odpravite sama dekleta ...

Z nami sta bila tudi dva fanta, med vikendoma smo si same (šest deklet) ogledale najpopolnejša mesta. Nekateri so nam svetovali, naj se ne sprehajamo same ali v manjših skupinah, še posebej ker je bilo tam obdobje ramadana. Sicer nismo imeli velikih težav, razen ko smo enkrat ob cesti čakale. Takrat se je ustavilo ogromno avtov in vsi so želeli, da prisedemo. Po nekaj minutah nas je cela množica moških gledala, zmerjala in kar naenkrat so se začeli pretepati. Bala sem se, da bo kdo pretepel še nas. Približala sta se tudi fanta, ki sta nam hotela prodati drogo in sta nam potiskala vrečke kokaina v torbo. Takrat sem se res bala. To je bilo najdaljših dvajset minut mojega življenja.

Kakšni so bili prvi občutki v Maroku?

V Casablanci smo šle na policijsko postajo, ki je bila grozna: dvigala so bila neuporabna, luči ni bilo in ker je bilo že pozno zvečer, je bila popolna tema, ni bilo stolov ne miz ne drugačna pohištva. Zdela se mi je, da sem v filmu, groljivki, predvsem ko sem vstopila v neko sobo in videla v poltemi skupino ljudi, ki je ležala na tleh in nas gledala. Policist je bil agresiven in je vztrala.

GORIŠKA - Po vaseh so vestnejši kot v Gorici, Tržiču in Gradežu

Sortiranje 62-odstotno, preveč zavržene hrane

Prebivalci goriške pokrajine so v prvih devetih mesecih letosnjega leta sortirali 62-odstotkov odpadkov, vendar so sočasno zavrgli tudi veliko količino hrane. Goriška pokrajina zato skupaj s podjetjem za okoljske storitve Isontina Ambiente prireja niz večerj s posebnimi jedilniki, med katerimi bodo udeležencem pojasnili, kako naj omejijo potratno hrano (o pobudi pišemo v sosednjem članku).

»Biološkega izvora je okrog 20 do 22 odstotkov odpadkov, ki jih naberemo v goriški pokrajini in med katerimi je seveda tudi veliko hrane. Ko smo pred leti uvedli in spodbujali kompostiranje, se je količina bioloških odpadkov precej znižala, zdaj pa so potrebni novi ukrepi za dodatno znižanje,« pojasnjuje pokrajinska podpredsednica Mara Černic, medtem ko direktor podjetja Isontina Ambiente Giuliano Sponton razlagajo, da prebivalci goriške pokrajine letno proizvedejo med 9000 in 9500 ton odpadkov biološkega izvora, ki jih nato predelajo v kompost v Moraču. Sponton dodaja, da so novi ukrepi potrebni tudi za povečanje količine sortiranih odpadkov, saj sortiranje v zadnjih letih stagnira. Leta 2009 je bilo sortiranju namenjenih 59 odstotkov odpadkov, leta 2010 se je njihov delež znižal na 57 odstotkov, potem pa narastel na 60 odstotkov leta 2011 in 62 odstotkov leta 2012. Lani je količina sortiranih odpadkov ostala nespremenjena glede na leto prej, tudi letos pa naj bi bila ob koncu leta 62-odstotna.

»V prvih treh mesecih letosnjega leta so prebivalci goriške pokrajine proizvedli 50.330 ton odpadkov. Recikliraju so namenili 31.455 ton, kar znaša 62 odstotkov vseh odpadkov,« navaja Giuliano Sponton in opozarja, da se sortiranje najpočasneje povečuje v dveh največjih mestih goriške pokrajine - v Gorici je recikliranju namenjenih okrog 56 odstotkov odpadkov, v Tržiču pa 58 odstotkov. Pod pokrajinskim povprečjem je tudi Gradež (52 odstotkov), kjer so s sortiranjem začeli pozneje in kjer bi morali promociji recikliranja nameniti še več pozornosti zaradi velekega števila turistov, ki dopustujejo v mestu ob laguni.

»V malih občinah goriške pokrajine so ljudje izredno vestni pri sortiranju odpadkov; ponekod količina recikliranih odpadkov presega sedemdeset odstotkov. Precej slabše rezultate dosega sortiranje v

obeh največjih mestih, kar je sicer v skladu s splošnim trendom, ki velja praktično povsod. Po vaseh so zaradi odvažanja odpadkov od vrat do vrat ljudje veliko bolj pozorni na to, kar postavijo pred svoje domove, kot v mestih, kjer imajo stanovalci velikih stanovanjskih blokov na voljo zavojnike; vanje na žalost konča tudi mar-

sikateri odpadek, ki bi ga lahko reciklirali,« poudarja Sponton. Zelo visok delež sortiranih odpadkov dosegajo tudi v Dobrobu, Števerjanu in Sovodnjah; doberdobski občani namenijo recikliranju 73 odstotkov odpadkov, v števerjanski občini je sortiranje 67-odstotno, v sovodenjski občini pa 65-odstotno.

Na goriški ulici
zabojnik
za biološke
odpadke

BUMBACA

GORIŠKA Jedilniki proti potrati

Pokrajina sodeluje z gostinci

Potrato hrane je treba preprečiti! V to so prepricani na pokrajini, zato prirejajo niz pobud v okviru evropskega tedna zmanjševanja odpadkov. Goriški upravitelji so stopili v stik z raznimi gostinci iz vse pokrajine, skupaj s katerimi pripravljajo posebne jedilnike proti potrati in hkrati tudi niz večerij, med katerimi bodo pojasnili, kaj lahko vsak izmed nas storiti, da bi se količina zavržene hrane znižala. Prvi večer bo v gostilni Al ponte del Calvario v Grojni v soboto, 22. novembra, kjer bo koristne nasvete delil geolog Roberto Ferrari. V nedeljo, 23. novembra, bo kosiš z jedilnikom proti potrati na kmetiji Alture di Polazzo v Polaču; v ponedeljek, 24. novembra, bo na vrsti večerja v gostilni Turri v Štandrežu, v sredo, 26. novembra, pa bo v restavraciji Caneo v Gradež ob večerji tudi gledališka predstava skupine Trento Spettacoli. Meni proti potrati bodo ponudili tudi v gostilni Vecia Gorizia v sredo, 26. novembra, medtem ko bo v goriškem Rosenbaru ob večerji v četrtek, 27. novembra, tudi nastop skupine Trento Spettacoli. V petek, 28. novembra, bo pokrajinska podpredsednica Mara Černic nagovorila udeležence večerje v gostilni Primozič v Gorici; isti dan bo pri Miljotu v Dolu tudi nastop skupine E.Co Cabaret. V nedeljo, 30. novembra, ob 10. uri bodo delavnice za samooskrbo v restavraciji Hendrick's v Gorici, kjer bo ob 13. uri še kosiš. Ves teden od 22. do 30. novembra bodo kosiš z menijem proti potrati tudi v Green Baru v Gorici. V sodelujočih gostilnah in restavracijah bo meni proti potrati stal 25 evrov. Več informacij je na spletni strani www.facciamoloconamore.it.

GORICA Potrebe šol zaradi prizadetosti naraščajo

Število učencev in dijakov s fizičnimi ali psihičnimi prizadetostmi narašča, pač prav bi pričakovali, da jih bo z napredkom medicine manj kot v preteklosti. To izhaja tudi iz zahtev po pomoči, ki jih Fundacija Goriške hranilnice v okviru že utečenega projekta za zagotavljanje učne pomoči otrokom in mladim s posebnimi potrebbami prejema iz šol z ozemlja goriške pokrajine. Njim je fundacija tudi letos namenila 80 tisoč evrov, v primerjavi s preteklimi leti pa je bila bolj selektivna.

Da je finančni sklad v novem šolskem letu ostal nespremenjen, je včeraj potrdila Myriam Vidi, članica upravnega sveta fundacije. Financirali bodo 22 projekti prav tolikih šol iz pokrajine, denar bo nakazan inštitutu ISIS Sandro Pertini iz Tržiča, ki ga bo porazdelil med upravičenci. »Tudi v lanskem šolskem letu smo ugotavljali, da so bile od tega denarja velike koristi, kar pomeni, da je bilo otrokom s posebnimi potrebbami omogočeno, da so dosegali iste učne rezultate kot njihovi sovrstniki,« je poudarila in dodala, da bodo šole doobile od fundacije še dodatnih 220.000 evrov. »Potrebe šol naraščajo, ker je državnega denarja zanje vedno manj,« je pripomnila Myriam Vidi in napovedala, da z goriškim zdravstvenim podjetjem pripravljajo še program za vzgojo k zdravemu življenu in preventivi, ki bo pisan na kožo zlasti družinam. Nastaja pa tudi projekt za uvajanje učinkovite ameriške metodologije za zdravljenje avtističnih otrok.

Neprecenljivi doprinos fundacije je izpostavil Mario Brancati v imenu pokrajinske konzulte za področje prizadetosti. »Zaskrbljeni smo zaradi načrtovane reforme, ki utegne oškodovati tudi Fundacijo Goriške hranilnice. Ta je osrednja in skoraj edina podpora ustanova v pokrajini. Naše upanje je, da bodo pri finančnih rezilih upoštene prioritete.« Brancati je sodeloval pri delovnem omiziju, ki je izbiralo projekte, katerim bo šel denar fundacije za okrepitev podpornega pouka. »Letošnja novost je, da bodo financirani specifični, ne pa splošni učni projekti. Primerov prizadetosti med šolsko populacijo je vedno več, kar je v nasprotju s prepričanjem mnogih, da njihovo število spričo napredka upada. To velja predvsem za primere avtizma in disleksije,« je dodal. »Večjo selektivnostjo smo v javnost poslali pomembno kulturno sporočilo. Cilj projektov je vzpostavljanje pogojev za samostojnost otrok s posebnimi potrebami. Na takšen način jim pomagamo stopati v življenje,« je k povedanemu dodal Boris Černic, ki vodi operativno enoto za prizadetost pri odražajoči mladini v južnem posoščem okraju, kjer je potreb največ tudi zaradi visokega odstotka priseljencev. Zgovoren je podatek, s katerim je postregla Anna Russo, ravnateljica tržiške višje srednje šole Pertini, kjer imajo v letosnjem šolskem letu kar 78 dijakov z visoko stopnjo prizadetosti.

Nekaj številki je navedla tudi Maria Lucia Sammartini s pokrajinskega šolskega urada. Poudarila je, da prispevki fundacije gre v sklad, ki ga financirata tudi šolski urad ter severni in južni posoški socialni okraj. S tem denarjem krepijo podporni pouk za posamezne učence oz. dijake v šolskem in izvenšolskem času. Med skupno 17.992 dijaki in učenci na ozemlju goriške pokrajine je 460 otrok s fizičnimi in duševnimi prizadetostmi, specifične individualne pomoči pa bo deležnih 268 otrok. Povedala je še, da so v zadnjem letu stalno zaposlili okrog štiri deset podpornih učiteljev oz. profesorjev in da se bo zaposlovanje nadaljevalo tudi v prihodnjem letu.

Nova naprava

BUMBACA

TRŽIČ - Deželna odbornica Reforma krepi vlogo družinskih zdravnikov

Dežela za več oskrbe v ambulantah in po domovih

»Deželna zdravstvena reforma krepi vlogo družinskih zdravnikov.« Tako poudarja deželna odbornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca, ki se je včeraj v Tržiču udeležila posvetna s splošno medicini v priredbi Ceformed. Posvet je bil posvečen ravno deželnim zdravstvenim reformam in novostim, ki jih prinaša na področju splošne medicine.

»Družinski zdravnik najbolje ve, kakšno je zdravstveno stanje ljudi, saj je v neposrednem stiku z njimi in zato pozna njihove težave in potrebe,« je poudarila Telesco, ki je prepričana, da je treba okrepliti zdravstveno oskrbo, ki jo nudijo v ambulantah in po domovih, saj je tako mogoče ljudem pomagati brez hospitalizacije. »V bolnišnicah pa je treba zagotavljati pomoč bolnikom z akutnimi težavami in v primeru nesreč,« je poudarja deželna odbornica.

GORICA - Donacija Fundacije Goriške hranilnice

Z novo napravo pomoč ob akutni dihalni stiski

Na urgenci goriške bolnišnice razpolagajo z novo napravo za neinvazivno predihavanje, ki jo bodo uporabljali za zagotavljanje pomoči bolnikom z akutnimi dihalnimi stiskami. Nova naprava so nabavili s prispevkom Fundacije Goriške hranilnice in so jo predali namenu v sredo. Krajše svečanosti so se udeležili predsednik Fundacije Goriške hranilnice Gianluigi Chiozza, vodja pnevmološkega oddelka Fabio Vassallo in razni primariji. V zadnjih časih ima vse več bolnikov težave z dihanjem, z novo napravo pa jim bodo pomagali brez poseganja po intubaciji, ki je seveda veliko bolj invaziven poseg. Vassallo je pojasnil, da je delovanjeurgence vse bolj vezano na ostale oddelke, kar zagotavlja takojšnje posege in hkrati omogoča krčenje nepotrebnih stroškov. Predaje namenu nove naprave se je udeležil tudi goriški župan Ettore Romoli, ki se še vedno spriznal z zaprtjem goriške porodnišnice. »Gre za edini sklep, ki ga je deželna vlada sprejela še pred uvedbo nove zdravstvene reforme,« je kritičen goriški župan.

GORICA - Laila Pakalnina šestdnevna gostja

Nagrajena avtorica z neusmiljenim in ljubečim pogledom

Malokateri goriški dogodek odpira obzorja v neznana okolja, kakor to uspeva vsakoletnemu dogajanju okrog podelitev nagrade Darko Bratina - Poklon viziji. In, hkrati, malokateri goriški dogodek zna tako zgledno povezovati krajevno okolje, ki ga prečka meja. Letošnjo nagrajenko je Kinoatelje že razglasil. To je latvijska režiserka Laila Pakalnina, ki se je podpisala pod več kot tridesetimi filmi in je za svoje delo prejela preko štrideset nagrad. »Veseli smo, da se bo v ta seznam vpisala tudi Bratinova nagrada,« pravi Matja Zorn, programska vodja monografskega festivala.

»Ob gledanju Lailinih filmov me je najbolj prevzel njen občutek da detektirajo absurd. Verjetno ima ravno zato mera, ta naša skupna tema, ki je odličen generator absurd, osrednjo vlogo v številnih njenih filmih. Absurd je običajno izraz ne-skladja med tem, kar je, in tem, kar si mislimo, da bi moralo biti. V njenih filmih ima ta distanca predvsem komičen učinek, ki pa nič manj poeticen in političen. Hotela je izpostaviti, da njeni filmi niso raziskovanje sveta. To pa je tudi skupno vodilo pri izboru nagrajencev, saj odraža filmsko razmišljanje Darka Bratine,« nagrado utemeljuje Anja Medved, režiserka in Kinoateljejeva sodelavka: »Lailini filmi so filozofski ravno zato, ker komični učinek izhaja iz dejstva, da poleg sveta prikazujejo tudi njen specifičen in z ironijo prežet pogled nanj. Kar me je ob gledanju njenih filmov še presenetilo, je občutek, da te krajne in ljudi od nekje poznam. Res, da si Latvija in Slovenija delita podobne zgodovinske izkušnje, vendar gre še za nekaj več. Gotovo za moč dokumentarnega filma, zaradi katere se lahko v najbolj oddaljenem kočtu sveta počutimo doma. Vendar mislim, da so nam ljudje v njenih filmih tako zelo domači predvsem zaradi neusmiljenega in hkrati ljubečega pogleda na človeka.«

Festival, ki nastaja v sodelovanju s partnerji iz Italije in Slovenije, »ne bo v vseh krajih enak, zato ga bo v celoti zaužil le, kdor bo prišel na vse etape,« pravi Mateja Zorn. Dogajal se bo namreč v šestih krajih med Italijo in Slovenijo, »saj želimo

Laila Pakalnina (levo), prizor iz njenega filma »Pizzas« (zgoraj)

Brane Završan v filmu »Talec«

spodbuditi publiko k prehajjanju na "drugo stran". Tudi tako povezujmo prostor.«

Šestdnevno dogajanje se bo začelo v četrtek, 20. novembra, v Kulturnem domu v Novi Gorici z dopoldansko šolsko projekcijo filma »Talec« (2006). Ob 20.15 uri bo na istem mestu svečana podelitev nagrade, na kateri bodo vrteli dokumentarni film »Sneg« (2008), v katerem režiserka opisuje odnos Latvijev do gora, in sicer v državi, kjer gora v bistvu ni, in še »Kratki film o življenu« (2014). Sledil bo pogovor z nagrajenko. Dan kasneje, 21. novembra, se bo festival preselil v Hišo filma v Gorici, kjer bo Laila Pakalnina vodila strokovno

delavnico v angleškem jeziku. Osredotočena bo na predstavitev avtorskega pristopu in avdiovizualnega raziskovanja nagrjenke s poudarkom na dokumentarnem filmu. Delavnica, ki bo potekala med 9. in 17. uro, je brez kotizacije; prijave zbirajo do 19. novembra na naslov nagrada.darko.bratina@gmail.com. Kot aktivno občinstvo se je bodo udeležili tudi profesorji in študentje iz Norveške in Portugalske, ki jih bodo ravno v tem času gostili na Visoki šoli za umetnost Univerze v Novi Gorici; ta začenja svoje tretje študijsko leto v Gorici in je za goste iz tujine pripravila dvotedensko delavnico »Balansiranje na meji«.

V soboto, 22. novembra, ob 20. uri bo v Art Kino Odeonu v Izoli na ogled nagrajenkin prvi celovečerni igralni film »Čevalj« (1998). Naslednjega dne ob 18. uri bodo v gledališču Miela v Trstu vrteli njena filma »Sneg« in »Pizzas« (2012). V pondeljek, 24. novembra, bodo režiserko pospremili v Videm, kjer bodo v kinu Visionario z začetkom ob 20.30 prikazali »Kratki film o življenu« in še film »Dimnik« (2013). Festival se bo zaključil 25. novembra v Ljubljani, kjer bo na projekciji filma »Talec« v Slovenski kinoteki prisoten protagonist, slovenski igralec Brane Završan.

GORICA-RIM Pokrajinski proračun »najboljši«

Potem ko se je štirikrat zapored uvrstila na drugo mesto, je goriška pokrajina letos stopila na najvišjo stopničko in si prislužila nagrado za najboljše pripravljeni proračun v letu 2014. Po prestižno priznanje so se v sredo v Rim odpravili predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, odbornica za finance Vesna Tomšič in svetnica Patrizia Mauri. Na podelitvi nagrade je bil prisoten podtajnik na ministrov za ekonomijo Enrico Morando, medtem ko je žiriji predsedoval Dino Piero Giarda.

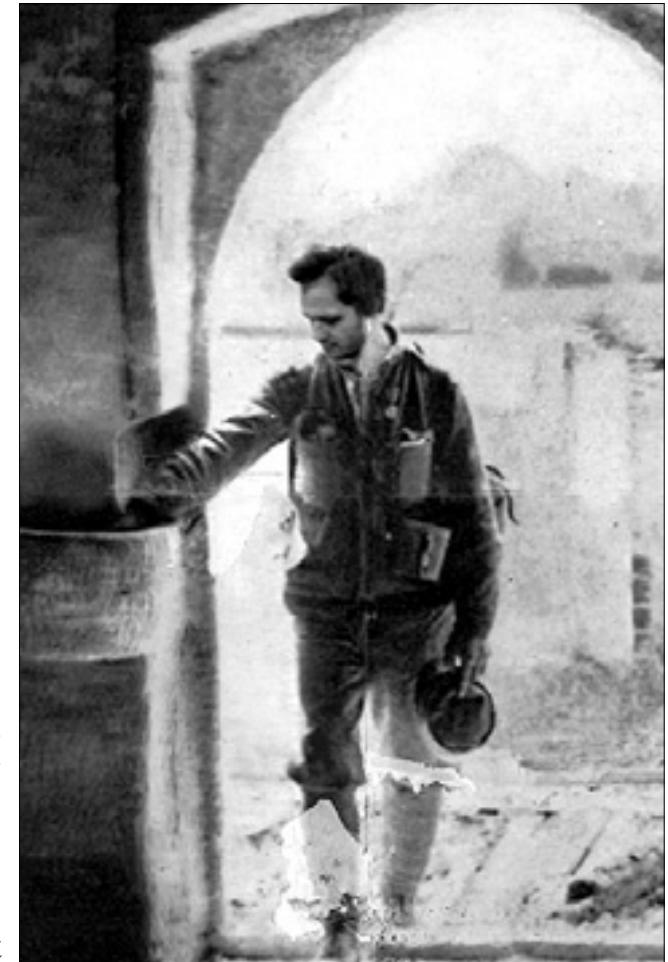
Nagrajujejo le krajevne uprave, ki proračun pripravijo v predvidenem roku in upoštevajo vsa zakonska določila; nagrajeni proračuni izkazujo tudi posebno pozornost do potreb ljudi in krajevnega gospodarstva. Nagrade podeljuje zveza Federazione Relazioni Pubbliche Italiana v sodelovanju z združenjem finančnih analistov, državno zbornico računovodij in računovodskega izvedenca, računskim sodiščem, državno računovodsko službo in drugimi ter pod pokroviteljstvom predsednika republike. Dobitnikom so jih izročili na rimskej županstvu.

VESNA TOMŠIČ

JAMLJE - Danes predstavijo koledar

Spomin na vojno in razdejanje vasi

Avstroogrski podoficir Stefan Wagner iz Vagenaua vstopa v jameljsko cerkev 7. junija 1917

FOTO KREMENJAK

Na sedežu društva Kremenjak v Jamljah bodo danes ob 20. uri predstavili zgodovinski koledar 2015, ki so ga posvetili prvi svetovni vojni. Kot pojasnjuje Kremenjak predsednik Bruno Oretti, so zbrali stare fotografije Jamelj iz prvega in drugega leta vojne; na nekaterih izmed njih je vas še nepoškodovana in se po njej sprejavajo avstroogrski vojaki, na drugih je že vidno vojno razdejanje. Po Orettijevih besedah je k oblikovanju koledarja največ prispeval društveni podpredsednik Fabio Leghissa skupaj z društveno odbornico Martino Pahor in z raznimi domačini, ki so dali na razpolago stare fotografije. Ne-kaj posnetkov je tudi iz zbirke jameljskega raziskovalca krajevne zgodovine Renata Pa-

corja, ki že dolga leta zbira gradivo o prvi svetovni vojni na kraškem bojišču in še zlasti v Jamljah. Med objavljenimi fotografijami je posebno zanimiv posnetek avstroogrškega podoficirja Stefana Wagnerja iz Vagenaua, ki vstopa v jameljsko cerkev, medtem ko se v ozadju vidi hrib Vrtače - kota 144, po kateri je tekla frontna linija. Fotografija je bila posneta 7. junija leta 1917 po koncu desete soške bitke.

Predstavitev zgodovinskega koledarja društva Kremenjak bodo obogatili moški pevski zbor Fantje izpod Grmade, ženska vokalna skupina Elianico iz Foljana-Redipulje in skupina Sentieri di pace iz Foljana-Redipulje. Predstavitev bo vodil raziskovalca krajevne zgodovine Mitja Juren.

GORICA - Zbornik Borc San Roc

Le italijanski in furlanski

Vanni Feresin je nasledil Eriko Jazbar - Kakšne so možnosti, da bi Laščakove ostanke prepeljali na Rafut?

V Središču za ohranjanje in ovrednotenje ljudskega izročila v goriškem Podturnu so v sredo predstavili 26. številko zbornika Borc San Roc. V dvorani se je zbral več kot sto ljudi, krajanov in tudi iz drugih mestnih predelov. Po glasbenem vodovi jih je pozdravila predsednica Laura Madriz Macuzzi, za njo pa so o zborniku spregovorili glavni urednik Vanni Feresin, Antonella Gallarotti in Ivan Portelli. Pozdravila sta tudi goriški župan in predstavnik ločniške ljudske posojilnice.

Feresin je v glavnem povezoval posuge in opisal naporno delo med načrtovanjem in urejanjem zadnje številke, saj je prvič opravljjal namenjeno mu nalogo. Pred njim je nekaj let sledila nastajanje prejšnjih številk novinarke Eriko Jazbar, ki je poskrbela tudi za kakšno slovensko zaznavo, povezano, namig. V letošnji številki o tem ni nobenega znaka. Izbire pa uredniškega odbora za publikacijo, ki je seveda pisana v italijanskem jeziku s kratkimi odsevi furlanščine.

Portelli se je posvetil razvezani vsebin, ki se ne nanaša izključno na vzhodni mestni okoliš, temveč tudi pojavnost

stim splošnega mestnega značaja, kot so Katoliška akcija med dvema vojnoma, grajska Bela dama, Uršulinke leta 1914, Verdijeve »premieres« v istoimenskem gledališču, Giuseppe della Torre v službi Burbonov, Muzej obnovljive energije (diplomska naloga), klopi goriških kanonikov ... Kar trije članki so posvečeni zaslužnim krajevnim kulturnim aktivistom, ki so preminuli v zadnjem letu.

Narodopisno je zanimiv prispevek o prvem javnem cvetličarskem osmerostraničnem kiosku: na Travniku je leta 1878 Andrej Klavčič iz Podgorje postavil veliko utico. Bolj svetovljanski je članek Diega Kuzmina, ki seznanja bralcu o grobu arhitekta Antona Laščaka v Kairu: kakšne so možnosti, da bi njegove ostanke prepeljali na Rafut, v podnožje vzpetine, na kateri se dviga znana stavba, ki jo je namenil svoji starosti?

Šestindvajseta številka zbornika prinaša dve novosti. Eno opazimo znotraj šestindvetdesetih strani v novem oblikovanju, drugačničrkah in drugačni slikovni ponudbi. Druga novost je zunanjega priloga s kazali vsebin vseh ostalih petindvajsetih številk. Pravzaprav sta

BUMBACA

kazali dve: prvo nam niza naslove vseh prispevkov posameznih številk, drugo pa je kazalo vseh piscev po abecednem redu, v katerem se seveda ponavljajo podatki o člankih. Zelo koristna pobuda za vse radovedneže, ki lahko na ta način zelo hitro najdejo vsebine, in gredo pogledat neposredno, kar jih zanima, v pravo publikacijo. Na platnici zbornika je posnetek leta 1917 porušene uršulinske cerkve, na platnici kazal pa je posnetek znane fontane, nameščene na trgu v Podturnu. V primerjavi s sedanjim videzom je videti, kako voda teče iz pip, na zgornji tretjini obeliska pa sta nameščeni dve svetilki. (ar)

NOVA GORICA - Domači podjetniki na shodu investitorjev

Ne znajo prodati znanja

Slovenija ima veliko znanja, težava nastane, ko je treba to znanje prodati. Veliko podjetij se zaradi majhnega domačega tržišča in specifičnih izdelkov, ki jih razvijajo, obrača v tujino. Na Goriškem je veliko manjših podjetij z zanimivimi idejami, ki pa bi za zagon ali razširitev posla potrebovali investitorje. Tudi zato, da bi eni druge lažje našli, je te dni v Novi Gorici v organizaciji Centra oddišnosti za biosenzoriko, instrumentacijo in procesno kontrolo CO BIK potekala investicijska konferenca 2014 Coinvest Venture Days, na kateri se je 60 investitorjem iz ZDA, EU, Rusije, Turčije in Izraela predstavilo 70 projektov iz Slovenije in držav jugovzhodne Evrope.

»Upamo, da bomo vzbudili pozornost investitorjev in da bomo dobili takšnega, ki ga bo naš produkt zanimal. Največji problem je znanje prodati. V tem smo Slovenci bolj slabí. Takšne konference vsekakor pomagajo, ker pridejo ljudje iz različnih konceptov, ki to znajo narediti,« pravi Emil Benko iz novogoriškega podjetja Etris, kjer so v sodelovanju z nemškim partnerjem razvili pametno boksarsko vrečo. »Gre za prvo

Na Goriškem je veliko manjših podjetij z zanimivimi idejami, ki bi za zagon ali razširitev posla potrebovali investitorje

takšno vrečo na svetu, ki je v tolikšni meri sofisticirana. Uporabnik si izbere program, vreča postane interaktivna. Na njej se prižgejo lučke, z boksanjem ali z brcanjem jih je treba ugasniti v najkrajšem možnem času,« opisuje Benko izdelek, ki stoji že v dobih 40 fitness centrov v Nemčiji, nekaj pa jih je še v Švici, Avstriji, Srbiji. V skoraj dveh letih so na trg poslali okoli 90 naprav. »Sedaj pa iščemo investitorja, da se razšrimo še na druge trge.« Vse naprave so doslej prodali zgolj v tujino.

Glavni trg podjetja Editor iz Nove Gorice, kjer se ukvarjajo z spletnimi poslovimi rešitvami, je Slovenija. »V tujini imamo nekaj poslovnih partnerjev, s katerimi sodelujemo že več let. Sploh za slovensko podjetja je, menim, zelo pomembno, da se poskusijo internacionalizirati, najti svoj trg tudi izven Slovenije, kajti zunaj je veliko priložnosti,« je prepričan Tomaž Jug iz podjetja Editor. Na investicijsko konferenco je prišel predvsem zato, da vzpostavi nove

Katja Munih

kontakte. »Pa tudi zato, da vidim, kaj torej iščejo investitorji, kdo so ljudje, ki jih naše okolje zanima ...« Za njegovo podjetje so zanimivi predvsem zahodni trgi. »Nekaj že delamo z Italijo, Nemčijo, nekaj kontaktov imamo v Angliji, za katero menim, da je za Slovenijo eden zanimivejših trgov - v smislu kapitalske prestolnice Evrope.« Kolikšen delež storitev prodaja v tujino? »V prodaji je to majhen delež. Trenutno pa razvijamo določene produkte, ki so zanimivi za tuji trg, naše podjetje je predvsem storitveno, to pa je za razliko od produktov težko izvažati. Smo pa zadnja leta delali na tem, da razvijemo produkte, ki so primerni prav za tujini,« še pojasnjuje Jug.

»Moja podjetniška ideja je razvoj, trženje in lansiranje večjezičnih knjig za otroke,« pojasnjuje Mojca Stubelj Ars iz Goriških Brd. Gre za knjige, ki bodo bazirale na pravljici v treh jezikih. Dopolnjevalo jih bo didaktično gradivo, primerno za starše, vzgojitelje. Prva knjiga bo izšla decembra letos, in sicer v angleškem, italijanskem in slovenskem jeziku. »Moja ciljna publike so ljudje, ki živijo ob slovensko -italijanski meji ter dvojezične družine, kjer eden od staršev govori slovenski, drugi pa italijanski jezik,« pravi sogovornica. V prihodnje namerava to pravljico prevesti še v kombinacijo drugih tujih jezikov, saj se zaveda, da so ena od posledic globalizacija in migracije tudi družine, v katerih se govori več jezikov.

Blaž Erzetič iz Nove Gorice ročno izdeluje ojačevalnike za slušalke. Izdelke njegevega podjetja Erzetic uporabljajo znani glasbeniki, ki prodajo več milijonov albumov, kar mu predstavlja referenco za kredibilnost znamke in produkta. Več kot 90 odstotkov proda na tuja tržišča. »Največ interesa je v Rusiji in Aziji, v Evropi je trg zelo zasičen. V Aziji pa evropska stvar, še posebej, če je ročno izdelana, pomeni neko eksotiko,« pojasnjuje Erzetič. Na investicijsko konferenco v prvi vrsti ni prišel iskati investitorjev, bolj zanimive kontakte. »Če pa se kakšen investor pojavi, toliko bolje. Trenutno je zunaj delujoc prototip najvišjega modela, ki je kot nekakšen Ferrari med ojačevalniki za slušalke. Ni pa še v proizvodnji. Čakam, da se nabere nekaj sredstev, da lahko v začetku prihodnjega leta začnem s proizvodnjo. Sicer pa Slovenija ni toliko veliko tržišče za tako specifičen proizvod. Poleg tega Slovenci slabo zauvajajo Slovencem, vsaj dokler niso uveljavljeni s strani strokovne javnosti oz. iz tujine,« opaža sogovornik.

Katja Munih

Pametna boksarska vreča iz novogoriškega podjetja Etris

FOTO K.M.

NOVA GORICA - Po zadnjih poplavah

Račun pošljejo državi

»Projekti, ki so jih izdelale državne službe, so stali trikrat več od sanacije, ki jo je nazadnje izvedla občina«

»Če bi bili določeni ukrepi izvedeni preventivno, bi probleme lahko ublažili. Takošen primer je nasip ob reki Vipavi v Prvacini. Smatramo, da je bila naša poteza s povisnjem nasipa pravilna. Veliko je tudi vodotokov v občini, za katere nihče ne skrbijo. Za vse intervencije, ki so bile narejene na vodotokih v hidournikih, ki so v domeni države oziroma ARSO (Agencija republike Slovenije za okolje, op. n.), bomo račune poslali prav njim,« je včeraj ob povzetku stanja, ki ga je v občini povzročilo zadnje dolgotrajno deževje, pribil novogoriški župan Matej Arčon in dodal, da doslej država še nobenega tovrstnega zahtevka ni plačala.

»Razen gasilcev, civilne zaščite, županov in novinarjev, se nihče v državi ne ukvarja s tem!« opozarja občinski svetovalec za zaščito in reševanje Bogdan Zoratti, ki ne more razumeti, da državne pristojne službe ogromno časa in denarja porabijo za razne projekte, monitoringe, popise stanj, namesto, da bi se čim hitreje lotile sanacije in tako zmanjšale stroške intervencij in škode, ki nastajajo ob podobnih ujmah. Nekateri primeri bi se še vlekli, če ne bi posegla občina. Tako je bilo v primeru poplavljanja Vipave v Prvacini, kjer je občina kot intervencijski ukrep nasip povišala za meter, a vseh načrtovanih del ni uspela dokončati. Dela je namreč ustavila okoljska inspekcijska, češ da bi morala občina za poseg v priobalnem pasu reke pridobiti vodno soglasje, ki ga izdaja agencija za okolje. Toda ob zadnjih poplavah se je povisan nasip izkazal za učinkovitega.

»Lep primer je tudi plac v Šmihelu. Projekti, ki so bili narejeni s strani države, so stali trikrat več kot pa sanacija, ki jo je nazadnje izvedla občina. Ljudje tudi nimajo več potrpljenja do raznih komisij, ki jih obiščejo po trikrat na leto in le popisujejo,« prispeva Zoratti. Občina bo na državne organe poslala predlog, da čiščenje vodotokov opravlja lokalne skupnosti same, saj prisotni zanje preslabo skrbijo. »Država pa naj na ta račun lokalnim skupnostim da nekaj denarja,« je odločen Zoratti.

Za vse intervencije v letošnjem letu je občina porabila že 700.000 evrov, samo v

Luknja na dostopni cesti do hiše pri Kromberku in črpanje vode iz gasilskega doma

zadnjem primeru poplav okoli 50.000 evrov. »Ob poplavah v letu 2010, 2012 in delno v letu 2013 smo za sanacijo vsakič prekoračili 0,5 odstotka primerne porabe občinskega proračuna, ki znaša 240.000 evrov. V Ljubljano smo vedno posiljali poročila in račune, a denar nam ni bil nikoli povrjen, čeprav to določa zakon. Že lani smo se tudi odločili, da škode na terenu ne bomo več ocenjevali. Od leta 2009 smo to delali, a nismo dobili nič,« dodaja Zoratti. »Ob vseh elementarnih nesrečah, ki se dogajajo v zadnjih letih, stroške pokrije občina in prevzema naloge in funkcije države, medtem ko

poplavljanja, ki ga povzroča zaledna voda iz hriba Kekec. Te iste zaledne vode povzročajo tudi težave na solkanski obvoznici. V načrtu je zadrževalnik vode pod obvoznicami in odvodnjavanje do Soče.«

Vikend bo po napovedih vremenskih slovcev znova deževen. »V naslednjih dneh se obeta največ težav na plazu nad Panovškim tunelom, kjer je ogrožena cesta, ter vodovod Ozeljan,« opozarja geolog Boris Rijavec. Civilno zaščito pa poleg drugih, kačka še poseg na gradbišču za centralno čistilno napravo od koder bodo morali izčrpati 500 kubičnih metrov vode. (km)

»Modrik« goriški grad

Goriški grad bodo jutri in v nedeljo, 16. novembra, osvetlili z modrimi lučmi ob priliku dneva boja proti sladkorni bolezni. V občinskih lekarnah bodo brezplačno opravljali merjenja glikemije.

Vlomilci na delu v Brdih

Vlomilci so bili v teh dneh na delu v Goriških Brdih. V eno od stanovanjskih hiš v naselju Brdice pri Neblem je bilo vlomljeno skozi vhodna vrata. Lastnik je ob manjšo vsoto denarja. Policisti so obravnavali še dva vloma v Gonjačah. V prvi hiši je neznanec pregledal prostore, odnesel pa ničesar, v drugi hiši pa je ukradel gotovino. (km)

Zdravica ob stoletnici vojne

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Goriški bo danes ob 18. uri gledališka predstava »Prosit«, s katero se bodo spomnili stoletnici začetka prve svetovne vojne. Nastopila bo gledališka skupina, ki jo vodi Gianfranco Salletta. Predstava sodi v niz spremiščevalnih dogodkov razstave »Onkraj pogleda«.

Stroški onesnaževanja

Na tehničnem zavodu v Ulici Mattei v Štarancanu bo danes ob 18. uri posvet o stroških onesnaževanja v Tržiču. Srečanje prireja goriška pokrajina, v njem imenu bo spregovorila pokrajinska podpredsednica Mara Černic.

Dvajset let turistične kmetije

V Ločniku bo danes ob 18.30 praznik ob 20.letnici na Goriškem priljubljene turistične kmetije Grion. Leta 1994 sta jo odprla Giorgio in Marialuisa Grion.

NOVA GORICA

Širijo krog Gröningovih prijateljev

Krog prijateljev Bruna Gröninga prireja predavanje z naslovom »Pomoči in izcelitve po duhovni poti s pomočjo učenja Bruna Gröninga - Medicinsko dokazljivo« jutri, 15. novembra, ob 16. uri v veliki dvorani mestne občine Nova Gorica.

Bruno Gröning (1906-1959) je postal svetovno znan v 50-ih letih predteka stoletja zaradi množičnih ozdravitev, zahvaljujoč delovanju zdravilne moči, ki jo je poimenoval »Heilstrom«, razlagajo organizatorji. Ljudem je posredoval znanje o tem, kako lahko človek sam doseže, da spet postane zdrav in srečen. V Krogu prijateljev Bruna Gröninga deluje več tisoč zdravnikov, ki preverjajo, potrjujejo in dokumentirajo pomoči in ozdravitev, do katerih je prišlo po duhovni poti in jih je Gröning imenoval »izcelitve«. Svoje izkušnje brezplačno predstavljajo svojim kolegom in širši javnosti na informativnih predavanjih po vsem svetu. Letos bo edino zdravniško informativno predavanje v Sloveniji jutri v Novi Gorici. Predaval bo Miljenka Blažević iz Hrvaške, ki jo bodo prevajali v slovenščino in italijansčino. Predstavljene bodo tudi zdravniško preverjene izcelitve, izceljeni bodo poročali, kako so se osvobodili duševnih in telesnih obolenj, mladi bodo poročali o svojih doživetjih, še napovedujejo organizatorji.

Vstop na predavanje je odprt za vse, brez vstopnine, zbirali pa bodo prostovoljne prispevke; več informacij je vsakomur na voljo na spletni strani www.bruno-groening.org.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEJ
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

»UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE« v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 15. novembra, ob 20.30 »The Puppeteer« (clown comedy iz Shakespearevega Otella), nastopa gledališča skupina Arlekin iz Vilniusa (Litva); predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

SVETOVNO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 24. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »1914-1918. Trst, mesto v vojni«; 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »Prizma optimizma«; 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Košute »Zlati prah imaš v očeh«; 26. januarja 2015 ob 20.30 v Kulturnem domu »Kabaret zlatih let«; 6. marca ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Štirje pianisti za dva klavirja« (Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev, Giuseppe Guarera); 27. marca ob 20.30 v gledališču Verdi »Nora Gregor - Skriti kontinent spomina«; 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Hlapci«; 25. maja ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž: »Obiski«; informacije in vpisovanje pri blagajni Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass

TRŽIČ - Danes »Reforma trga dela prioriteta«

»Reforma trga dela je ena izmed prioritet državne vlade, ki ji predseduje Matteo Renzi. Zaradi krize, ki jo doživlja številna podjetja vgoriški pokrajini, je omenjena reforma izrednega pomena tudi za nas.« Tako pravi gorški poslanec Demokratske stranke Giorgio Brandolini, ki se bo danes ob 18. uri v občinski knjižnici v Tržiču udeležil javnega srečanja na temo dela danes in v prihodnosti. Poleg Brandolina, ki bo spregovoril o glavnih novostih Renzijeve reforme, se bo srečanja udeležila tudi izvedenka za delovno pravo Valeria Fil. Posebno pozornost bosta govornika namenila tržički ladjedelnici Fincantieri, v kateri je pri številnih podizvajalskih podjetjih skupno zaposlenih okrog 3000 delavcev, ki so marsikad žrtve izkorjevanja in zlorab. »Prepričani smo, da je treba podpisati nov sporazum med vodstvom ladjedelnice in krajevnimi upravami glede nadzora nad podizvajalskimi podjetji, zaradi česar cemo pripravljenost na pogovarjanje, ki jo je v zadnjih dneh izkazala družba Fincantieri,« pojasnjuje pokrajinski tajnik Demokratske stranke Marco Rossi, ki opozarja, da ne gre pozabiti niti na mala podjetja, ki so povsod v vse večjih težavah. Rossi opozarja, da je tudi v gorški pokrajini vse več prekernih delavcev, pri čemer opozarja, da bi lahko njihovo število vsaj delno znižali ravno v dogovoru z ladjedelniško družbo Fincantieri.

20 od ponедeljka do petka 10.00-13.00 in 15.00-18.00 (tel. 0481-33288).

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici: 19. novembra ob 20.45 »Il mercante di Venezia« (William Shakespeare). Predprodaja vstopnic za vse predstave poteka pri blagajni na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00 (zaprt ob 24. do 28. decembra); več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 19. novembra ob 20.45 koncert ob 150-letnici rojstva Richarda Straussa, nastopata sopran Lisa Larsson in pianist Andrea Lucchesini; prodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici, tel. 0481-30212; več na www.teatromfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 14. novembra, ob 20. uri pravljčna satira »Zmaj« (Jevgenij Švarc); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.45 »Interstellar«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »La scuola più bella del mondo«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 21.40 »Tornaranno in prati«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Interstellar«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Andiamo a quel paese«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.10 - 22.10 »La scuola più bella del mondo«.

Dvorana 4: 18.15 - 20.10 - 22.10 »Tre tocchi«.

Dvorana 5: 17.15 - 20.00 - 21.30 »Tornaranno in prati«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 18.00 »Pustolovčne gospoda Peabodyja in Shermanna« (Filmski vrtljak).

Razstave

RAZSTAVA »OLTRE LO GUARDÒ« na temo fotografij gorških fotografov pred prvo svetovno vojno je v razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici na ogled do 8. februarja 2015 ob petkih 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; več na www.mostre-fondazionecarigo.it, vstop prost. Vsako nedeljo ob 17. uri brezplačen voden ogled razstave.

SKUPINSKA FOTOGRAFSKA RAZSTAVA v organizaciji združenja Legambiente iz Gorice z naslovom »Un tesoro di suolo« je na ogled v pokrajinski mediateki Ugo Casiragli v Gorici (od ponedeljka do petka 15.00-19.00) in v razstavnih dvoranicah Kinemaxa v Gorici v urah odprtja kinodvoran; do 14. novembra; vstop prost. **V GALERIJI FRNAŽA,** Erjavčeva ul. 4, v Novi Gorici bo danes, 14. novembra, ob 18. uri odprtje razstave slik Marie Grazie Persola z naslovom »Magičen pogled«. Slikarko bo predstavila umetnostna zgodovinarica Petra Paravan.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo še danes, 14. novembra, na ogled razstava slikarke Silve Stantič Prinčič.

NARAVOSLOVNI IN GEOLOŠKI MUZEJ bo združenje naravoslovcev Alvise Comel odprlo v soboto, 15. novembra, ob 15. uri v nekdajni osnovni šoli v Ul. Brigata Avellino v Gorici. Odprtje bodo pospremili z razstavo školjk in hroščev z vsega sveta.

Koncerti

140. OBLETNICO zborovske dejavnosti v Štandrežu bosta PD Štandrež in KD Oton Župančič v sodelovanju z župnijo Sv. Andreja ap. praznovali danes, 14. novembra, ob 20.30 v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 14. septembra, ob 18. uri jazz koncert kitaristov Giovannija Monteforteja in Fulvia Varadabassa. Na programu Django Reinhardt in Charlie Christian; vstop prost.

PROSvetno DRUŠTVO VRH SV. MIHAELA v sodelovanju z Las Kras in Julijaest vabi v sklopu projekta »Kjer se Kras in Soča srečata« na koncert DVS Bodeča Neža z naslovom »V jesenski tihu čas«, ki bo v nedeljo, 16. novembra, ob 18. uri v kleti kmetije Grada Rubije na Vrhu.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 21. novembra ob 20.45 koncert Trieste Early Jazz Orchestra; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več na www.lipizer.it.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE vabi na 56. revijo gorških pevskih zborov Cecilijanka v soboto, 22. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmške pokrajine ter Koroške in Slovenije. Posvečena je skladatelju Radu Šimonitiju ob 100-letnici rojstva.

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 22. decembra »In zoper prišla noč si sveta«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane. 6. marca 2015 ob 20.30 »Štirje pianisti za dva klavirja«, nastopajo Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev in Giuseppe Guarera. 24. aprila 2105 ob 18. uri (odhod avtobusa ob 16. uri) balet Petra Iljič Čajkovskega »Laborde jezero« v SNG Opera in Balet v Ljubljani. Informacije in nakup vstopnic v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org); več na www.centerbratuz.org.

Čestitke

»V Škrljah jih naša JANKA danes 60 slavi, a vseeno namesto mirovanja za tuge jezike še vedno koprni! Od Bače pri Modreji tja do Londona ona stalno leti..., mi priateljice tri pa ji iz srca kličemo vse najboljše in še veliko srečnih poti.« M.V.P.

Šolske vesti

NA LITERARNEM, LIKOVNEM IN FOTOGRAFSKEM NATEČAJU

»POT DO CLOVEČKA« (Srečko Kosovel), ki je posvečen spominu na dijakinjo Živo Srebrenič, lahko sodelujejo vse dijaki, ki obiskujejo slovenski višješolski center v Gorici. Natečaj razpisuje skupina profesorjev slovenskega višješolskega centra, ki želi spodbuditi ustvarjalnost pri mladih. Prispevke je treba izročiti tajništvu tehniškega ali tajništvu licelskega pola do 8. januarja 2015. Nagrjevanje najboljših prispevkov bo potekalo ob Prešernovi proslavi, 9. februarja 2015.

RAVNATELJSTVO DIZ CANKAR

ZOIS VEGA obvešča, da bo roditeljski sestanek s starši v sredo, 19. novembra, od 17. do 19. ure. Ob 16.45 bodo koordinatorji zavodov predstavili letošnjo vzgojno izobraževalno ponudbo.

Izleti

SPDG prireja 16. novembra martinov pohod na Vitovlje, z družabnostjo v popoldanskem času. Zmerne hoje (s spoznavanjem naravne in kulturne dediščine) bo dve uri in pol. Začetek pohoda pri prireditvenem prostoru na Vitovljah; informacije in prijave po tel. 0481-390826 (Fanika, v večernih urah), tel. 338-3550948 (Mitja) in na sedežu društva ob četrtekih med 19. in 20. uro, tel. 0481-532358.

ESTORIABUS: od 15. do 17. decembra bo izlet v London z novinarjem Williamom Wardom; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali events@leg.it od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Obvestila

KD SOVODNJE obvešča občane, da bo v soboto, 15. novembra, potekalo tradicionalno pobiranje vina za praznik Sv. Martina. Zjutraj bodo obiskali pridevalce na Peči in v Rupi, popoldan pa v Sovodnjah. Kdo želi prinesi doma kruh za blagoslov in pokušnjo, naj ga prinese v nedeljo, 16. novembra, pred 10. uro v kulturnemu domu v Sovodnjah.

SKRD JADRO organizira ob četrtekih delavnico za aranžiranje slik iz suhega cvetja v Vilmo Cotič na sedežu društva v Romjanu; informacije po tel. 0481-776123 (Štefanja).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici obvešča, da je odprta od ponedeljka do petka 10.00-18.00.

ZDRUŽENJE »DIAMO PESO AL BENESSERE« iz Vidme organizira v Gorici enotedenska brezplačna srečanja za osebe s prekomerno težo za izboljšanje samopodobe in samozavesti z metodo »self-empowerment«; informacije o skupinskih srečanjih po tel. 340-9844670 ali 340-2891151 (Liliana Zuliani).

OBČINA SOVODNJE sporoča, da bo občinska knjižnica zaprta v ponedeljek, 17. novembra.

SKRD JEZERO prireja tečaj kvačkanja in pletenja ob ponedeljkih od 18.30 do 20. ure na sedežu društva v Dobrodobu; informacije po tel. 347-1243400 (Magda). Prvo srečanje bo v ponedeljek, 17. novembra.

ŽARIŠČE

Samo jezikovne pravice niso dovolj

JULIJAN ČAVDEK

V dneh, ko se med nami odvija živahnja javna razprava v zvezi z deželno reformo krajevnih uprav v FJK, imam občutek, da se je v naši narodni skupnosti pokazala pomembna razlika v pojmovanju zaščitne zakonodaje. Od vsega začetka je deželnih osnutek odbornika Panontina naletel na sicer enotno kritiko, ker v celotnem besedilu ni upošteval prisotnosti narodnih in jezikovnih manjšin v FJK, niti slovenske, niti furlanske in nemške. Zadeva je res nekoliko čudna in čeprav je odbornik dooma iz pordenonske pokrajine, si ne morem predstavljati, da se je to zgodilo iz nepoznavanja deželnih posebnosti. Ali pa je mogoče res tako in je to le potrditev temu, da se narodno in jezikovno specifiko naše dežele ne upošteva kot pomemben družbeni dejavnik, temveč bolj kot dano dejstvo, ki ga je pač potreben prenašati. V tem tudi soglašam z mislijo, ki jo je prejšnji petek izrekel evropski poslanec Herbert Dorfmann na posvetu o avtonomiji, ki je potekal v Čedadu. Dorfmann se je namreč spraševal zakaj Italija še vedno tako nezaupljivo gleda na model, ki se je uveljavil v avtonomnih pokrajnah Trident in Južna Tirolska. V očeh italijanskih politikov je namreč ta model še vedno neke vrste privilegij, za katerega se zliva precejšnja vsota javnega denarja. Po mnenju Dorfmanna pa bi morala Italija izkoristiti uspešnost tega modela, ki je prinesel visok družbeni razvoj in nivo za dvig lastne promocije. Še posebno bi bilo to pomembno v sklopu Evropske unije, kjer je vprašanje zaščite narodnih in jezikovnih manjšin še vedno dokaj odprt in nerešeno.

Vendar vrnimo se k nam. V čem vidim razliko pri pristopu do izvajanja

zaščitne zakonodaje? Vidim jo v različnem vrednotenju upravne avtonomije, ki je prišla pod vprašaj ravno z deželno reformo krajevnih uprav, ki je v tem času v obravnavi. Za stranko Slovenske skupnosti, za večino županov in za Svet slovenskih organizacij je bilo takoj jasno, da je v tem predlogu reforme pod udarom upravnega avtonomija, ki se bo za občine skrčila in bo prenesena na načrtovane medobčinske teritorialne unije. Mislim, da ni tako skrenuto z razumom, če pomislimo, da takata nastavitev pelje srednjeročno v dežanska združevanja med občinami, o katerih govori zadnji del zakonskega osnutka št. 68. Nekoliko drugačen pristop sem zaznal pri drugih političnih komponentah manjšine, ki se bolj osredotočajo na problem rabe jezika, ki se veda vsekakor pomemben. Vendar samo s spoštovanjem vidne dvojezičnosti in uporabe slovenščine v organih javne uprave in v bodočih unijah se ne moremo zadovoljiti. Kaj nam bo pomagal slovenski jezik, če ne bomo imeli več besede pri prostorskem načrtovanju, pri šolstvu, pri upravljanju z naravnimi posebnostmi naše zemlje, pri spodbujanju gospodarske, obrtniške in kmetijske dejavnosti?

Res je, da ima Italija velik problem z astronomskim državnim dolgom in da je njena državna struktura preobsežna in zelo nizko učinkovitostjo. Vendar oprostite, ali so za to kaj krive slovenske občine na Goriškem, Tržaškem in Videmskem? Kot prvi (in dalj časa tudi edini) smo se bili primorani odpovedati Kraški gorski skupnosti, kar nas je tudi precej draga stalo. Po naših glavah je padel ukrep proti rajonskim svetom, ki so bili v Gorici ukinjeni, in Trstu

pa precej okrnjeni v njihovem delovanju. Na Goriškem so bile prav te majhne enote občinske decentralizacije najbolj učinkovite v predmestju, kjer so večinsko prisotni Slovenci in Furlani. Njihova učinkovitost pa je bila ravno v tem, da so se veliko posvečale ravno upravnemu vidikom. Postopoma izgubljamo pokrajine, ki jim pripisujemo največ zaslug za izvajanje zaščitne zakonodaje, še posebno na ravnini vidne dvojezičnosti. Sedaj so na vrsti občine, kjer smo imeli kot narodna skupnost najvažnejše stebre upravne avtonomije. Še najbolj kritično bo lahko v goriški pokrajini, ki je že itak pod splošnim udarom. Z ustavonovitvijo unij pa se bo lahko zgodilo, da bo Doberdob padel pod Tržič, Sovodnje in Števerjan pa pod Gorico. Zgodi pa se lahko tudi, da bi bila vsako od treh slovenskih občin v drugi uniji, če bi Števerjan padel pod unijo, ki bi nastala na ozemlju bivše gorske skupnosti za Nediške in Terske doline ter Brda. Torej, kot pravi poznan italijanski odgovor: »Abbiamo già dato! In to ne malo.«

V tem smislu ni mi in mi ne more biti dovolj, da mi je dana pravica slovenskega govora in pisanja. Občani nismo vsi enaki, še posebno si nismo enaki tisti, ki pripadamo narodni manjšini in tisti, ki pripadajo večinskemu narodu. Prav zaradi tega imamo občine, da so splošni življenjski pogoji in osnovne storitve na razpolago vsem, a v spoštovanju različnosti, ki bogatijo našo deželno stvarnost in ji dajejo poseben, avtonomen status. In če v tem smislu apeliramo na Slovenijo, ne dvigamo prav nobenega prahu, ravno nasprotno, širimo obzorja na mednarodno in evropsko raven.

PISMA UREDNIŠTVU

Kaj pa zaščita žrtve?

Spoštovani Primorski dnevnik, z nelagodjem sem sledil poročaju o tragični smrti duhovnika Suarda. Žalostno je, da naša skupnost - Slovencev, ki živimo v Italiji - ni znala zaščiti žrtve. Ženska, ki je bila kot otrok žrtev spolnega nadlegovanja in nasilja, je postala tarča obrekovanja in groženj. Oseba, ki se je odločila za pogumno in za skupnost hvalevredno dejanje, je na spletu deležna žaljivk, klevetajo pa jo tudi predstavniki cerkve. Izjave monsignorja Vončina, ki jih je objavil PD, so sramotne. Monsignor Vončina je, kot sam priznava, vedel za pedofilska dejanja, ki jih je storil Suard, ni pa ukrepal. Kdor prikriva zločin je soodgovoren za kazensko dejanje.

Normalna skupnost bi obsodila pedofila in posameznike, ki so prikrali zločin. Med nami pa se dogaja ravnino nasprotne. Kdor je pomagal pedofilu, obtožuje novinarje, ki so o dogodku poročali, in na zatožno klop postavlja žrtev kazenskega dejanja. Zaskrbljujoče je, da mnogi v nasi srenji tragični dogodek očitno dojemajo kot napad na narodno identiteto skupnosti, ne pa kot zločin, ki je bil storjen otroku. Naši otroci, njihovo zdravje in življenje, veljajo manj od našega na-

cionalnega ponosa? Opozoril bi, da je Suard priznal storjeno dejanje, s sammorom pa je preprečil policijsko preiskavo, ki bi potrdila ali ovrgla sum, da je storil tudi druga kazniva dejanja. Upam, da bomo Slovenci sposobni treznega razmišljanja in presoje in da bo v naši sredi prevladala potreba, da zaščitimo otroke in mladostnike.

Walter Skerk

Pojasnilo

Stojan Spetič me je v svoji oceni o nabiranju političnih točk, ki se razlikuje od moje, nagradil s podatki iz življenjepisa, ki pa niso točni. Ni namreč res, da sem svetovalec deželne vlade; to sem bil za kratek čas v letih 2006 in 2007 v mandatu predsednika Illyja v zvezi s pripravo deželne manjšinske zakonodaje.

Bojan Brezigar

TA TESEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Edinost se tokrat polemično odziva na vabilo goriške čitalnice. »Smo v resnih časih, ko ni na mestu medsebojno prerekanje in temu primerno smo uredili tudi svojo pisavo. Ali da bi pa radi tega moralni molčati na vse, tega pa tudi ne. Nekateri ljudje sicer misijo, da je sedanji čas posebno primeren za razne iz strani namenjene udarce, upamo pa, da se za enkrat ti ljudje motijo. In da se zmotijo kar najbolj, za to se potrudimo. Kaj se je zgodilo? Stara, častitljiva čitalnica v Gorici, je izdala vabilo za pristop v društvo, v katerem pravi uvodoma: »Tudi sedaj je še na svojem mestu (namreč slovenska čitalnica) kot zbirališče slovenske goriške inteligence brez razločka političnega naziranja, kot naše skupno narodno ognjišče. Kot tako pa se mora zavedati, da so vsi njeni člani katoličani, mora spočnavati in spoštovati katoliška načela.«

Nam je vseeno, kako so zadovoljni s tem vabilom člani Čitalnice, vemo le, da s tem vabilom ni zadovoljna večina onih, na katere apelira Čitalnica in zato povemo svoje mnenje. Nimamo nič proti temu, če se druži v Čitalnici inteligenci brez razločka političnega prepričanja, zahtevamo pa, da je s tem načelom tudi skladno delovanje Čitalnice. Čisto proti temu načelu pa je, če morajo biti vsi člani katoličani, ki morajo

poleg tega še spočnavati in spoštovati katoliška načela. Od kje pa si laste avtorji vabilo pravico, da smejo izključiti iz zbirališča slovenske inteligence Slovenca, ki slučajno ni katolik, temveč protestant ali pravoslav. Kako skupno narodno ognjišče pa naj bo to, če se zahteva od člana pač spočnavanja katolicizma, ne pa tudi spočnavanja in spoštovanja narodnosti. Gospoda, tu ni kompromisa, tu je treba ta pasus vabilo preklicati! Na noben način ne moremo akceptirati takega pojmovanja narodnosti pri nikomur, najmanj pa pri Čitalnici, zbirališču slovenske inteligence.

Smo vneti za mir in spravo v domači hiši, da govorimo z vabilom, ravno radi tega pa ne moremo trpeti takega izzivanja, še manj nam je pa mogoče, da bi le vsled ljubega miru zatajili vsa svoja načela in pustili, da bi se na škodo narodnosti »blažile družabne razmere«. Kakor rečeno, časi so resni, a narodnost moramo braniti in zato zahtevamo preklic onega stavka v vabilu!«

TATEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

V Slovenskem klubu v Trstu je potekalo zanimivo predavanje o Alžiru. »Preden se je pričelo predavanje je član Slovenskega gledališča Jožko Lukež v kratkih besedah počastil spomin pokojnega igralca Modesta Sancina. Slovenski klub se je hotel spomniti rednega gosta svojih prireditve. Ostal bo spomin, je dejal govornik, na moža z zlatim srcem, z odkrito in šegavo besedo, na njegovo življenjsko delo, na stotine in stotine različnih odrskih likov, na stotine življenj in usod, ki jih je ustvaril na odrnu, na televiziji, v filmu in na radiu. Ko bodo kulturni zgodovinarji sestavljali zgodovino tržaškega gledališča, se bodo morali dolgo ustaviti pri Modestu Sancinu in on njem mnogo napisati. Sancin se je poslovil od nas v upornem delu, v mrzlici ustvarjanja. Odšel je kot njegov Vili, trgovski potnik, ves utrujen, vendar velik v svojem delu.«

Sledilo je predavanje časnika Draga Košmrlja, dopisnika ljubljanskega Dela in RTV Ljubljana. Predaval je o Alžiriju. Predmet svojega predavanja je podal tako plastično, tako oprijemljivo jasno, s tako prepričljivo in vendar čisto preprosto besedo, da bi si bolj zanimiv večer že zeleni. Predavatelj je hotel dati poudarka desetletnici, kar se je pričela oborožena borba za osvoboditev Alžirije izpod francoske kolonialnega jarma. Dolgih osem let je trajala ta borba, zahtevala je ne-precenljive žrtev človeških življenj in gospodarskega opustošenja. Toda ves ogromni potencial orožja francoskih gospodarjev, ki se v boju proti Alžircem po nasilju in krutosti niso prav nič razlikovali od nacistov, ni mogel zatreći upornega duha ljudstva, ki se je odločilo za izvojevanje svobode. Pa tudi uporniki sami si svobode niso priborili le z orožjem. Potrebljena so bila pogajanja, s čimer je bilo dokazano, da je danes nemogoče v vojno reševati velike probleme! Košmrlj je v svojih nadaljnjih izvajanjih lepo prikazal alžirski problem, ki se ni zaključil z izvojevanjem svobode, temveč se nadaljuje po drugačnimi aspekti: gospodarstva, šolstva, mladine, pomanjkanja vsakovrstnih strokovnjakov pa tudi notranjopolitičnih trenj.«

VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ Natečaj za dodelitev štipendij in podpor

Slovenski visokošolski sklad »Sergij Tončič« razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko leto 2014/2015, in sicer:

- 3 štipendije v znesku 1500 evrov za študenta - študenta, ki se izobražuje po dodiplomske ali poddiplomske visokošolske študijske programih, ki so pomembni za slovensko skupnost v Italiji. Prošnji morajo interesenti prilожiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na ustrezno fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) in kratek opis študijske poti.

- podpore rednim študentkam in študentom, ki so vpisani v dodiplomske in poddiplomske visokošolske študijske programe. O številu podpor in zneskih bo odločal odbor sklada; predvideno je financiranje šolnjin (npr. za doseglo habilitacijo za poučevanje ali specializacijo), študijskih potovanj, kotizacije tečajev in seminarjev. Prednost imajo študenti, ki imajo slabe materialne razmere. Prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice).

Ostali pogoji

V skladu s statutom Sklada morajo prosilci imeti stalno bivališče ali biti rojeni v Furlaniji-Julijski krajini. Vsi interesenti naj prošnji priložijo tudi fotokopijo osebnega dokumenta, curriculum vitae, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov ter obrazec ISSE. Prošnjo, ki mora vsebovati številko mobitela in naslov elektronske pošte, lahko dopolnijo z morebitno dokumentacijo o sodelovanju pri slovenskih organizacijah, doseženih priznanjih, opravljenih izpopolnjevalnih tečajih in delovnih izkušnjah. Dokumentacijo naj prosilci pošljejo v zaprti ovojnici na naslov sklada (SLOVENSKI Visokošolski sklad »Sergij Tončič«, Ulica Ginnastica 72, 34142 Trst) ali po elektronski pošti (tajnistvo@skladtoncic.org). V poštev za obravnavo bodo prišle prošnje, dospeli najkasneje do 21. novembra 2014. Razpis je objavljen tudi na spletni strani sklada (www.skladtoncic.org). Za dodatne informacije pišite na info@skladtoncic.org.

IZLET Najstarejše slovensko mesto Ptuj

Na lepo oktobrsko nedeljo smo se odpeljali iz Sežane Slovenci iz zamejstva in iz Slovenije na izlet v Ptujke toplice, kjer nam je topliške objekte razkazala in o njih povedala veliko zanimivega njihova prijazna kulturna animatorka. Sledila je vožnja v najstarejše slovensko mesto Ptuj in na Ptujski grad, ki se lahko poohlasi s svojo dolgo in bogato zgodovino. S ploščadi na grajskem griču se nam je odpril lep pogled na staro mestno jedro, na umetno jezero na reki Dravi in na rodovitno ravnico Ptujskega polja. Sprehodili smo se po ulicah mesta in občudovali s cvetjem bogato okrašena pročelja hiš.

Pot smo nadaljevali v Juršinci, rojstni kraj našega inovatorja Janeza Puha. Obiskali smo še Videm pri Ptaju, kjer smo se okrepčali ob bogato obloženih mizah, od tam pa se odpeljali na pokušino vin v Vidovo vinski klet. No, na koncu pa smo obiskali se Ptujsko goro s prekrasno goteko cerkvijo.

Na poti našega zanimivega izleta nas je ves čas spremljal smeh, radost in veselje. Od vseh teh številnih lepih vtiškov, ki smo jih skupaj doživel, se bomo še dolgo spominjali lepe in sončne oktobrske nedelje. (M.P.)

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

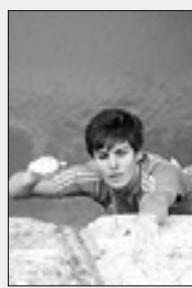
Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Petek, 14. novembra 2014

17

Preplezal kamniti most čez Sočo, 81.000 klikov

LJUBLJANA - Športni plezalec Domen Škofic – pred zadnjo tekmo svetovnega pokala je skupno četrти – je v začetku oktobra vzbudil veliko pozornosti, ko je v prosti plezalni tehniki preplezal veliki lok kamnitega mostu čez Sočo v Solkanu. Posnetek podviga mladega Radovljčana je postal uspešnica na spletnem portalu Youtube, kjer je plezalna mojstrovina do včeraj zbrala več kot 81.000 ogledov.

Čevelj Rakitića za mlađe

LJUBLJANA - Po Anžetu Kopitarju in Tini Maze se je letošnjemu povabilu organizatorjev konference Sporta za dobrodelni namen odzval nogometni Ivan Rakitić, ki igra za nogometnega velikana iz Barcelone. Hrvatski reprezentant je doniral podpisani nogometni čevelj, ki ga bodo prodali na dobrodelni dražbi z izključno ceno 1500 evrov. Z zbranim denarjem bodo pomagali mlađim športnikom, ki so jih prizadele spomladanske katastrofalne poplave. Lani so s pomočjo Tine Maze in njene čelade zbrali 7000 evrov za Ustanovo za pomoč otrokom z rakom.

KOLESARSTVO - Slovenski kolesar Luka Mezgec

Trst vtisnjen v spomin

Najraje se spominja slovenskih navijačev na zadnji etapi Gira v mestu ob zalivu

LJUBLJANA - Luka Mezgec se je v sezoni 2014 uveljavil med najboljšimi kolesarskimi sprinterji, natanjal je šest etapnih zmag, najprestižnejšo na zadnji etapi dirke po Italiji v Trstu. Za vse uspehe je prejel nagrado za kolesarja leta 2014 po izboru Kolesarske zveze Slovenije, Kamničan v dresu Giant-Shimana pa verjame, da bo tudi v prihodnje navduševal. »Spominjam se večinoma samo dobrih stvari. Sezona je bila boljša od pričakovanj, vsaj rezultatsko. Sigurno mi bo najbolj ostala v spominu zmaga v Trstu, predvsem zato, ker sem zmagal na prestižnem Giru, povrh pa še na zadnji etapi, ki je prestižna. Največja stvar, po kateri se bom spominjal, so navijači, ker je bilo res normo, glede na to, koliko je bilo slovenskih navijačev. Mislim, da bom težko še kdaj doživel takšne občutke,« je na vprašanje, kaj se najbolj spominja iz letošnje sezone, odgovoril Mezgec.

V letu 2014 je poleg zmage v Trstu še trikrat slavil na dirki po Kataloniji, dobil etapo na dirki po Pekingu in belgijsko enodnevno preizkušnjo Handzame Classic. V zbirki prvih mest ima še eno iz konca sezone 2013 iz Pekinga. Kje bo nastopal v prihodnji

sezoni, pa Mezgec še ne ve. »Po prvih pripravah bomo dobili program dirk,« je bil kratek nekdanji državni prvak v gorsko-kolesarskem krosu, ki je profesionalec od leta 2013, na cestnem kolesu pa je od leta 2010.

»Že lani sem podpisal za dve leti, še eno leto mi ostaja. Sicer prihaja nov sponzor Alpecin, ampak mislim, da se stvari ne bodo nič spremenile. Oprema ostaja več ali manj enaka. V vodstvu in med kolesarji ni nekaj večjih sprememb. Vse bo potekalo tako kot letos,« je Mezgec pokomentiral stanje v ekipi, v pripravah na sezono pa večjih sprememb ne bo naredil: »Veliko stvari spremjam v detailih. Mislim, da je to dobro za telo, da ne preide v en ritem, da dobi različne impulze. Zaradi tega je napredok boljši. Nič konkretnega ne bom spominjal, seveda pa prihaja do nekaj malenkosti, ki jih dnevno vključim v trening.«

Čeprav je profesionalni kolesar malo časa, je v tem času dosegel nekaj odmevnih rezultatov. Zdaj prihaja v najboljša kolesarska leta, želje pa so vsako leto večje: »Želim si čim več odmevnih zmag. Eden od glavnih ciljev mi je, da bi enkrat oblekel majico po to-

Luka Mezgec v cilju v Trstu FOTODAMJ@N

čkah na večjih dirkah. Mislim, da imam karakteristike za takšno stvar. To so konkretni cilji,« pravi Mezgec. »Tourzaenkrat še nimam v načrtu, ker imamo dva vrhunska sprinterja. V prihodnje je pa odvisno od ekipe, kakšni bodo kolesarji okrog mene. Željo imam voziti Tour in narediti kaj zase,« je zaključil kolesar leta 2014. (STA)

Ni dokazov za korupcijo

ZÜRICH - Etična komisija Mednarodne nogometne zveze je po večletni raziskavi v zvezi s kandidaturom Rusije za SP 2018 in Katarja za SP 2022 ugotovila, da je bilo v ostrom boju za SP storjenih mnogo moralnih in pravnih prekrškov, a noben takšen, da bi bilo treba sprejeti kakršnekoli ukrepi. Počelo je etične komisije, ki ji predseduje Nemec Hans-Joachim Eckert, obsegajo kar 42 strani, v njem pa ni dokazov za korupcijo pri kandidaturi za večmiliardni posel oziroma nogometni svetovni prvenstvi. Fifa je preiskala tudi tekmece Rusije in Katarja za omenjene SP ter vpletosten zdajšnjih in nekdajnih članov izvršnega odbora Fifa.

NOGOMET

Jutri Juventina in Primorec

Na jutrišnjih vnaprej igranih tekma 11. kroga v raznih deželnih nogometnih prvenstvih bosta igrali tudi Juventina in Primorec. Ekipa iz Štandreža bo na domaćem igrišču ob 14.30 gostila Ronchi. Primorec pa bo ob enakov času v Vižovljah igral proti Sistiani.

Breg brez Vianella

Breg bo na nedeljski tekmi proti Isonzu igral brez Vianella, ki je zaradi vso rušenih kartonov prejel krog prepovedi igranja. V elitni ligi bo precej težav imel drugovrščeni Cjarlins Muzane, ki bo zaradi štirih rumenih kartonov igral kar brez treh igralcev. Nassiz, Moras in Visintin.

Predstavili II Giulia

V trgovskem središču Il Giulia pri Svetem Ivanu v Trstu so včeraj predstavili nogometno ekipo San Giovanni, ki nastopa v promocijski ligi (skupaj z Juventino), in obenem tudi 32. poprvenstveni članski ter mladinski turnir Il Giulia, ki konec maja prihodnjega leta.

KOŠARKA - Jutri Jadran Franco v tržaški športni palači PalaRubini ob 20.30

»Nimamo kaj izgubiti«

KOŠARKA - C-liga Za Bor in Breg (na videz) lahek razpored

Bor Radensko in Breg čaka ta konec tedna (jutri) na prvi pogled lažja naloga, a v obeh taborih svarijo pred podcenjevanjem nasprotnika.

Breg bo v Dolini igrал proti Latisani, ki ima tri zmage: premagala je Romans, v zadnjem krogu Don Bosco, pred tem pa še Tolmezzo. »Trije igralci dosegajo povprečno tudi 18 točk, skratka, ne veš, od kod te bodo presenetili,« opozarja nevarnost tekmecev trener Tomo Krašovec. »Dali bomo vse od sebe. Upam, da se bomo borili za vsako točko, tako kot na zadnjih tekma, kjer smo si skušali priigrati čim višjo prednost, da bi nadoknadiли poraz z 0:20, ki so nam ga dosodili po kazni v 1. krogu,« pravi trener, ki bo, kot kaže, imel na razpolago vse igralce.

Bor pa se bo jutri v Tolmeziju pomeril z ekipo, ki je doslej zbrala samo zmago. »A vsakič se borijo do konca, zato ne bo lahko,« je previden trener Dean Oberdan. Spet bo na igrišču tudi Bole, ki bo z ostalimi skušal zaustaviti nevarnega Adamija, Francescatta in Cianciotta, ki so nosili ekipe. »Paziti moramo, da se v napadu ne razigrajo, saj so iz zunanjih položajev lahko nevarni,« napoveduje taktiko trener. (vs)

Daniel Batich bo imel jutri težko nalogu: paziti bo moral na najboljšega igralca Centa Demartinija FOTODAMJ@N

Sokol in Dom že danes, Kontovel jutri proti vodilnemu

Košarkarski vikend se bo začel s tekma Sokola (D-liga) Doma (promocijska liga). Sokol bo proti Albi, ki sodi med šibkejše ekipe skupine Porcelli, igral že danes ob 20.45 v Nabrežini. Zaradi poškodb ne bo Carciha, Semoliča in Hrovatin, Budina ne bo, ker je zaradi izrečene kletvice dobil krog prepovedi igranja, Sossi pa bo odsoten zaradi službenih obveznosti. Prav zato bo na klopi tudi poškodovani Hmeljak, ki pa po vsej verjetnosti ne bo igral. Trener svari, da klub šibkosti nasprotnika ne smejo podcenjevati, za uspeh bo pomembna dobra igra že v uvodnih minutah.

Kontovel bo igral jutri na gostovanju proti Monfalconeju (ob 19. uri), ki sodi med glavne favorite za napredovanje. Tekma bo zahteven preizkus ne samo zaradi zahtevnosti tekmecev, ki je lani igral v C-ligi in ohranil del igralskega kadra, ampak tudi zato, ker bo Kontovel igral brez nosilca Petra Lisjaka, ki bo odsoten zaradi službenih obveznosti. Prav zato bo morda v ekipi tudi Marko Gantar, ki je bil sicer kaznovan s krogom prepovedi igranja, a bo najbrž klub plačal globo in tako omogočil, da se pridruži soigralcem. »Pomembno bo, da bomo ohranili koncentracijo vse do konca, ne da bi izgubili globo in veliko žog po nepotrebni,« še poudarja trener Švab.

V promocijski ligi pa bo danes na vrsti derbi med Athletismom in Domom (ob 20.30 v Štandrežu).

Podatek, da bo Jadran Franco jutri v PalaRubini (ob 20.30) v Trstu gostil edino ekipo, ki je doslej uspela premagati vodilni Gsa Udine, ne gre podcenjevati. Pa vendar pri Jadranu bele zastave nikakor ne razobešajo že vnaprej, predvsem za to, ker se bodo znova pomerili z ekipo, ki jim leži. »Igrajo enostavno košarko, vloge so točno določene in niso atipični kot na primer Lecco. In proti takim ekipam, kot sta bili tudi Gsa Udine in Fortitudo Bologna, imamo manj težav,« pravi trener Andrea Mura. Jadran je ravno proti ekipam z vrha lestvice odigral doslej najlepšo košarko, a še vedno ni prebil led.

Ekipa Cento izhaja iz zgodovinskega kluba Benedetto XVI, ki je bil dolga leta pravi pojem v B1-ligi. Zaradi finančnih težav je nato izpadel v državno divizijo C in se z Jadranom pomeril v sezoni 2011/12 na italijanskem pokolu. Če Jadran od takrat v glavnih obrisih ni spremenil igralskega kadra, pa sta pri Centu ostala samo kapetan in odličen strelec Di Trani (v prejšnjem krogu ni igral zaradi poškodbe) ter center Carretti. Lani je Cento igral v končnici za napredovanje, letos pa je ekipo še dodatno okrepil. V prenovljeni ekipi sta letos nosilca organizator igre Demartini in krilni igralec Cutolo, ki izstopa pri metu. V rotaciji je stalno osem igralcev, med njimi tudi Ikangi, član državne reprezentance U20, in nevaren branič Vitali, ki ga bo v Trstu branil najboljši obrambni igralec Jadrana Saša Malalan. Izkušena ekipa izstopa v obrambi, ki pa ni agresivna, ni visoka, odlikuje se pa po izjemni borbenosti. »Na igrišče moramo stopiti bolj prepričani kot v Leccu. Tokrat res nimamo kaj izgubiti. Rad bi, da bi odigrali lepo in moško tekmo, a moramo za to igrati skupinsko in predvsem z veliko željo,« pravi trener, ki je zelo zadovoljen z opravljenim delom na treningih. Zaradi udarca v koleno dva dni ni treniral Franco, a bo jutri nared. (vs)

ATLETIKA - Hitra hoja Schwarzer želi nastopiti v Riu 2016

BOCEN - Hitrohodec Alex Schwarzer, ki je bil pred nastopom v Londonu diskvalificiran zaradi uporabe nedovoljenih sredstev, bi rad spet tekmoval in naposlед nastopil na olimpijskih igrah v Riu. »Trenir in je dobro pripravljen,« pravi odvetnik Gerhard Brandstaetter. A pot je še strma. Če teden dni, 20. novembra, bo zaslišan od protidopinskega tožilstva olimpijskega komiteja CONI, saj sta ga doleteli še dve otožbi, češ da je dvakrat kršil kodeks Wade. Preiskava tožilstva v Bocnu pa je tik pred koncem; cilj Schwarzerja je zmanjšanje kazni in posledično opravljanje družbenih koristnih del. Atletska zveza pa dogajanj ne komentira. Vprašljivo je, ali bi Schwarzer lahko oblekel spet dres italijanske reprezentance, saj je od leta 2013 v veljavi etični kodeksi, ki prepoveduje nastop z izbrano vrsto vsem, ki so bili diskvalificirani za dve leti ali več zaradi uporabe nedovoljenih sredstev. Ni jasno, ali je kodeks, ki je bil sprejet po Schwarzerjevi diskvalifikaciji, retroaktivен.

EVROLIGA - EA7 Emporio Armani - PGE Turow 90:71, Unics Kazan - Nizhny Novgorod 73:79, Unicaja Malaga - Maccabi Elektro 66:70, FC Bayern Munich - Fenerbahce Ulker 86:93, Laboral Kutxa Vitoria - Crvena Zvezda 66:86, Neptunas Klaipeda - Valencia 94:87, Olympiacos - Galatasaray 93:66

NBA - Phoenix Suns - Brooklyn Nets. Goran Dragić je za zmagovalce dosegel 18 točk, v statistiki pa vpisal še tri skoke in šest podaj. **TENIS** - London, turnir ATP: Nišikori (Jap) - Ferrer (Špa) 4:6, 6:4, 6:1; Federer (Švi) - Murray (VBr) 6:0, 6:1.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.03 in zatone ob 16.36
Dolžina dneva 9.33

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 23.38 in zatone ob 13.08

NA DANŠNJI DAN 1982 - V hribovitem svetu zahodne in severne Slovenije je zlasti preteklo noč močno deževalo ali močno snežilo, ponekod je do jutra padlo več kot 300 mm padavin v 24 urah. V Plužni pri Bovcu so izmerili kar 338 mm dežja in v Lepeni pod Knom je padlo 302 mm.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.33 najvišje 17 cm, ob 9.08 najvišje 4 cm, ob 12.31 najvišje 6 cm, ob 21.15 najvišje 23 cm.
Jutri: ob 4.52 najvišje 22 cm, ob 12.06 najvišje -4 cm, ob 16.40 najvišje 2 cm, ob 22.46 najvišje -22 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 17 stopinj C.

TEMPERATURE °C
500 m 10 2000 m 2
1000 m 9 2500 m 1
1500 m 4 2864 m 0
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegne vrednost 2.

Pomivalca oken obvisela pri 68. nadstropju

NEWYORK - Newyorškim reševalcem je v sredo uspel rešiti dva pomivalca oken, ki sta obvisela pri 68. nadstropju stolpnice WTC1, ko se je sprostila jeklena vrh na eni strani čistilne platforme. Oba sta bila pripeta še z dodatnimi varnostnimi vrvmi in nista zgrmela proti tlom. Rešili so ju skozi okensko luknjo, ki so jo morali izrezati. WTC 1 je najvišja stolpnica ZDA oziroma v celotni zahodni polobli Zemlje. V višino meri 541,3 metra oziroma 1776 čevljev, kar simbolizira letnico razglasitve neodvisnosti ZDA izpod britanskega imperija. Zrasla je na ruševinah v terorističnih napadih uničenih stolnic dvojčkov Svetovnega trgovinskega centra (WTC). Uradno so jo za posle odprli 3. novembra, ko so se vajo naselili uslužbeni medijskoga podjetja Conde Nast.

Policisti v Parizu včeraj obupano ves dan iskali tigra

PARIZ - Policisti in gasilci so včeraj blizu Pariza obupano iskali tigra, ki naj bi se prosto potopal po okolici. Na divjo žival je oblasti opozorila lokalna prebivalstva v departmaju Seine-et-Marne, ki je tigra fotografirala na parkirišču. Tigra so iskali tudi s pomočjo helikopterja, gasilci pa so bili pri lovu opremljeni s puškami s posimirjevali, poroča francoska tiskovna agencija AFP. »Lovimo ga že od jutra, policisti pa ga poskušajo prestreči,« so sporočili iz police. Žival je na parkirišču supermarketa v mestu Montevrain opazila ženska, ki je tigra nato fotografirala ter opozorila lokalno policijo. Za zdaj sicer še ni javno, od kod je tiger prišel.

DARMSTADT - Po neverjetnem pristanku

Včeraj vzpostavljen kontakt z laboratorijem Philae na kometu

DARMSTADT - Evropska vesoljska agencija (ESA) je včeraj zjutraj vnovič vzpostavila kontakt z mini laboratorijem Philae, ki mu je v sredo uspel zgodovinski pristanek na kometu. Položaj laboratorija v velikosti pomivalnega stroja, ki je imel nekaj težav ob pristanku, se zdi trenutno stabilen, je s sedeža v Darmstadt sporočila ESA. Ponoči kontakta z laboratorijem nekaj časa zaradi gibanja tako kometa 67P/Čurumov-Gerasimenko kot sonda Rosetta, s katere se je Philae spustil na komet, ni bilo. Labora-

torij zaradi tega občasno ni imel kontakta s sondou, ki nato pošilja signal na Zemljo, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

V sredo je prvič v zgodovini raziskovanja vesolja uspel pristanek na kometu, na kratko poimenovanem kar Čuri. Pri tem je prišlo do nekaj težav, saj se dve harpuni za pritrdiritev laboratorija na kometu nista sprožili. Po prvem pristanku se je Philae tako vnovič dvignil, nato pa spet pristal.

Predstavnik nadzornega centra agencije ESA Paolo Ferri je vče-

raj menil, da bo Philae kljub temu ostal na kometu. Kot je še dejal, so že v prvih urah po pristanku zbrali nekaj pomembnih podatkov, vključno s fotografijami.

Zgodovinski pristanek na kometu s premerom nekaj več kot štiri kilometre je potekal več kot 510 milijonov kilometrov stran od Zemlje. Laboratorij Philae, ki vsebuje deset instrumentov za preučevanje fizičnih in kemičnih lastnosti kometa, je pristjal sedem ur, potem ko se je dopoldne ločil od Rosette.

LONDON - Na pobudo Guinnessove knjige

Najnižji in najvišji človek na svetu sta se srečala

LONDON - V Londonu sta se včeraj prvič srečala največji in najmanjši človek na svetu, 2,51 metra visok Turek Sultan Kösen in 54,6 centimetra visok Nepalec Chandra Bahadur Dangi. Dogodek je organizirala Guinnessova knjiga rekordov ob deseti obletnici svojega dneva rekordov na travniku v parku blizu parlamenta v središču Londona. Moška sta skupaj spila čaj, najvišji človek, 32-letni turški kmet Kösen, pa se je moral krepko prepogniti, da se je lahko rokoval s 75-letnim Dangijem.

Kösen je bil navdušen nad srečanjem, a priznal, da se je težko prepognil tako nizko za navzoče fotografe. Pojasnil je, da ima težave s koleni, če predolgo stoji, pa se utrdi. Kljub temu, da je visok, Dangi pa majhen, pa sta se v življenu sročala s podobnimi težavami, je dejal. Najmanjši človek na svetu je bil prav tako zelo zadovoljen, da se je lahko srečal s svojim popolnem nasprotnjem. Izrazil je tudi zadovoljstvo, da ima ta rekord, saj je zaradi tega obiskal številne države in se srečal z mnogimi ljudmi, še poroča AFP.

Deset tisoč evrov za reševanje psa

BERLIN - Sodišče v Berlinu je razsodilo, da mora neka Berlinčanka za reševanje psa gasilcem plačati odškodnino v višini 10.000 evrov. V reševalni akciji je sicer sodelovalo 23 gasilcev s petimi polno opremljenimi vozili. 46-letna veterinarica je novembra leta 2012 na pomoč poklicala gasilce, ko je njen terier Skipper občutil v podzemnih jazbecih ravnih. Potem ko je stekla obsežna reševalna akcija, ki je trajala osem ur, je ženska dobila položnico za 13.000 evrov. Gasilci so zatrtili, da zakonodaja v Berlinu dolča, da so lastniki odgovorni za škodo, ki jo naredijo njihovi ljubljenčki. Lastnica psa pa je na sodišču trdila, da bi bilo za izvedbo reševalne akcije dovolj samo deset in ne 23 gasilcev. Na koncu so se dogovorili za nižjo vsoto 10.000 evrov.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik **20.50** TDD predstavlja, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.30, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **10.55** Rai Player **11.10** A conti fatti **12.00** Talent show: La prova del cuoco **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tigg **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **20.10** Carosello Reloaded **21.15** Tale e Quale Show **23.45** Tv7

RAI2

7.10 Nad.: Heartland **8.35** Serija: Le sorelle McLeod **10.00** 13.30, 17.45 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 23.30 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.05** Športna rubrika **18.50** Serija: N.C.I.S. - Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Impazienti **21.10** Serija: Criminal Minds **22.45** Serija: The Good Wife **23.45** Film: Scialla! (Stai sereno)

RAI3

6.30 Rassegna stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik in vreme **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura - Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.15** Nad.: Terra nostra **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: La lancia del destino **23.10** Dok.: Hotel 6 stelle

RAI4

11.40 15.35 La vita segreta di una teenager americana **12.25** Joan of Arcadia **13.10** Heroes **13.55** 19.25 Rai Player **14.05** 20.20 Beauty and the Beast **14.50** Greek **16.20** The Lying Game **17.05** Novice **17.10** Streghe **17.55** Xena **18.40** La spada della verità **19.35** Supernatural **21.10** Film: Blade Trinity (fant.) **23.00** Wonderland 2014 **23.25** Film: Saw 2 (horror)

RAI5

13.05 Street Art **13.35** 19.30 Rubrika **14.10** Mari del Sud **15.00** Capolavori della natura **15.45** Senza maschera **16.20** Prima della prima Turandot **16.50** 23.45 Novice **16.55** 23.00 David Letterman Show **17.40** Trans Europe Express **18.40** Art of... America **19.35** Passepartout **21.15** Cinque buoni motivi **21.20** Dok. film: Materia oscura **22.45** Scaramouche Scaramouche

RAI MOVIE

12.35 Film: All'ombra di una colt (western) **14.00** 17.35 Rubrika **14.10** Film: Le paludi della morte (triler) **15.55** Film: La donna perfetta (kom.) **17.30** Novice **17.45** Film: La mia pistola per Billy (western) **19.30** Film: Sturmtruppen (kom., It., '76)

21.15 Film: Danika (triler, '06) **22.40** Film: Terzo grado (det., '90)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Un posto al sole **12.15** 19.10 Rai Player **12.25** Nad.: Betty la Fea **13.10** 19.20 Nad.: Terra Nostra **14.05** Serija: Last Cop - L'ultimo sbirro **15.45** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **15.50** Nad.: Tutta la musica del cuore **17.35** Novice **17.40** Nad.: Pasion prohibida **20.15** Nad.: Un medico in famiglia **21.15** Nad.: Un matrimonio **23.05** Fiction Magazine **0.00** Serija: Squadra Speciale Vienna

RETE4

6.50 Serija: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05** Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabinieri **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detektive in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.35** Film: La storia di una monaca **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Aktualno: Quarto grado

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** 21.10 Nad.: Il Segreto **17.00** Talk show: Pomeriggio cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia - La voce dell'indecenza

23.50 Film: Elizabeth (zgod.)

ITALIA1

7.05 Nan.: Tutto in famiglia **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: Psych **10.25** Serija: The Closer **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Športna rubrika **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: The Big Bang Theory **15.50** Nan.: How I Met Your Mother **16.45** Serija: Chuck **19.20** Serija: C.S.I. - New York

21.10 Film: Colombiana (akc., '11, i. Z. Saldana) **23.25** Show: Le Iene

IRIS

11.30 Film: L'allenatore nel pallone (kom.) **13.25** 19.10 Serija: Hazzard **15.35** Film: Sartana non perdona (western) **17.20** Film: Asso (kom.) **21.00** Film: Rocky IV (dram., '85, i. S. Stallone) **23.00** Film: Ali (dram., '01)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: McBride **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.40** Bersaglio mobile

LA7D

6.30 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **7.40** 14.05 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **10.00** 19.00 Chef per un giorno **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **16.50** SOS Tata **21.10** Serija: Josephine, Ange Gardien **0.50** La mala educaxxon

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Italia da scoprire **11.00** Aktualno: Musa Tv **11.15** Ring

21.15 Film: Danika (triler, '06) **22.40** Film: Terzo grado (det., '90)

KANAL A

6.45 Risanke **9.00** 18.55 Serija: Alarm za Kobro **11.95** 13.45 Nad.: Terra Nova **10.45**

13.20 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30, 23.55 Trieste in diretta **20.00** Happy hour **21.00** Ring

LAEFFE

13.45 19.45 Novice **14.00** 18.00 Serija: Jamie - Ricette a cinque euro **15.00** Green Designs **16.10** 20.15 Serija: Racconti dalle città di mare **17.05** Serija: Città nascoste **18.55** Serija: Bourdain - Senza prenotazione **19.55** Dalla A a LaEffe **21.10** Film: Pollo alle prugne (dram., '11) **22.50** Nad.: The Paradise **23.50** Nad.: Emma

CIELO

12.30 Hell's Kitchen **13.15** 14.30, 15.30 MasterChef **13.45** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia **21.10** Cucine da incubo

DMAX

12.35 Property Wars **13.25** Container Wars **14.15** 20.20 Banco dei pugni **15.10** Sei spacciato! **16.00** River Monsters **16.50** Affari a quattro ruote **17.45** Top Gear **18.35** Affare fatto! **19.30** Storage Wars **21.10** Swords **22.00** Epidemie killer **22.50** 1000 modi per morire **23.40** Most Shocking

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Ugriznimo znanost **11.00** Prava ideja! **11.55** Panoptikum **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Tarča **15.10** Mostovi - Hidak **15.50** Dok. serija: Village folk **16.00** 18.35 Otoški program: OP! **16.45** Onesnaževanje mokriš **17.25** Slovenski magazin **17.50** Dok. serija: Village folk **18.00** Nan.: Izjemne do godivčine Sama Foxa **18.30** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Slovenski pozdrav **21.25** Na lepše **22.00** Odmevi **23.10** Polnočni klub

SLOVENIJA2

6.00 9.40 Infokanal **7.00** Otoški program: OP! **8.25** Infodrom **8.35** Impro Tv **11.30** Dobro jutro **14.25** 19.05 Točka **15.20** Osmi dan **15.50** Žogarja **16.25** Mostovi - Hidak **16.55** Pricelvalci **18.10** Dok. odd.: Ker se ne cenite! Resnica o kozmetičnih izdelkih **19.50** Funkcije mokriš **20.00** Športni iziv **20.35** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, Škotska - Republika Irska, prenos **22.35** Nad.: Zavod za zaposlovanje **23.00** Nad.: Popravljena krvica **23.50** Film: Se zgodi (dram.)

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Eronovice **14.30** City Folk **15.00** Veselje je... **15.30** Film: Lažnivec Billy (pust.) **17.00** Dogodki **17.15** Glasba zdaj **17.30** Sredozemlje **18.00** Zlatko Zakladko **18.15** Ugriznimo znanost **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Aktualno **20.00** Potopisi **20.30** Istra skozi čas **21.05** Koncert Serge Lopez Trio **22.15** Arhivski posnetki **23.05** Dok. odd. **23.35** Avtomobilizem **23.50** Kino premiere

POP TV

6.00 Risanke in otroške serije **7.20** 13.55 Serija: Lepo je biti sošed **8.15** 14.50 Queen Latifah Show **9.10** 10.20, 11.35, 12.45 Tv prograda **9.25** 15.45 Nad.: Barva strasti **10.35** 16.45 Nad.: Sila **11.50** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.00** Serija: Zvezda dizajna **18.55** 21.20 Novice in vreme **20.00** Serija: Gostilna išče Šef

21.50 Film: Bes pod kontrolo (kom., '03, i. A. Sandler, J. Nicholson) **23.15** Eurojackpot **23.55** Film: Joshua

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro;

SPACCIO OCCHIALI VISION®

OPTIČNI CENTRI

SPACCIO OCCHIALI VISION PREDSTAVLJA NOVO LINIJO KOREKCIJSKIH IN SONČNIH OČAL LATINLOVE

LATINLOVE®
V S E B A R V E S T R A S T I
www.latinlove.it

Naše življenje je polno barv in strasti, sedaj jih lahko nosite z **LATINLOVE** kolekcijo

VSA SONČNA IN KOREKCIJSKA OČALA PRIZNANIH ZNAMK S 50% POPUSTOM*

* VELJA ZA NOVE KOLEKCIJE POMLAD-POLETJE 2015

-SCONTO 50%

GORICA

Ulica Trieste 225/1
Tel. +39 0481 520311
ODPRTO OD PONEDELJKA
POPOLDNE DO SOBOTE

SESLJAN (TS)

Sesljan 27/I
Tel. +39 040 299516
Drž. Cesta 14 proti Trstu.
ODPRTO OD PONEDELJKA
POPOLDNE DO SOBOTE

TAVAGNACCO (UD)

Ulica Nazionale 135
Tel. +39 0432 660524
VRGOVSKEM CENTRU ARTENI TAVAGNACCO
Najdete nas v prvem nadstropju
(vhod iz športnega oddelka)

400 KVM POVRŠINE Z VEĆ KOT 7000 PAROV OČAL NA OGLED!

POSTANITE FAN NAŠE STRANI!
FACEBOOK.COM/SPACCIOCCHIALIVISION

SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI
www.spacciocchialivision.it